

การเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด

The Career Diamond Model

ENHANCEMENT OF PERSONAL CAREER ASSETS OF STUDENTS THROUGH GROUP
COUNSELING BASED ON THE CAREER DIAMOND MODEL

วิภาวรรณ โคกมา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด

The Career Diamond Model

ปฏิญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ENHANCEMENT OF PERSONAL CAREER ASSETS OF STUDENTS THROUGH GROUP
COUNSELING BASED ON THE CAREER DIAMOND MODEL

WIPAWAN KOGMA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Master of Education (Guidance Psychology))
Faculty of Education, Srinakharinwirot University

2019

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด

The Career Diamond Model

ของ

วิภาวรรณ โคกมา

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์) (รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร)

..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล) (รองศาสตราจารย์ ดร.สกล วรเจริญศรี)

ชื่อเรื่อง	การเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model
ผู้วิจัย	วิภาวรรณ โคกมา
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2562
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ ดร. ครรชิต แสนอุบล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2. เพื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ 3. เพื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มและนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 คือนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มสหวิทยาเขต กรุงเทพมหานครตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จำนวน จำนวน 269 คน กลุ่มที่ 2 คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีคะแนน T-Score ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่า จากกลุ่มตัวอย่างข้อที่ 1 จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายได้ จำนวน 16 คน โดยการจับฉลากโรงเรียนได้โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา๒ เป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล และโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ผลการวิจัยพบว่า 1. จากการศึกษาระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีทุนทางอาชีพด้านความสนใจในอาชีพ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความสนใจในกลุ่มอาชีพด้านการให้บริการทางสุขภาพ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และด้านสังคมศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนทุนทางอาชีพด้านทักษะด้านอาชีพ 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ทักษะด้านการให้บริการทางการศึกษา ด้านบริหารจัดการ วิสาหกิจ การขาย การขนส่ง และด้านจักรกล ตามลำดับ และทุนทางอาชีพด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์ ด้านการให้บริการทางการศึกษา และด้านการให้บริการทางกฎหมาย ตามลำดับ 2. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ ตามแนวคิด The Career Diamond Model ทุกคนมีทุนทางอาชีพทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ มีความสอดคล้องกันมากกว่าก่อนการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ 3. นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพทุกคนมีทุนทางอาชีพสอดคล้องกันมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ

คำสำคัญ : ทุนทางอาชีพ

Title	ENHANCEMENT OF PERSONAL CAREER ASSETS OF STUDENTS THROUGH GROUP COUNSELING BASED ON THE CAREER DIAMOND MODEL
Author	WIPAWAN KOGMA
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2019
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Patcharaporn Srisawat
Co Advisor	Dr. Kanchit Saenubol

The purposes of this research were as follows: (1) to study the career asset levels of Mathayomsuksa Four students (Grade 10); (2) to compare the career assets of the students before and after participating in a career group counseling; and (3) to compare the career assets of students who did or did not participate in the career group counseling. The sample group was divided into two groups, namely: Group One included 269 students in Mathayomsuksa Four (Grade 10), in East Bangkok Consortium, affiliated with the Secondary Educational Service Area Office Two; and Group Two consisted of 16 Mathayomsuksa Four students (Grade 10) with a T-Score from T34 and lower in accordance with Group One by Sample Random Sampling and Nawamintrachinuthit Satriwittaya Two School was selected, with 8 students in the experimental group and another 8 students in the control group. The instruments used in this study consisted of personal career asset scale and career group counseling program for enhancing career assets. The data were analyzed in terms of mean and standard deviation. The findings revealed the following: (1) according to the study of the career asset levels of Mathayomsuksa Four students (Grade 10), found that the students had career assets in terms of career interest, namely: Health Services, Sciences, Mathematics, Computers, and Social Sciences, respectively. As for the career skill assets with the first three careers included Educational Services, Management, Enterprise, Trade, Transportation, and Mechanism, respectively. In addition, the career assets in terms of personality that is related to the first three careers of the sample groups were Fine Arts, Literature, Creative Work, Educational Services, and Legal Services, respectively; (2) the experimental group participated in the career group counseling based on the Diamond Career Model had the career assets in these following three aspects: career interest, career skills, and personality related to the profession and was more consistent than before participating in the career group counseling; and (3) the experimental group had more consistent career assets than the control group, who did not participate in the career group counseling.

Keyword : Career assets

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณด้วยความเคารพเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ ดร.วิภาพร ตันทสวัสดิ์ และ ดร.จอมขวัญ เลื่องลือ ที่ให้ความเมตตา ให้ความรู้ คำแนะนำ และให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา ที่ให้ความเมตตา ให้ความรู้ คำแนะนำ และความกรุณาให้ใช้เครื่องมือแบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา๒ ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา(สิงห์ สิงหเสนี 4) ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก และคณะครูที่ให้ความอนุเคราะห์ และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลงานวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อธีระศักดิ์ โคกมา คุณแม่เอ็ด โคกมา และสมาชิกทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจ ให้การสนับสนุน ห่วงใย ให้ความช่วยเหลือ และให้การดูแลด้วยความรักตลอดระยะเวลาในการทำวิจัย

ขอขอบคุณ กลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัด และขอขอบคุณสมาชิกที่ร่วมให้ข้อมูล แบ่งปันประสบการณ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งถ่ายทอดเรื่องราว ซึ่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้วิจัยฉบับนี้สมบูรณ์

ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ สาขาจิตวิทยาการแนะแนว ทุกคน ที่ให้กำลังใจ ห่วงใย และให้การช่วยเหลือตลอดระยะเวลาการทำวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอขอบคุณ ผู้เขียนเอกสารและตำราทุกฉบับ ที่ผู้วิจัยใช้ประกอบการศึกษา ตลอดจนนำมาใช้อ้างอิงในงานวิจัยฉบับนี้ คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแก่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจน ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ทำให้วิจัยประสบความสำเร็จในวันนี้

วิภาวรรณ โคกมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของงานวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทุนทางอาชีพของบุคคล	10
1.2 องค์ประกอบสำคัญของทุนทางอาชีพของบุคคล	11
1.3 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับทุนทางอาชีพ (Career assets)	14
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ	19

2.1 ความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม.....	19
2.2 วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม	20
2.3 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ	21
2.4 การให้คำปรึกษาอาชีพ ตามแนวคิด The Career Diamond Model	22
2.5 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มเบื้องต้น	40
2.6 แนวคิด ทฤษฎีการให้คำปรึกษา	42
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	54
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
3.การดำเนินการทดลอง	66
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	73
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	75
ตอนที่ 1 สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล	75
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบวัดทุนทางอาชีพ	76
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	77
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
สรุปผลการวิจัย.....	101
อภิปรายผล	102
ข้อเสนอแนะ	106
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก.....	110

ประวัติผู้เขียน..... 191

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ระยะเวลาการให้คำปรึกษากลุ่ม	66
ตาราง 2 แบบแผนการทดลองแบบ Randomized control group pretest posttest design	66
ตาราง 3 การให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model	69
ตาราง 4 แสดงค่าการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบวัดทุนทางอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง	76
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยรายด้าน และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของแบบวัดความสนใจในอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่าง (n= 269)	77
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยรายด้าน และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของแบบวัดทักษะด้านอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่าง (n= 269)	78
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยรายด้าน และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของแบบวัดบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่าง (n= 269)	78
ตาราง 8 เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน (Interpretation) จาก ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2558)	80
ตาราง 9 ค่าดัชนีความสอดคล้อง ของโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มการเสริมสร้างทุนทางอาชีพ โดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ	123

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 รูปเพชรขนาดเล็กแสดงถึงทางเลือกในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Diamonds within the Overall Life Diamond)	28
ภาพประกอบ 2 รูปแบบการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Simplified Career Diamond)	28
ภาพประกอบ 3 ระยะสำรวจ (Exploring Phase)	30
ภาพประกอบ 4 ระยะบูรณาการ (Integration Phase)	33
ภาพประกอบ 5 การเคลื่อนที่จาก A ไป C (Moving From A to C)	34
ภาพประกอบ 6 ห่วงโซ่เพชร (Chain of Diamonds)	35
ภาพประกอบ 7 การประยุกต์ใช้ The career diamond กับผู้รับคำปรึกษา (Using the Diamond With Clients).....	36
ภาพประกอบ 8 การถูกควบคุมจากภายนอก (When the External Dominates)	39
ภาพประกอบ 9 รูปแบบ The Career Diamond.....	40
ภาพประกอบ 10 สรุปทุนทางอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการให้คำปรึกษา.....	80
ภาพประกอบ 11 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score ของนักเรียนคนที่ 1 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม การให้คำปรึกษากลุ่ม	82
ภาพประกอบ 12 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score ของนักเรียนคนที่ 2 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม การให้คำปรึกษากลุ่ม	83
ภาพประกอบ 13 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score ของนักเรียนคนที่ 3 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม การให้คำปรึกษากลุ่ม	84

ภาพประกอบ 23 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 5 และ นักเรียนกลุ่มควบคุม คนที่ 5.....	94
ภาพประกอบ 24 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 6 และ นักเรียนกลุ่มควบคุม คนที่ 6.....	95
ภาพประกอบ 25 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 7 และ นักเรียนกลุ่มควบคุม คนที่ 7.....	96
ภาพประกอบ 26 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 8 และ นักเรียนกลุ่มควบคุม คนที่ 8.....	97

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพสังคมปัจจุบัน ภาวะเศรษฐกิจที่ย่ำแย่มีผลผลักดันให้บุคคลต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดในลักษณะต่าง ๆ การมีงานทำจึงถือว่าเป็นปัจจัยที่ 5 ของมนุษย์ ประเด็นสำคัญเนื่องจากโดยทั่วไปแล้วการที่บุคคลร่ำเรียนมาตลอดชีวิตตั้งแต่เด็กถึงวัยผู้ใหญ่ก็เพื่อจะได้ทำงาน แต่บุคคลนั้น ๆ ไม่พึงพอใจกับงานที่ทำ จึงไม่อาจทุ่มเทความสามารถในงานนั้นได้อย่างเต็มที่ส่งผลให้เสียประโยชน์แก่หน่วยงานและสุขภาพจิตของบุคคล นอกจากนี้ความไม่พอใจในงานอาชีพเป็นสิ่งที่น่าเป็นห่วงในแง่ของสังคมส่วนรวม ทำให้เกิดการสูญเปล่าของการศึกษาเนื่องจาก บัณฑิตแต่ละคนกว่าจะสำเร็จการศึกษาออกมาได้นั้น รัฐต้องลงทุนไปมหาศาลหากไม่ได้รับการวางแผนทางการทำงานและอาชีพ ไม่มีความเหมาะสมกับบุคคลทั้งด้านบุคลิกภาพและลักษณะของงานที่ทำ หรือมีการเปลี่ยนงานไปตลอดจึงกลายเป็นปัญหาที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งในสังคมที่กำลังพัฒนา บุคคลควรได้เรียนในแขนงวิชาที่ตนประกอบอาชีพได้ และต้องทำงานอย่างมีความสุข ดังนั้นการแนะแนวอาชีพจึงต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยป้องกัน และแก้ไขปัญหา ให้บุคคลเกิดความกระจำงในทิศทางการเลือกอาชีพของเขา เพื่อให้ตรงกับความถนัด ความสนใจของเขาให้มากที่สุด (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2552)

จากข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี (2556-2560) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาปีละประมาณ 300,000 คน และข้อมูลการจ้างงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุว่าในเดือนพฤษภาคม 2561 ยอดผู้ที่ตกงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษามากถึง 170,900 คนนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผู้เพิ่งผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา และอีกส่วนหนึ่งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาเดิม ซึ่งในภาพรวมการไม่มีงานทำมีหลายสาเหตุ เช่น การเลือกเรียนในสายที่ไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน แต่เป็นการเลือกตามกระแส ค่านิยม หรือเรียนตามเพื่อน ทำให้เกิดปัญหาตกงาน หรือทำงานไม่ตรงกับสาขาที่เรียน หรือทำงานต่ำกว่าวุฒิการศึกษา ผู้ที่เพิ่งผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาบางส่วนยังไม่ประสงค์จะหางานทำ เนื่องจากอยู่ในช่วงการตัดสินใจที่จะศึกษาต่อ หรือพักผ่อนตามภูมิลำเนา ผู้ที่ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาบางส่วนมีเพียงความต้องการไปรับรองคุณวุฒิเท่านั้น เพราะครอบครัวมีธุรกิจหรืออาชีพที่ต้องการให้บุตรหลานสานต่อ รวมถึงเป็นผู้ที่ลาออกจากงานเดิม และต้องการเปลี่ยนงานใหม่เพื่อหาประสบการณ์ในการทำงาน (กระทรวงแรงงาน, 2561)

ทุนทางอาชีพ (Personal Career Assets) เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่จะช่วยให้การวางแผนการเลือกงานหรือการเลือกอาชีพและการเลือกสาขาวิชาเรียนหรือศึกษาเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งประกอบไปด้วย ความสนใจในอาชีพ, ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ เพื่อช่วยในการวางแผนอาชีพและทุนทางอาชีพ จะช่วยให้บุคคลนั้นได้ทราบว่า เขาสามารถทำอะไรได้ และสิ่งที่เขาต้องการประสบความสำเร็จคืออะไร และทุนทางอาชีพที่มีอยู่สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาเพื่อการประกอบอาชีพและความก้าวหน้าในการทำงาน ดังนั้นการเตรียมความพร้อมด้านทุนทางอาชีพของบุคคล เป็นกระบวนการที่สำคัญ และเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง ที่บุคคลจะเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อ ให้ตรงกับทุนทางอาชีพของบุคคล ส่วนแต่ละบุคคลจะมีความนึกคิดและจะตระหนักเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับลำดับขั้นพัฒนาการทางอาชีพของ ชูเปอร์ และในส่วนของ ฮอลแลนด์ ระบุว่า ความสนใจในอาชีพและบุคลิกภาพของตนเองรวมทั้ง โรว์และลูนบ็อก ได้ศึกษาพบว่า ลักษณะบุคลิกภาพ ความถนัด ทักษะ และเขาวีปัญญา มีอิทธิพลและสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ และเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาเล่าเรียนด้วยดังนั้นการเตรียมพร้อมดังที่กล่าวข้างต้นต่างก็เป็นองค์ประกอบสำคัญของทุนทางอาชีพของบุคคล ซึ่งทุนทางอาชีพของบุคคลนั้น จะช่วยให้บุคคลนั้น ๆ ได้ทราบว่า ความสนใจในอาชีพ ความถนัดด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการเลือกอาชีพและเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาในอนาคตได้ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2559) ผู้วิจัยสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการเลือกอาชีพหรือเลือกสาขาวิชาที่จะเรียนหรือศึกษาต่อของนักเรียน อายุประมาณ 16-18 ปี โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒ จำนวน 40 คน โดยการสัมภาษณ์และให้ทำแบบทดสอบบุคลิกภาพและความสนใจในอาชีพของ ฮอลแลนด์ ผลการสัมภาษณ์และให้ทำแบบทดสอบบุคลิกภาพและความสนใจในอาชีพ ร้อยละ 65 ของนักเรียน ตอบว่าไม่ตรงกับบุคลิกภาพและความสนใจของตนเอง ผลการสัมภาษณ์เพิ่มเติมพบว่าปัญหาของนักเรียนคือ การเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อ นั้น นักเรียนยังไม่แน่ใจว่า ตนเองมีความสนใจ มีความสามารถ ความถนัด และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพมีลักษณะอย่างไรถึงเหมาะสมกับอาชีพ ดังนั้นจากการศึกษาข้อมูลผู้วิจัยพบว่าทุนทางอาชีพมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้าน ความสนใจในอาชีพ เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความชอบในอาชีพนั้น ๆ หรือความสามารถ ความสนใจ ความรัก ในการที่จะประกอบอาชีพนั้น แต่ถ้าสนใจ แล้ว ไม่ถนัดเลย ก็จะไม่สามารถทำให้อาชีพนั้นเจริญก้าวหน้าได้ดังนั้นความสนใจจึงเป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบของการเลือกอาชีพ และด้านต่อมาที่จะต้องมามีคือ ทักษะด้านอาชีพ เป็นทักษะที่สามารถพัฒนาได้ เพื่อนำทักษะความสามารถ

นั้นไปประกอบอาชีพ แต่อย่างไรก็ตามการที่มีทักษะที่ดีต้องหมายรวมไปถึงการที่มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้วยเพราะบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ก็เป็นปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่ง ที่ช่วยในการตัดสินใจว่าบุคคลเหมาะสมกับงาน และตรงตามประเภทของอาชีพต่าง ๆ ได้แต่ถ้าบุคคลที่ไม่ทราบองค์ประกอบทุนทางอาชีพของตนเอง อาจทำให้ไม่มีทิศทางในการเลือกงานและการศึกษาต่อที่แน่นอนและประสบผลสำเร็จได้ยาก

ในส่วนของการเสริมสร้างทุนทางอาชีพ ผู้วิจัยเลือกใช้การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model ทั้งนี้เพราะการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือบุคคลเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน โดย ตามแนวคิด The Career Diamond Model ที่ได้กล่าวไว้ว่าบริการการให้คำปรึกษาทางอาชีพ เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้มีการพัฒนายอมรับ และผสมผสานส่วนที่เป็นบุคลิกของตนเองกับบทบาทในโลกของงานอาชีพ และทดสอบภาพพจน์ของตนเองกับสภาพความเป็นจริงของสิ่งแวดล้อมภายนอก เพื่อนำมาซึ่งความพึงพอใจสู่ตนและผู้อื่น สอดคล้องกับ แอดเดอร์เซนและแวนเดเฮย์ (Andersen & Vandehey, 2011) ได้ให้ความหมายของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ว่าเป็นกระบวนการในการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ และจะเป็นกระจุกสะท้อนถึงแนวทางในการพัฒนาด้านอาชีพ รวมไปถึงยังสะท้อนถึงการตัดสินใจในการเลือกประกอบอาชีพได้อีกด้วย ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจใช้แนวคิดและเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ ตามแนวคิด The Career Diamond Model เพื่อการเสริมสร้างทุนทางอาชีพในแต่ละองค์ประกอบของทุนทางอาชีพให้มีประสิทธิภาพ

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนในการนำผลจากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้อำนาจองค์ประกอบทุนทางอาชีพของบุคคล ตามการศึกษาของ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ & ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2559, 14 มิถุนายน-b) เพื่อให้สามารถนำทุนทางอาชีพไปใช้ในการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อและประสบผลสำเร็จในการเลือกอาชีพและประกอบอาชีพในอนาคตต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ทูทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับใด
2. การให้คำปรึกษากลุ่มสามารถเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนได้มากน้อยเพียงใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ
3. เพื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มและนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ

ความสำคัญของงานวิจัย

ผลการวิจัยนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ในสองประเด็นดังนี้

1. ประโยชน์ในเชิงวิชาการ การวิจัยครั้งนี้เป็นการเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับประเด็นการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน หรือผู้ที่สนใจนำไปศึกษาในกลุ่มประชากรอื่น ๆ
2. ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ ผลการศึกษาครั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์ด้าน การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน มีการนำแนวคิดทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ มาใช้ในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน ซึ่งครู อาจารย์หรือบุคลากรที่ทำงานในการส่งเสริมนักเรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,340 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่นำมาเพื่อที่จะศึกษาทุนทางอาชีพ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ตามโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก ได้แก่ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2, โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย, โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)๔ และโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของประชากร จำนวน 333 คน ตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน (ประสพ พสุนนท์, 2557) ได้รับแบบวัดทุนทางอาชีพคืนทั้งสิ้น 269 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.78

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีคะแนนทุนทางอาชีพไม่สอดคล้องกัน และมี คะแนน T-Score ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่า จากกลุ่มตัวอย่างข้อที่ 1 ซึ่งได้มาโดยพิจารณาจากนักเรียนที่มีการแปลผลของแบบทดสอบจำนวน 3 ชุด ชุดที่ 1.แบบวัดด้านความสนใจในอาชีพ ชุดที่ 2.แบบวัดทักษะด้านอาชีพ ชุดที่ 3.แบบวัดด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ซึ่งครอบคลุมทั้งหมด 10 อาชีพ แล้วจึงนำมาสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling method) โดยการจับฉลากโรงเรียนได้ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒ เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และมีนักเรียนที่มีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมการเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model จำนวน 16 คน เพื่อทำการสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำนวนกลุ่มละ 8 คน โดยมีเกณฑ์ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของจาร์คอบที่ว่าขนาดของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษาที่ได้ผลควรมีจำนวนสมาชิก 5-8 คน (พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2558, 30 กันยายน) โดยกลุ่มทดลองจะได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มใด ๆ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพ

ตัวแปรจัดกระทำ คือ การให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model

ตัวแปรตาม คือ ทุนทางอาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทูทางอาชีพ (Personal Career Assets) หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่จะช่วยให้การวางแผนการเลือกงานหรือการเลือกอาชีพและการเลือกสาขาวิชาเรียนหรือศึกษาเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งประกอบไปด้วย ความสนใจในอาชีพ, ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ช่วยในการวางแผนอาชีพและการศึกษาต่อในอนาคตโดยครอบคลุมกลุ่มอาชีพ 10 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ 1) กลุ่มอาชีพด้านการเกษตร 2) กลุ่มอาชีพด้านจักรกล 3) กลุ่มอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ 4) กลุ่มอาชีพด้านสังคมศาสตร์ 5) กลุ่มอาชีพด้านการให้บริการทางการศึกษา 6) กลุ่มอาชีพด้านการให้บริการสุขภาพ 7) กลุ่มอาชีพด้านการบริหารจัดการ วิชาธุรกิจ การขาย และการขนส่ง 8) กลุ่มอาชีพด้านการให้บริการลูกค้า 9) กลุ่มอาชีพด้านการให้บริการทางกฎหมาย และ 10) กลุ่มอาชีพด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ และงานสร้างสรรค์

1.1 ความสนใจในอาชีพ หมายถึง ความชอบ ความใส่ใจต่ออาชีพใดอาชีพหนึ่งอันจะทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะเลือกประกอบอาชีพนั้น ๆ ในภาย

1.2 ทักษะด้านอาชีพ หมายถึง ทักษะของนักเรียนทั้งด้านความรู้และทักษะที่สามารถพัฒนาได้เพื่อนำทักษะความสามารถนั้นไปประกอบอาชีพและเสริมสร้างความรู้เพื่อเลี้ยงชีพตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้จนประสบผลสำเร็จ

1.3 บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ หมายถึง บุคลิกภาพส่วนตัวของนักเรียนที่มีอยู่แล้วตั้งแต่กำเนิด หรือสามารถฝึกฝนพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้อง เพื่อเข้ากับบุคคลอื่น สังคม หรือการทำงาน และตามประเภทของอาชีพต่าง ๆ

2. การให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model หมายถึง กระบวนการในการช่วยเหลือเป็นกลุ่มด้านอาชีพต่าง ๆ หรือตลาดแรงงาน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แก่ผู้ขอรับคำปรึกษา เพื่อให้รู้จักตนเองและสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยความพึงพอใจด้วยตนเอง โดยมีผู้ให้คำปรึกษาดำเนินตามขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ 3 ขั้นตอน ดังแนวคิดของ The Career Diamond Model ดังนี้

ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม การเสริมสร้างทูทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

2.1 ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม คือ ผู้นำกลุ่มจะต้องชี้แจงวัตถุประสงค์รายละเอียดของกลุ่มให้กับสมาชิกทุกคนได้รับทราบ ว่าการให้คำปรึกษากลุ่มที่สำคัญคือการเก็บรักษาความลับภายในกลุ่มไม่นำเรื่องของสมาชิกในกลุ่มไปเผยแพร่ภายนอก รวมไปถึงในขั้นนี้ผู้นำกลุ่มต้องสร้าง

บรรยากาศที่เหมาะสมกับสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อให้เกิดการไว้วางใจและผ่อนคลาย และสร้างสัมพันธภาพภายในกลุ่มให้ดีขึ้น สมาชิกทุกคนจำเป็นต้องรู้จักผู้นำกลุ่มและเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม โดยในขั้นเริ่มต้นได้ประยุกต์ใช้เทคนิค การฟังอย่างใส่ใจ การสะท้อนความรู้สึก การทำให้อ่างตามทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความไว้วางใจในกระบวนการกลุ่ม นำไปสู่สัมพันธภาพที่ดี และช่วยสร้างบรรยากาศแห่งความปลอดภัยภายในกลุ่ม

2.2 ขั้นตอนการกลุ่ม คือ ขั้นที่ผู้นำกลุ่มจะต้องทำการสำรวจถึงปัญหาที่แท้จริงของการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ และถ้าความสัมพันธ์ในกลุ่มดีจะส่งผลให้ในกลุ่มมีประสิทธิภาพในการดำเนินการกลุ่ม โดยสมาชิกในกลุ่มจะกล้าที่แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสมาชิกท่านอื่น ๆ โดยในขั้นการดำเนินการกลุ่มได้ประยุกต์ใช้ ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ The Career Diamond Model 3 ขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ขั้นการสำรวจ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ค้นหาตนเอง รู้จักและเข้าใจตนเอง ดังนี้

1) การสำรวจตนเอง ในขั้นตอนการสำรวจตนเองผู้นำกลุ่มได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความสนใจด้านอะไร อย่างเป็นอิสระ

2) การสำรวจโลกของอาชีพ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยให้สมาชิกสังเกตสภาวะทางอาชีพในปัจจุบัน

2.2.2 ขั้นบูรณาการทางความคิด โดยการรวบรวมปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาที่จะศึกษาต่อเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ดังนี้

1) ความสนใจในอาชีพผู้นำกลุ่มได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความสนใจในอาชีพ อย่างเป็นอิสระ

2) ทักษะด้านอาชีพ ผู้นำกลุ่มได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความทักษะด้านอะไร อย่างเป็นอิสระ

3) บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ผู้นำกลุ่มได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพอะไร อย่างเป็นอิสระ

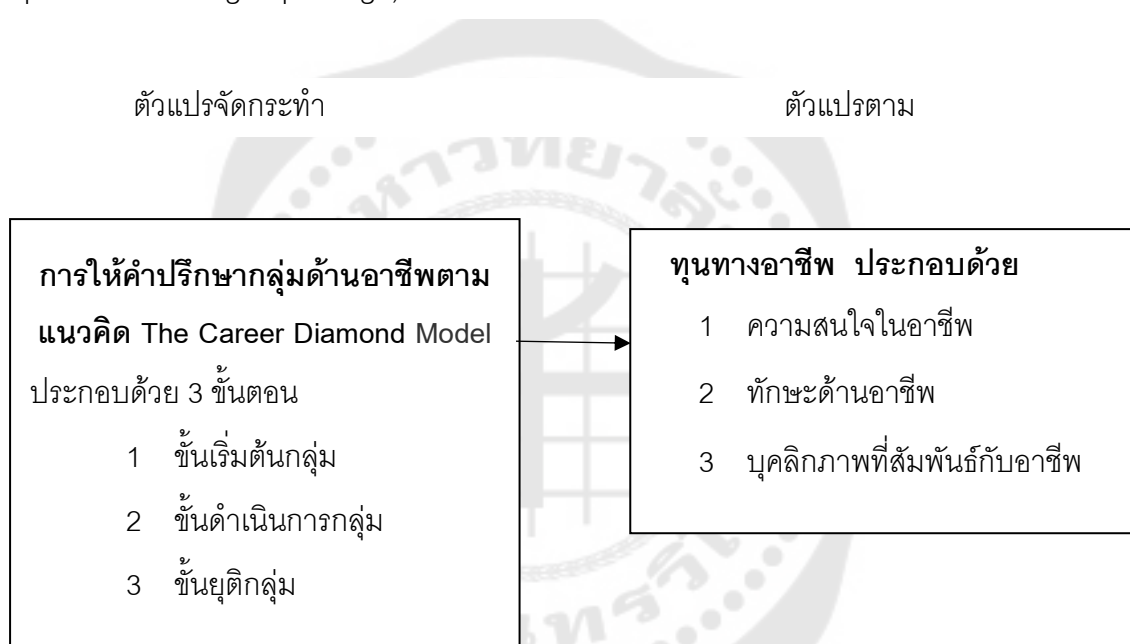
2.2.3 ขั้นการตัดสินใจ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง เพื่อให้ไปสู่อาชีพที่นักเรียนต้องการได้ ผู้นำกลุ่มได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) การทำให้กระจ่าง (Clarification) เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ไปสู่เป้าหมายในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพ และการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะเรียนต่อตามทุนทางอาชีพของตนเอง

2.3 ขั้นยุติกลุ่ม คือ ผู้นำกลุ่มต้องให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการสรุปสิ่งที่ได้รับหลังจากการให้คำปรึกษากลุ่ม และวิธีการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้สมาชิกนำความรู้ไปปฏิบัติได้หลังจากยุติกลุ่ม โดยในขั้นยุติกลุ่มได้ประยุกต์ใช้เทคนิค การฟังอย่างใส่ใจ การสะท้อนความรู้สึก การทำให้กระจ่าง การตีความ การสำรวจพลวัตทางสังคมและรูปแบบชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล การให้กำลังใจ และทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอดเลอร์ เพื่อสามารถวางแผนเป้าหมายในชีวิตของตนเองได้

3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน นวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา๒ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาทุนทางอาชีพ ผู้วิจัยใช้การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นตัวแปรจัดการกระทำ ที่ประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน ตามแนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model แอดเดอร์เซนและแวนเดเฮย์ (Andersen & Vandehey, 2011) และมีทุนทางอาชีพเป็นตัวแปรตามที่ประกอบไปด้วย ความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ตามแนวความคิดของ ฝ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา โดยผู้วิจัยมีแบบแผนการทดลองแบบสองกลุ่มวัดก่อน - หลังการทดลอง (Randomized pretest-posttest control group design) ดังแสดงในภาพประกอบ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย การเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model ครั้งนี้ได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทุนทางอาชีพ
 - 1.1 ความหมายของทุนทางอาชีพของบุคคล
 - 1.2 องค์ประกอบของทุนทางอาชีพ
 - 1.3 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทุนทางอาชีพ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ
 - 2.1 ความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 2.2 วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม
 - 2.3 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ
 - 2.4 การให้คำปรึกษาด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model
 - 2.5 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มเบื้องต้น
 - 2.6 แนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทุนทางอาชีพของบุคคล

1.1 ความหมายและความสำคัญของทุนทางอาชีพ

ทุน (Assets) หมายถึง ของเดิมหรือเงินเดิมที่มีไว้ ลงไว้ กำหนดไว้ จัดตั้งไว้ เพื่อประโยชน์ให้งอกงาม เช่น มีความรู้เป็นทุน มีเงินเป็นทุน; เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่ตั้งไว้สำหรับดำเนินกิจการเพื่อหาผลประโยชน์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554a)

อาชีพ (Career) หมายถึง การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ ((ราชบัณฑิตยสถาน, 2554a)

ส่วน ทุนทางอาชีพของบุคคล (Personal career assets) หมายถึง คุณลักษณะสำคัญของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพและการวางแผนการทำงาน ประกอบไปด้วย ความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ & ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2559, 14 มิถุนายน-b)

สำหรับ ความสำคัญของทุนทางอาชีพของคุณคน นั้น จะช่วยให้บุคคลนั้น ๆ ได้ทราบว่า เขาคือใคร เขาสามารถทำอะไร สิ่งที่เขาต้องการประสบความสำเร็จคือ อะไร และเขาจะวางแผนชีวิตด้านอาชีพอย่างไร โดยบุคคลนั้นต้อง 1) สามารถค้นพบความเข้มแข็งส่วนบุคคล สามารถวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบต่าง ๆ ของตนเอง เช่น ความสามารถ ความถนัด ทักษะ ความสนใจ บุคลิกภาพ แรงจูงใจ เป้าหมาย และค่านิยม ซึ่งจะช่วยให้บุคคลนั้น ๆ เข้าใจตนเองยิ่งขึ้น 2) สามารถวิเคราะห์อาชีพ โดยวิเคราะห์ลักษณะของอาชีพต่าง ๆ ทั้งในด้านลักษณะของงาน รายได้ โอกาสก้าวหน้า และการเตรียมตัวที่จำเป็น ซึ่งจะช่วยให้บุคคลนั้น ๆ เข้าใจอาชีพได้ดียิ่งขึ้น และ 3) สามารถใช้วิจารณญาณในการเลือกอาชีพโดยวิเคราะห์ทั้งตนเองและอาชีพประกอบกัน รวมทั้งแนวทางในการบริหารจัดการปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับทุนทางอาชีพของตนเอง (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ & ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2559, 14 มิถุนายน-b)

กล่าวโดยสรุป ทุนทางอาชีพของคุณคน จะช่วยให้บุคคลได้รู้จักและเข้าใจตนเอง รับรู้ความสามารถ ทักษะ บุคลิกภาพที่ตนเองมี ทั้งในด้านความสนใจในอาชีพ, ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองไปสู่การวางแผนและการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคต

1.2 องค์ประกอบสำคัญของทุนทางอาชีพของคุณคน

การเลือกงานหรือการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษาเล่าเรียนเพื่อประกอบอาชีพนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่งในชีวิต เพราะมีผลสะท้อนถึงความสุขและความเจริญงอกงามในชีวิตของแต่ละบุคคล ในการวิจัยครั้งนี้ จึงมีความประสงค์จะเสริมสร้างทุนทางอาชีพของคุณคน ซึ่งประกอบไปด้วย ความสนใจในอาชีพ, ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน และเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้บุคคลได้ทราบถึงทุนทางอาชีพที่มีอยู่ในตนเอง เพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง และประสบความสำเร็จในอาชีพ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ & ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2559, 14 มิถุนายน-b)

1) ความสนใจในอาชีพ

ความหมายของความสนใจในอาชีพ

ความสนใจ หมายถึง ตั้งใจจดจ่ออยู่กับสิ่งใดเรื่องใดเป็นพิเศษ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554a) เป็นความรู้สึกที่อยากรู้ และเริ่มเสาะแสวงหาทั้งเรื่องการศึกษาและการวางแผนทางอาชีพที่ตนสนใจ (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2552) และยังได้พบว่าความสนใจสามารถนำไปสู่การฝึกฝนทักษะ และพัฒนาบุคลิกภาพให้สอดคล้องกับการเลือกสาขาที่จะศึกษา

และการวางแผนเลือกอาชีพได้ นั่นหมายถึง กล่าวถึงความสนใจใน หมายถึง ความชอบในกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะ เป็นความรู้สึกที่ชัดเจน อยากรู้ อยากเห็น อยากกระทำสิ่งที่ตนสนใจ อีกทั้ง ความสนใจเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพและมีอิทธิพลต่อการที่บุคคลจะมีความ บากบั่นในการประกอบอาชีพนั้นมากน้อยเพียงใด ส่วน โรว์ กล่าวว่า ความสนใจมีความสำคัญต่อ การงานอาชีพ และการประกอบอาชีพ เพราะการประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งขึ้นอยู่กับ ความ สนใจที่มีต่ออาชีพนั้น ความสนใจเป็นสิ่งที่บุคคลชอบ ให้ความใส่ใจ สังเกต นึกถึงหรือกระทำด้วย ความพอใจ และสนุกสนานเพลิดเพลิน

นอกจากนี้ ได้แบ่งความสนใจออกเป็น 4 รูปแบบดังนี้

1. ความสนใจที่แสดงออกเป็นคำพูด (Expressed interest) โดย คำพูดหรือถ้อยคำที่แสดงออกนั้น แสดงออกถึงความสนใจในวัตถุ กิจกรรม หรืออาชีพ เช่น พูดว่า เมื่อโตขึ้นผมอยากเป็นตำรวจ
2. ความสนใจที่แสดงออกอย่างเปิดเผย ประจักษ์ ชัดแจ้ง (Manifest interest) โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรืองานอาชีพอย่างจริงจัง เช่น การเข้าร่วมกิจกรรม ด้านอาชีพ หรือ การใช้เวลาว่างเข้าร่วมชมรมการละคร เป็นต้น
3. ความสนใจที่ได้จากการทดสอบ (Test interest) โดยเข้ารับการ ทดสอบเพื่อตรวจสอบว่า ตนเองสนใจในกิจกรรมใดหรืออาชีพใด
4. ความสนใจที่ได้จากการใช้แบบสำรวจ (Inventory interest) โดย การประเมินความสนใจจากการตอบคำถามเกี่ยวกับความชอบ ไม่ชอบกิจกรรมต่าง ๆ คำตอบที่ได้ จากแบบสำรวจ จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมที่ชอบหรือไม่ชอบที่สัมพันธ์กับวิชาที่ศึกษาแล้วเรียน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานหรืออาชีพ

กล่าวโดยสรุป ความสนใจ หมายถึง ความชอบ ความใส่ใจต่อกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งเป็นพิเศษความสนใจในอาชีพนั้น หมายถึง ความชอบ ความใส่ใจต่ออาชีพใดอาชีพ หนึ่งอันจะทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะเลือกประกอบอาชีพนั้น ๆ ในภายหน้า (ผ่องพรรณ เกิด พิทักษ์ & ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2559, 14 มิถุนายน-b)

2) ทักษะด้านอาชีพ

ในการเลือกงานหรือเลือกสาขาวิชาที่เรียนเพื่อประกอบอาชีพนั้น นอกจากแต่ ละบุคคลจะมีความสนใจในงานหรือในสาขาวิชาที่เรียนแล้ว เขาจะต้องมีความรู้ และสามารถนำ ความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ โดยจะต้องมีทั้งความสามารถ (Abilities) และทักษะ (Skill) ในงานหรือ อาชีพนั้น ๆ

ความหมายของทักษะด้านอาชีพ

ทักษะ หมายถึง ความชำนาญ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554a) และทักษะสามารถเรียนรู้ได้ ทักษะเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับความถนัด ซึ่งความถนัดเป็นสภาวะที่แสดงถึงความสามารถของบุคคลอันได้จากการฝึกฝนความรู้ ทักษะหรือการตอบสนองเฉพาะอย่าง นอกจากนี้ เวอเรน ยังกล่าวไว้ว่า ความสามารถทางการปฏิบัติที่เป็นไปตามสมรรถภาพทางสมอง อันส่งผลต่อความสำเร็จของงาน และเกี่ยวข้องกับความสามารถพิเศษของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการประกอบอาชีพ ฮอดจ์ ส่วนทักษะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่สัมพันธ์กับงานหรืออาชีพ จำแนกเป็น 3 กลุ่มคือ

1) ทักษะในการถ่ายทอดความคิดความรู้ลึก (Transferable Skills) ประกอบด้วย (1) ทักษะระหว่างบุคคล (Interpersonal skills) เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม (2) ทักษะการติดต่อสื่อสาร (Communication skills) (3) ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ (Computer literacy) และ (4) ทักษะการคิด (Thinking skills)

2) ทักษะการบริหารจัดการส่วนบุคคล (Personal Management skills) ประกอบด้วย (1) ทักษะในการบริหารองค์กร (Organizational skills) (2) ทักษะในการบริหารการเงิน (Money management skills) (3) ทักษะในการบริหารเวลา (Time management skills) (4) ทักษะในการบริหารจัดการตนเองให้ดีเท่ากับทักษะในการบริหารธุรกิจ (Managing self-as-business skills) และ (5) ทักษะการบริหารสุขภาพและทักษะที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบในการบริหารชีวิต (Managing health and lifestyle-related skills)

3) ทักษะเฉพาะในการทำงาน (Work Specific Skills) โดยบุคคลต้องมีทักษะในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับประเภทของงาน (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ & ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2559, 14 มิถุนายน-b)

3) บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ

บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ แต่ละบุคคลจะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ โดย ฮอลแลนด์ พาวเวลและพริทส์เซ่ ได้ศึกษาบุคลิกภาพ 6 รูปแบบ (The Six Personality Types) ที่สัมพันธ์กับอาชีพดังสาระสำคัญต่อไปนี้

บุคลิกภาพ หมายถึง สภาพนิสัยเฉพาะคน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554a) บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพตามแนวคิดของ ฮอลแลนด์ พาวเวลและพริทส์เซ่ แบ่งเป็น 6 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 บุคลิกภาพแบบจริงจัง ไม่คิดฝันนิยมความเป็นจริงและสิ่งที่เป็นรูปธรรม (The realistic type) จะสัมพันธ์กับอาชีพเกี่ยวกับเครื่องกล นักบิน วิศวกร ช่างไฟฟ้า เกษตรกร เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 บุคลิกภาพที่ต้องใช้เชาวน์ปัญญาและความคิดแบบนักวิชาการ หรือใช้กิจกรรมทางปัญญาในการแก้ปัญหาและแสวงหาความรู้ (The investigative type) จะสัมพันธ์กับงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น นักวิทยาศาสตร์ นักคณิตศาสตร์ นักธรณีวิทยา ผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 บุคลิกภาพที่ชอบสมาคม สนใจงานสังคม (The social type) จะสัมพันธ์กับประเภทของงานด้านบริการสังคม เช่น นักสังคมสงเคราะห์ ครูอาจารย์ ผู้ให้คำปรึกษา นักจิตวิทยา นักกายภาพบำบัด นักจิตบำบัด เป็นต้น

กลุ่มที่ 4 บุคลิกภาพที่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน (The conventional type) จะสัมพันธ์กับงานประเภทสำนักงาน งานเสมียน งานธุรการ เช่น เจ้าหน้าที่สารบัญ พนักงานบัญชี พนักงานการเงิน เลขานุการ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์การเงิน เป็นต้น

กลุ่มที่ 5 บุคลิกภาพแบบกล้าคิด กล้าทำ กล้าเสี่ยง (The enterprising type) จะสัมพันธ์กับงานด้านวิสาหกิจ การค้า อุตสาหกรรม เช่น พนักงานขายของผู้จัดการ นักธุรกิจ นักบริการธุรกิจ เป็นต้น

กลุ่มที่ 6 บุคลิกภาพแบบวิจิตรศิลป์ ศิลปะและสุนทรีย์ (The artistic type) จะสัมพันธ์กับงานประเภทศิลปะ เช่น นักแต่งเพลง ศิลปิน นักดนตรี นักประพันธ์ ปรุ้มากร เป็นต้น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ & ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2559, 14 มิถุนายน-6)

1.3 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับทุนทางอาชีพ (Career assets)

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ทุนทางอาชีพ ความต้องการเลือกอาชีพ และการพัฒนาอาชีพ มีดังนี้ (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2552)

1) ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ ฮอลแลนด์ Holland's Theory of Vocational Choice

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.1959 บนสมมติฐานที่ว่า บุคลิกภาพของบุคคลจะสะท้อนผ่านการเลือกอาชีพของบุคคลนั้น เหตุผลของการเลือกอาชีพเกิดจากการผสมผสานของความคิดที่บุคคลมีต่อตนเองและความเข้าใจของเขาที่มีต่ออาชีพที่เลือกว่าเป็นอย่างไร ฮอลแลนด์มีความเชื่อว่า มนุษย์เราเมื่อเวลาจะเลือกประกอบอาชีพอะไร เรา จะมีความเข้าใจคร่าวๆเกี่ยวกับอาชีพนั้นบ้างแล้ว ฮอลแลนด์ กล่าวอีกว่าความเข้าใจที่เรามี

เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ นี้แหละเป็นตัวบ่งชี้ให้เราอยากหรือไม่อยากเข้าสู่อาชีพนั้น ๆ โดยมีหลักของ ทฤษฎี

1.1 ทฤษฎีของฮอลแลนด์ อาจแบ่งเป็นหลักใหญ่ๆ ได้ 4 ข้อดังนี้คือ

1) มนุษย์สามารถใช้อาชีพเป็นตัวแสดงออกทางบุคลิกภาพ และถ้า เขาเลือกอาชีพโดยยอมแสดงว่าบุคลิกภาพนั้นยอมออกมาในทิศทางแบบนั้นด้วย

2) บุคคลย่อมมีความคิดเห็นบางอย่างเกี่ยวกับการเลือกอาชีพแทบ จะทุกอาชีพ และแนวคิดเกี่ยวกับอาชีพเหล่านี้อาจจะตรงกับความเป็นจริงหรือไม่จริงก็ได้ ความคิด เหล่านี้ล้วนมีผลต่อการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลเป็นอย่างมาก

3) บุคคลที่สามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพประเภทเดียวกัน ก็ ย่อมมีลักษณะทางบุคลิกภาพลักษณะคล้ายกัน ดังนั้น สามารถมีวิธีการตอบโต้หรือแก้ปัญหาใน สถานการณ์ได้ใกล้เคียงกัน ก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพทางอาชีพขึ้นได้ในแต่ละอาชีพโดยปริยาย

4) บุคคลที่เลือกอาชีพได้ตรงกับบุคลิกภาพของเขา มักจะมีความพึง พอใจในงานและอาชีพนั้น และ ฮอลแลนด์ ได้กำหนดหลักการเลือกอาชีพไว้ดังนี้ และแบ่งกลุ่ม บุคคลออกเป็น 6 กลุ่มตามความแตกต่างทางบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล 6 ประเภท ดังนี้คือ

4) ประเภทของบุคลิกภาพ

1) บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภท Realistic บุคคลกลุ่มนี้มีความสนใจกับงานหรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นวัตถุ มีรูปร่างจับต้องได้ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งของ เช่น เครื่องมือ จักรกล เครื่องยนต์ ไม่ชอบทำกิจกรรมที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคล บุคลิกภาพทั่ว ๆ ไป มักจะมีลักษณะค่อนข้างซื่อๆ หัวอ่อน เปิดเผย จริงจัง แข็งแรง ค่อนข้างเก็บตัว

2) บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภท Investigative บุคคลกลุ่มนี้ จะมีความสนใจกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตหรือการมอง การวิเคราะห์ และใช้ความคิดที่มี เหตุผล ชอบงานและอาชีพที่ต้องใช้ความรู้และมักเกี่ยวข้องกับวิชาการ การทดลอง บุคลิกภาพ โดยทั่วไป มักับรู้ตนเองในฐานะนักวิชาการ เชื่อมั่นในความคิดของตนเอง มีค่านิยมด้าน วิทยาศาสตร์ แต่จะขาดทักษะการเป็นผู้นำ ชอบวิจารณ์ ฉลาด รักอิสระ มีหลักการ และอดทน (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2552)

3) บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภท Artistic บุคคลกลุ่มนี้ชอบ ประกอบกิจกรรมที่เป็นนามธรรมสามารถจับต้องได้ ชอบอิสระ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ มี จินตนาการกว้างไกล รวมทั้งสนใจด้านดนตรี และวรรณกรรม หลีกเลี้ยงงานที่เป็นรูปธรรม ชอบ

แสดงออกไม่ชอบเลียนแบบใคร บุคลิกภาพที่เด่นคือเจ้าอารมณ์ มีอุดมคติ เพื่อฝัน ใจร้อน ไม่ค่อยมีระเบียบและค่อนข้างไวต่อความรู้สึก

4) บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภท Social บุคคลกลุ่มนี้ชอบที่จะจัดการและติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีทักษะการเข้าสังคมที่ดี มีความต้องการสัมพันธ์กับสังคม มักรับรู้ตนเองในฐานะผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ชอบช่วยเหลือบุคคลอื่น บุคลิกภาพโดยทั่วไปเป็นคนมีเมตตาริชาติดี ให้ความร่วมมือ อนุรักษ์นิยม มีความรับผิดชอบ และมีทักษะในการใช้คำพูด

5) บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภท Enterprising บุคคลกลุ่มนี้มักชอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน หรือผลประโยชน์ต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจการเงิน เช่น งานประเภทงานขาย เขามักรับรู้ตนเองในฐานะเป็นบุคคลที่โดดเด่น เข้าสังคมได้ดี เชื่อมมั่นในตนเองสูง สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้อื่นได้ บุคลิกภาพโดยทั่วไปเป็นผู้ที่มีลักษณะกล้าได้กล้าเสีย ชอบการผจญภัย ทะเยอทะยาน น่าเชื่อถือ ใจร้อน ช่างพูด และมองโลกในแง่ดี

6) บุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภท Conventional เป็นบุคคลที่มีความสนใจในกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ชอบความเป็นระเบียบและทำกิจกรรมที่ได้รับการยอมรับจากสังคม ชอบทำงานด้านเลขาคำนวณ งานสารบัญเอกสาร แต่ขาดทักษะด้านศิลปะ บุคลิกภาพที่สำคัญคือ เยือกเย็น อ่อนน้อม เรียบร้อย คล่องแคล่ว และเจ้าระเบียบ

2. ทฤษฎีอาชีพของ กินซ์เบิร์ก (Ginsberg and Associates Theory)

กินซ์เบิร์ก มีความเห็นว่าการเลือกอาชีพของบุคคล เป็นกระบวนการที่ย้อนกลับไม่ได้ (Irreversible) หมายความว่า การเลือกอาชีพขึ้นอยู่กับวัยของผู้นั้น เขาได้แบ่งความคิดทางอาชีพของบุคคลออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

2.1 ระยะเพื่อฝัน (Fantasy Period) ระยะเวลาอายุ 0-11 ปี เป็นช่วงวันเด็กตอนต้น ถึงราวอายุ 11 ปี เป็นระยะที่เด็กเพื่อฝันเอง ว่าโตขึ้นจะประกอบอาชีพอะไร โดยความคิดนี้อาจได้รับอิทธิพลมาจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ ผู้ปกครอง โดยที่ไม่ได้คำนึงถึงข้อเท็จจริงว่าจะเป็นไปได้หรือไม่ แต่เป็นสิ่งที่ฝันที่เด็กได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว ไม่ได้รับรู้ถึงความสามารถหรือศักยภาพของตนเอง

2.2 ระยะการเปลี่ยนแปลง (Tentative Period) ระหว่างอายุ 11-15 ปี เป็นระยะเวลาการเลือกอาชีพโดยที่ยังไม่ตกลงใจแน่นอน เริ่มจากการที่เด็กสังเกตออกว่ามีกิจกรรมบางชนิดที่เขาสนใจและชอบมากกว่ากิจกรรมอื่น ต่อมาเขาจะเริ่มรู้สึกว่าเขาทำกิจกรรมที่สนใจได้ดีกว่ากิจกรรมชนิดอื่น ต่อมาก็เกิดผสมผสานร่วมกันระหว่างความสนใจ ความถนัด และ

คุณค่าของกิจกรรมชนิดนั้นขึ้นมา กินสเบอร์ก จึงได้แบ่งระยะการเปลี่ยนแปลงนี้ออกเป็น 4 ขั้นตอนย่อย คือ

1. ขั้นความสนใจ (Interest Stage) ระหว่างอายุ 11-12 ปี การเลือก จะอยู่ในรูปของความสนใจและจะสัมพันธ์กับความปรารถนาในระยะ Fantasy อาจตั้งคำถามว่า สนใจอาชีพอะไร หรืออยากทำงานอะไร
2. ขั้นคำนึงถึงความสามารถ (Capacity Stage) ระหว่างอายุ 12-14 ปี เด็กจะเริ่มคำนึงถึงความสามารถ โดยการประเมินตนเองว่าสามารถทำอะไรได้ดีกว่าผู้อื่นบ้าง
3. คำนึงถึงค่านิยม (Values Stage) ระหว่างอายุ 15-16 ปี เริ่มเรียนรู้ ว่าค่านิยมของเขามีส่วนสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ
4. ขั้นหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transition Stage) ระหว่างอายุ 17-18) เป็นช่วง วัยรุ่น มีการนำเอาความสนใจ ความสามารถและค่านิยมของตนมาพิจารณาเลือกอาชีพ มีการ วางแผนบ้าง แต่ยังไม่เป็นการตัดสินใจที่แน่นอน

2.3 ระยะเวลาพิจารณาตามสภาพความเป็นจริง (Realistic Period) ระหว่าง อายุ 17-21 ปี เป็นระยะที่เด็กมีการพิจารณาตนเองและอาชีพประกอบกัน เพื่อใช้ในการตัดสินใจ เลือกอาชีพ จะเป็นขั้นพิจารณาสภาพความจริง ไม่เพ้อฝันอีกต่อไป แบ่งออกเป็นขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นสำรวจอาชีพ (Exploration) เป็นขั้นที่บุคคลจะสำรวจว่า อาชีพ ไດเหมาะสมกับเขาบ้าง เด็กจะมีการประเมินตนเองในพฤติกรรมทางอาชีพของเขาอย่างใกล้ชิดเคียงกับ ความเป็นจริงมากขึ้น
- 2) ขั้นรวมตัวของความคิดที่จะเลือกอาชีพ (Crystallization) เป็นขั้น ที่เด็กก้าวเข้ามาสู่แบบแผนการเลือกอาชีพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น การเลือกของเขาในระยะนี้ จะขึ้นอยู่กับ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวที่เขาประสบในขั้นสำรวจอาชีพด้วย
- 3) ขั้นเลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจง (Specification) เด็กจะตัดสินใจ เลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น ไม่ใช่เป็นการคิดกว้าง ๆ ลอย ๆ เท่านั้นว่าจะประกอบอาชีพใด เช่น ไม่ใช่บ่งเพียงแค่ว่าจะเรียนวิชาทางการศึกษา แต่จะเน้นชัดไปว่าเป็นสาขาอะไร เช่น สาขา พละนาถัย เป็นต้น

กินซ์เบิร์ก เชื่อว่ากระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น จะเกิดควบคู่ ไปด้วยกับชีวิตการทำงานของบุคคล และถ้าเลือกอาชีพในช่วงต้นของชีวิตไม่นำไปสู่ความพึงพอใจ ในการทำงาน บุคคลอาจเลือกอาชีพใหม่ได้ ส่วนจะไปสู่อาชีพใหม่ได้มากน้อยแค่ไหนนั้นขึ้นอยู่กับ

ตัวแปรหลายด้าน เช่นทางด้านความรับผิดชอบครบถ้วน โอกาสก้าวหน้าหรือความกดดันอื่น ๆ จากสิ่งแวดล้อม (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2552)

3. ทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของ ซุปเปอร์ Super s Theory of Vocational Development

ในการเลือกอาชีพ เราก็มักจะเลือกอาชีพที่ตรงกับความเชื่อที่ตัวเราเอง ประเมินตนไว้ เช่น ถ้าตัวเราคิดว่าตัวเองมีนิสัยชอบเสี่ยง เราอาจจะเลือกอาชีพที่เปิดโอกาสให้เรา ได้มีการแสดงออกเรื่องความเสี่ยงของเราก็ได้ ซุปเปอร์ ได้เสนอพื้นฐานทางทฤษฎีไว้ 10 ข้อคือ

1. มนุษย์จะมีความแตกต่างกันในด้านความสามารถ ความสนใจและ บุคลิกภาพ

2. ความแตกต่างของบุคคลแต่ละคน ทำให้เขาเหมาะสมกับอาชีพต่างกัน

3. ในงานแต่ละอาชีพ แม้จะต้องการบุคคลที่มีคุณลักษณะบางอย่างเข้าไปทำก็ตาม แต่ก็ได้มีความกว้างมากพอที่จะให้บุคคลมีบุคลิกภาพใกล้เคียงอื่น ๆ สามารถ ประกอบงานอาชีพนั้น ๆ ได้

4. ความพึงพอใจของบุคคล ความสามารถ สถานการณ์ที่เขาดำรงชีวิต อยู่ ตลอดจนกระทั่งความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวเขาเอง การตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลอาจมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาและสถานการณ์

5. ชีวิตเป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่ง ซึ่งอาจเรียกเป็น ระยะเวลาต่าง ๆ ได้ดังนี้คือ

- ระยะการเจริญเติบโต (Growth Stage) ประมาณอายุ 14-15 ปี

- ระยะการสำรวจ (Exploratory Stage) ประมาณอายุ 15-24 ปี

- ระยะการวางรากฐาน (Establishment Stage) ประมาณอายุ 25-44 ปี

- ระยะการสร้างความมั่นคง (Maintenance Stage) ประมาณอายุ 45-60 ปี

- ระยะเสื่อมถอย (Decline Stage) ประมาณอายุ 60 ปีขึ้นไป

6. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อแบบแผนทางอาชีพของบุคคล คือ ระดับ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของพ่อแม่ ความสามารถด้านสติปัญญา ลักษณะของ บุคลิกภาพและโอกาสที่เขาจะได้มีประสบการณ์ทางอาชีพต่าง ๆ

7. ครูแนะแนวอาจมีอิทธิพลอย่างมาก ในกระบวนการที่ช่วยเด็กได้ก้าวผ่านขั้นต่าง ๆ ของพัฒนาการด้านอาชีพ เช่น ให้เด็กได้รู้จักตนเอง เข้าใจความสามารถ ความสนใจ จุดอ่อนจุดเด่น อันเป็นผลทำให้เกิดการเข้าใจตนเอง และเลือกอาชีพได้ตามความต้องการ

8. พัฒนาการทางอาชีพนั้น คือพัฒนาการทางจิตใจและร่างกายผสมไปกับกระบวนการแสดงออกของความคิดรวบยอดของบุคคล กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เมื่อบุคคลเติบโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้น เขาจะมีภาพพจน์เกี่ยวกับตนเอง หรือเรียกว่า ความคิดรวบยอด (Self-Concept) และความคิดรวบยอดนี้จะมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเลือกงานของเขา เลือกรับการศึกษา และความคาดหวังของบทบาทในหน้าที่ที่เขาอยากทำ

9. การเข้าสู่อาชีพของบุคคล มักจะถูกกำหนดโดยกระบวนการประนีประนอมระหว่างบุคคลกับตัวแปรทางสังคม เช่น ระหว่างภาพพจน์ที่ตนมีอยู่กับสภาพความเป็นจริง

10. ความพึงพอใจในการทำงานในชีวิตขึ้นอยู่กับการที่ 1) ความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพและค่านิยมของเขา มีโอกาสได้แสดงออกมากน้อยเพียงใดในงานที่ทำ 2) ประสบการณ์ที่เขาได้รับจากการทำงาน สอดคล้องกับภาพพจน์ของตัวเอง ที่ตั้งขึ้นมากน้อยเพียงใด

ทฤษฎีของซูเปอร์ เขาเชื่อว่า มนุษย์ใช้การทำงานเป็นการแสดงออกของบุคลิกภาพ นั้น บุคคลทุกคนไม่ว่าหญิง หรือชาย ใช้งานเป็นเครื่องมือไปสู่เป้าหมาย ก็คือการแสดงออกของภาพพจน์หรือความคิดรวบยอดของตนเองทั้งสิ้น เพราะตามทฤษฎีนี้จะช่วยทำ ความพึงพอใจให้แก่บุคคลและชีวิตการทำงานของเขาได้อย่างดีเยี่ยม (นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2552)

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ

2.1 ความหมายของการให้คำปรึกษากลุ่ม

(พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2561) ได้กล่าวไว้ว่า คอเธย์ กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่ม เป็นกระบวนการระหว่างบุคคลที่มุ่งเน้นทั้งความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมด้วยการตระหนักรู้ เพื่อแก้ปัญหาที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดประเด็นปัญหาละเป้าหมายของตนเอง เมื่อสมาชิกต้องเผชิญกับสภาวะวิกฤต ความขัดแย้ง หรือพฤติกรรมพ่ายแพ้ตนเอง ด้วยการค้นหาศักยภาพในตัวสมาชิกกลุ่ม เพื่อก่อให้เกิดความงอกงามในชีวิต

(วัชร ทรัพย์มี, 2525) การให้คำปรึกษาเป็นกลุ่ม เป็นกระบวนการที่บุคคลซึ่งมีความต้องการแบบเดียวกันที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือต้องการจะแก้ไขปัญหา ร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาอยู่ด้วย สมาชิกในกลุ่มจะได้รับโอกาสเพื่อแสดงออกเกี่ยวกับ

ความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองที่ละคนเพื่อให้ได้สำรวจตนเอง การยอมรับตนเอง เปลี่ยนแปลงตนเองและยังได้รับฟังความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น

(สกล วรเจริญศรี, 2558) การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) เป็นรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือโดยการให้คำปรึกษาที่มีผู้ให้คำปรึกษา 1 คน และอาจมีผู้ร่วมให้คำปรึกษาอีก 1 คน (Co-counseling) และมีผู้มาขอรับคำปรึกษา 4-12 คน โดยผู้ให้คำปรึกษาและผู้ช่วยจะทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม (Leader) ที่ทำหน้าที่เป็นผู้เอื้ออำนวย (Facilitator) เพื่อทำการให้คำปรึกษากลุ่มบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กลุ่มกำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาค้ำยาค้างกัน มาร่วมหาแนวทางในการแก้ปัญหา มีการยอมรับและเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ร่วมกันหาวิธีแก้ไขปัญหาค้ำยาค้างที่สุดของตนเอง โดยมีผู้ให้คำปรึกษา เป็นผู้เอื้ออำนวยให้กระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มบรรลุตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

2.2 วัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม

คอเรย์ (พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2561) ได้กล่าวไว้ว่า

1. เพื่อเพิ่มความตระหนักรู้ในตนเอง การรู้จักตนเองและค้นหาเอกลักษณ์แห่งตน
2. เพื่อให้สมาชิกรู้ว่าความต้องการหรือปัญหาของสมาชิกเป็นเรื่องทั่วไปและพัฒนาความรู้สึกของการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น
3. ช่วยให้สมาชิกเรียนรู้ในการสร้างสัมพันธภาพที่ใกล้ชิดสนิทสนมและมีความหมาย
4. ช่วยให้สมาชิกเปิดเผยแหล่งข้อมูลจากภายในที่ได้มาจากครอบครัวและชุมชนในวิถีที่สมาชิกได้ให้ความสำคัญ
5. เพื่อเพิ่มการยอมรับตนเอง การเชื่อมั่นในตนเอง การนับถือตนเอง อันจะนำไปสู่การมีทัศนคติใหม่ต่อตนเอง
6. เรียนรู้ในการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม
7. พัฒนาความใส่ใจความต้องการและความรู้สึกของผู้อื่น
8. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นหาแนวทางการจัดการ และมองหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของตนเอง
9. เพื่อเพิ่มความสามารถในการนำตนเอง การพึ่งตนเองและความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
10. เพื่อให้บุคคลได้ตระหนักต่อทางเลือกของตนเอง โดยมีการเลือกอย่างฉลาด

11. เพื่อกำหนดแบบแผนสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ต้องการ และยอมรับที่จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
12. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะทางด้านสังคมที่มีประสิทธิภาพ
13. เพื่อเรียนรู้วิธีการโต้แย้ง หรือเผชิญหน้ากับผู้อื่นอย่างตรงไปตรงมาด้วยท่าทีและวิธีการที่เอื้ออาทร ห่วงใย และจริงใจ
14. เพื่อช่วยให้ค่านิยมที่ตนเองมีอยู่ชัดเจนยิ่งขึ้น เรียนรู้ที่จะปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองไปตามเหมาะสมของค่านิยมนั้น

2.3 ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ

การให้คำปรึกษาทางอาชีพเชิงสัมพันธ์ ตามแนวคิด The Career Diamond Model

แอดเดอร์เซนและแวนเดเฮย์ (Andersen & Vandehey, 2011) ชูเปอร์ ให้คำอธิบายเชิงพัฒนาการว่าอัตลักษณ์ทางอาชีพจะค่อยๆเติบโตขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร ที่ปรึกษาด้านอาชีพที่มีประสบการณ์มักจะได้พบกับโครงสร้างจากทฤษฎีพัฒนาการอยู่บ่อยครั้ง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างด้านพัฒนาการจะเป็นประโยชน์สำหรับการทำความเข้าใจในทิศทางของการเติบโตทางจิตวิทยา คำอธิบายทั่วไปของ Super เกี่ยวกับการสำรวจก่อนที่จะมีการจำกัดตัวเลือก แสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวของการตัดสินใจเลือกอาชีพในช่วงต้นของกระบวนการพัฒนา และการมีส่วนร่วมของ ชูเปอร์ ทำให้ทฤษฎีอาชีพที่ว่าด้วยการจับคู่ของลักษณะส่วนบุคคลกับปัจจัยด้านอาชีพที่มีต่อการแนะนำแนวคิดทางจิตวิทยามีพัฒนาการไปในทางข้างหน้า อย่างต่อเนื่องโดย ความคิดนี้ถูกยอมรับในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับผู้หญิงและผู้ที่ยังมีโอกาส ฆาวิสกาส ทำงานร่วมกับ ชูเปอร์ เพื่อรักษาแนวความคิดหลายๆแนวของทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับ แล้วผสมผสานแนวทางการพัฒนาเข้ากับแนวคิดของผู้วิเคราะห์ ซึ่งทำให้เห็นภาพชัดเจนมากขึ้นว่า อัตลักษณ์ทางอาชีพเกิดขึ้นได้อย่างไรและคนทำงานปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจได้อย่างไร บรูสติน นำเสนอวิธีการที่ครอบคลุมมากขึ้นโดยใช้ทฤษฎีหลาย ๆ ทฤษฎีจากสาขาวิชาต่าง ๆ วิธีการของเขาถูกออกแบบมาเพื่อรวบรวมความหมายของการทำงานสำหรับคนทำงานทุกคน ผลกระทบของความสัมพันธ์ในอาชีพ และนโยบายทางสังคมสำหรับการสร้างที่ทำงานที่มีความเสมอภาคและเป็นที่ดีสำหรับทุกคน นักวิจัยทฤษฎีทางอาชีพคนอื่น ๆ ก็มีส่วนร่วมในประเด็นนี้ ด้วยการอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวความคิดทางสังคมและจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง ในบทต่อไป นักทฤษฎีจะเพิ่มแนวคิดเพิ่มเติมสำหรับการให้คำปรึกษาเพื่อช่วยผู้รับคำปรึกษา

2.4 การให้คำปรึกษาอาชีพ ตามแนวคิด The Career Diamond Model

1) ความหมายของการบริการปรึกษาทางอาชีพ (Career Counseling)

ไครท์ ได้กล่าวว่าบริการปรึกษาทางอาชีพมักจะรวมไปถึงบริการปรึกษาในเรื่องส่วนตัวด้วย แต่บริการปรึกษาทางอาชีพได้ก้าวเข้าไปในส่วนที่บริการปรึกษาในเรื่องส่วนตัวก้าวไปไม่ถึง นั่นก็คือเข้าไปในเรื่องโลกของงานอาชีพที่เป็นส่วนสำคัญยิ่งอีกส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์

เฮอร์ และ แครเมอร์ กล่าวไว้ว่าบริการปรึกษาทางอาชีพเป็น การสื่อสารทางคำพูดโดยบุคคล 2 คน ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้มาใช้บริการ ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ให้บริการ โดยผ่านกระบวนการปะทะสัมพันธ์ที่มีความหมายตลอดเวลา ผู้บริการจะใช้ความสามารถของการเป็นผู้เชี่ยวชาญทางพฤติกรรมศาสตร์ ช่วยผู้ให้บริการให้เกิดความเข้าใจตนเองดีขึ้น สามารถตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด และรับผิดชอบในการดำเนินการไปสู่ขั้นต่อนั้น

(นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2552) ได้กล่าวไว้ว่า ซูเปอร์ ได้ให้ความหมายของบริการทางอาชีพว่า เป็นกระบวนการช่วยบุคคลให้มีการพัฒนาอัมรับ และผสมผสานส่วนที่เป็นบุคคลของตนเองกับบทบาทในโลกของงานอาชีพทดสอบภาพพจน์ของตนเองกับสภาพความเป็นจริงของสิ่งแวดล้อมภายนอก เพื่อนำมาซึ่งความพึงพอใจสู่ตนและสังคม

2) การให้คำปรึกษาด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model

The Career Diamond เครื่องมือสอนที่อธิบายขั้นตอนการให้คำปรึกษาในอาชีพ วิวัฒนาการของการเปลี่ยนแปลงอาชีพตลอดอายุขัยขณะที่อาชีพปรับตัวเข้ากับการเติบโตของตัวและความต้องการของตลาดงานซึ่ง ซูเปอร์ ได้อธิบายแนวคิดนี้ตามโครงสร้างไว้ดังนี้

คำสำคัญและกรอบความคิดของ ซูเปอร์

1. การทำความเข้าใจต่อการให้คำปรึกษาทางอาชีพโครงสร้าง The Career Diamond

1.1 การบรรยายให้ผู้เรียนเห็นภาพของการมีอิทธิพลของปัจจัยภายในและภายนอกที่มีต่อการเปลี่ยนอาชีพและการตัดสินใจเรื่องอาชีพ

1.1.1 โครงสร้างด้านบนเกี่ยวข้องกับการอธิบายความเข้าใจของตนเองและปัจจัยภายนอกต่าง ๆ

1.1.2 โครงสร้างด้านล่างเกี่ยวข้องกับการผสมผสานความรู้ของตนเองกับปัจจัยภายนอกต่าง ๆ

1.1.3 การตัดสินใจที่พิจารณาเพียงจากการตระหนักรู้ ไม่ใช่สิ่งที่แนะนำ ผู้รับคำปรึกษาควรให้ข้อมูลเพิ่มเติมก่อนที่จะทำข้อตกลงใดใด

1.1.4 การอธิบายและการทำข้อตกลงกับทุกทางเลือกและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

1.2 สถานการณ์ที่ตนเองสามารถกำหนดทางเลือกและการเปลี่ยนแปลงได้ถูกจะอยู่ด้านบนของโครงสร้างรูปแบบเพชร

1.2.1 การอธิบายที่ประกอบด้วยการตระหนักรู้ต่อตนเองและการตระหนักรู้ที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ทางอาชีพ

1.2.2 การผสมผสานของการสะท้อนความคิดภายใน การปรับใช้ความรู้ของตนเอง การยอมรับผลกระทบต่อความเป็นจริงภายนอกที่มีต่อตนเอง การลำดับความสำคัญ และการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปได้

1.3 ปัจจัยภายนอกที่มีความสำคัญเป็นรองสำหรับตนเองเป็นสิ่งที่อยู่ด้านล่างของโครงสร้างรูปแบบเพชร

1.3.1 การอธิบายซึ่งประกอบด้วยการเรียนรู้เกี่ยวกับความต้องการภายนอก

1.4 การทำข้อตกลงที่ประกอบด้วยทางเลือกที่มีพื้นฐานมาจากปัจจัยภายนอกและความต้องการของตนเอง

1.5 เมื่อใดที่ปัจจัยภายนอกมีอิทธิพล

1.5.1 จะเกิดความต้องการในการคงไว้ซึ่งชื่อสกุล ข้อกำหนดทางสถานภาพ และอื่น ๆ

1.5.2 จะเกิดความยากจน เศรษฐกิจต้องการหาเงินให้ได้จำนวนมากและเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ในสถานการณ์คับขันเช่นนี้ และควรทราบถึงความต้องการภายในที่อาจทำให้เสียเวลาและความต้องการที่เป็นไปไม่ได้เนื่องจากแรงกดดันทางภายนอก

1.5.3 จะเกิดชนกลุ่มน้อย การเลือกปฏิบัติเป็นข้อควรพิจารณาในลำดับแรก ค่านิยมเรื่องภายนอกเป็นเรื่องสำคัญ เช่น ค่าเงินดอลลาร์ หรือสังคมชั้นสูงจะมีค่านิยมที่เท่ากันสำหรับความต้องการภายใน

2. การใช้โครงสร้าง The Career Diamond Model

2.1 เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามองเห็นภาพของการพัฒนาทางอาชีพหรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

2.2 เป็นรูปแบบสำหรับผู้ให้คำปรึกษาในการสร้างกรอบความคิดกับความต้องการของผู้รับคำปรึกษา

2.3 เป็นรูปแบบสำหรับผู้สอนในการระบุความต้องการทางการเรียนรู้
ของผู้เรียน

2.4 เป็นวิธีการที่ใช้กำหนดเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการประเมินผล
อย่างเหมาะสม

2.5 เป็นวิธีการที่ใช้กำหนดเทคนิคในการให้คำปรึกษาอย่างเหมาะสม
นอกจากนี้การให้คำปรึกษาด้านอาชีพสามารถใช้แนวคิด The Career
Diamond Model แสดงภาพกระบวนการที่จำเป็นสำหรับการสำรวจด้วยตัวเอง เพื่อให้เห็นความ
ชัดเจนของการเลือกอาชีพที่ตัวเองได้กำหนดไว้ตามแบบแผนภาพ แอดเดอร์เซนและแวนเดเฮย์
(Andersen & Vandehey, 2011)

3. หลักเบื้องต้นในการให้คำปรึกษาอาชีพ

แอดเดอร์เซนและแวนเดเฮย์ (Andersen & Vandehey, 2011) กล่าวว่าผู้คนส่วนใหญ่มักคาดหวังว่าจะสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเองได้หลังจากที่มาฟังการ
แนะแนวด้านอาชีพ ดังนั้นการจัดการให้คำปรึกษาอาชีพจะต้องจัดอย่างต่อเนื่องและเป็นไปตาม
ขั้นตอนของพัฒนาการด้านอาชีพ รวมถึงต้องให้ข้อมูลทางอาชีพที่ถูกต้องและต้องคำนึงถึงความ
แตกต่างระหว่างบุคคลด้วย โดยมีขั้นตอน 3 ขั้นตอนดังนี้

1) การค้นหาตนเอง

การให้คำปรึกษาอาชีพที่มีประสิทธิภาพจะต้องพยายามให้
ผู้รับคำปรึกษารู้จักตัวตนของตัวเอง เช่น ลักษณะนิสัย ความชอบส่วนบุคคล เนื่องจากความ
แตกต่างของลักษณะบุคคลจะมีผลต่อการทำงานในด้านต่าง ๆ ดังนั้นถ้าหากสามารถทำให้ผู้รับ
คำปรึกษาเปิดเผยความเป็นตัวเองออกมาได้ เพื่อจะช่วยเหลือแนะนำอาชีพที่เหมาะสมกับบุคคลนั้นได้
นอกจากการค้นหาความเป็นตัวเองแล้วยังต้องหมั่นค้นหาปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น
เพื่อดูว่าเขาให้ความสำคัญกับอะไรหรืออะไรที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของเขา

1.1 การให้คำปรึกษาอาชีพที่ดีจะต้องออกแบบ
กระบวนการให้ครอบคลุมทุกปัจจัยที่อาจส่งผลถึงการตัดสินใจเลือกอาชีพ ทั้งปัจจัยภายในจิตใจ
และปัจจัยภายนอก อย่างไรก็ตามการให้คำปรึกษาจะต้องพยายามทำให้ผู้รับคำปรึกษาเปิดเผย
ทัศนคติในการใช้ชีวิตและมุมมองต่อการทำงาน รวมถึงสถานที่ที่อยากทำงานท่ามกลางบทบาท
หน้าที่หลายๆอย่างในชีวิต หน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา คือจะต้องแยกให้ออกระหว่างแรงกดดัน
ภายในกับแรงกดดันภายนอก โดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องค่อยๆพูด รู้จักเว้นช่วงให้ผู้ฟังได้มีโอกาส
คิดทบทวนกับตัวเอง

1.2 การหาเอกลักษณ์การหาเอกลักษณ์นั้นผู้ให้คำปรึกษา จะต้องกำหนดหัวข้อในประเด็นต่าง ๆ ขึ้นมาก่อน แล้วถามผู้รับคำปรึกษา ที่ละประเด็น โดยให้เขาค่อยๆ เล่ารายละเอียดในแต่ละประเด็นออกมา เนื่องจากหลายๆ เรื่องราวที่เขาเล่าออกมา นั้นอาจนำมาประมวลผลเป็นเรื่องราวเดียวกันได้ และอาจแสดงถึงแนวทางการใช้ชีวิตของบุคคลนั้นได้ มีทฤษฎีเกี่ยวกับการแนะแนวที่เรียกว่า การรักษาโดยการเล่าเรื่อง โดยให้แต่ละคนเขียนเล่าเรื่องราวในชีวิตของตนเอง การทำเช่นนี้ทำให้รู้สึกว่าเขาเป็นผู้ออกแบบชีวิตของตัวเองได้ และสามารถสื่อถึงผลกระทบที่มีผลต่อจิตใจผ่านเรื่องราวที่เขียนขึ้นมาได้ และการเล่าเรื่องราวที่ต่างกันมีผลทำให้ความสำคัญบางอย่างในชีวิตเปลี่ยนไป บางอย่างอาจมีความสำคัญมากขึ้นและบางอย่างอาจมีความสำคัญลดลงได้หากเปลี่ยนเรื่องที่เขาออกมา ซึ่งทำให้ส่งผลถึงการใช้ชีวิตเปลี่ยนไปด้วย

1.3 การกำหนดชีวิตในรูปแบบของตนเองการกำหนดทิศทางของชีวิตคนขึ้นอยู่กับประมวลผลทั้งเรื่องราวในวัยเด็กของบุคคลนั้น สถานที่ที่เกิดและการใช้ชีวิตร่วมกันกับครอบครัว ดังที่ นิเคลลีและเวอร์เจอร์ ได้กล่าวไว้ว่า การกระทำของผู้ปกครอง อาจส่งผลหรือไม่ส่งผลต่อความคิดของเด็กก็ได้ ดังนั้นสิ่งสำคัญคือจะต้องดูให้ออกว่าผู้ปกครองเลี้ยงดูเด็กคนนีมาด้วยรูปแบบไหน รูปแบบการเลี้ยงดูในแต่ละครอบครัวส่งผลต่อลักษณะนิสัยของเด็ก เด็กบางคนถูกรับรู้ดูแลจนไม่มีโอกาสทำอะไรด้วยตัวเอง หรือบางคนมีครอบครัวคอยตัดสินใจให้ทุกอย่างในชีวิตจนเมื่อถึงคราวต้องตัดสินใจเองก็จะเป็นไม่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง จนกลายเป็นคนขาดความมั่นใจ ดังนั้นครอบครัวจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อแนวทางการใช้ชีวิตและเป้าหมายในการอนาคต

1.4 การค้นหาลักษณะอาชีพที่เหมาะสมรูปแบบในการดำเนินชีวิตอาจมีส่วนเชื่อมโยงถึงลักษณะอาชีพที่เหมาะสม หน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา คือการสร้างบรรยากาศที่ดีให้ผู้รับคำปรึกษากล้าที่จะถ่ายทอดเรื่องราวออกมา โดยจะต้องสร้างกำลังใจและพยายามให้ผู้รับคำปรึกษามีความมั่นใจในตัวเอง เช่น การให้เล่าถึงจุดแข็งของตนเอง มีหลายทฤษฎีที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อค้นหาอาชีพที่เหมาะสมตามลักษณะของแต่ละบุคคล เช่น การแบ่งลักษณะของแต่ละคนตาม RIASEC เพื่อใช้บอกอาชีพที่เหมาะสมตามลักษณะของแต่ละคน ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีการวางแผนและจัดลำดับความสำคัญให้ดีกว่าที่จะใช้เครื่องมือ และที่สำคัญคือจะต้องทราบวัตถุประสงค์ของการใช้เครื่องมือแต่ละชนิด เมื่อได้ข้อสรุปถึงอาชีพที่เหมาะสมแล้ว สิ่งสำคัญคือการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับคำปรึกษา โดยอาจใช้กลยุทธ์แบบง่าย เช่น การใช้เทคนิคโดยการให้ผู้รับคำปรึกษาเขียนในสมุดจดบันทึก ฉนั้นคือคนที่สามารถเป็น

(อาชีพ)ได้ ซึ่งเป็นการเสริมความมั่นใจอย่างง่ายและจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาอยากที่จะพัฒนาตัวเองเพื่อให้สามารถทำได้สำเร็จได้อย่างแท้จริง

1.5 การเลือกใช้คำถามการเลือกใช้คำถามที่เหมาะสมจะช่วยให้สามารถทำให้ผู้รับคำปรึกษากล้าที่จะเปิดเผยเรื่องราวในชีวิตออกมาได้และยังเป็นการช่วยกำหนดทิศทางในการให้คำปรึกษา ให้เป็นไปตามที่วางแผนไว้ คำถามที่ดีควรเป็นคำถามปลายเปิดเพราะถือว่ามีไม่เป็นการปิดกั้นคำตอบโดยควรเริ่มจากการถามแบบกว้าง ๆ ให้ก่อนเพื่อตั้งผู้รับคำปรึกษาให้เข้ากับบรรยากาศและไม่ให้เกิดความอึดอัดระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและผู้รับคำปรึกษา

1.6 การสำรวจตนเองแบบทางตรงและทางอ้อมขั้นตอนการสำรวจตนเองผู้ให้คำปรึกษาจะต้องใช้เทคนิคที่เหมาะสมในการให้คำปรึกษา การกำหนดทิศทางในการให้คำปรึกษาเป็นหน้าที่ของผู้ให้คำปรึกษา โดยจะต้องพยายามเน้นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่ออาชีพ เช่น งานอดิเรก สิ่งที่ชอบ สไตล์ในการใช้ชีวิต คุณค่าด้านจิตใจ ทักษะในการทำงาน ประวัติในการทำงานและประวัติการเรียนรู้ คำถามข้างต้นเป็นคำถามที่ใช้สำหรับทางตรงในการสำรวจตนเอง สำหรับทางอ้อมนั้นจะเป็นการถามถึงการใช้ชีวิตในด้านต่าง ๆ ที่ไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ เช่น ถามถึงครอบครัว การใช้ชีวิตในวัยเด็ก เรื่องราวในอดีตที่อาจส่งผลมาถึงปัจจุบัน ซึ่งเรื่องราวเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการใช้ชีวิตและการตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยเช่นกัน

1.7 การสืบค้นข้อมูลในระหว่างที่นักเรียนกำลังเล่าเรื่องราวและประสบการณ์ในอดีตออกมา ผู้ให้คำปรึกษา ควรพยายามที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญ เช่น มุมมองในการใช้ชีวิต ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ ความกดดันจากภายนอก เพื่อใช้ประมวลผลในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมแก่บุคคลนั้น เป้าหมายหลักในขั้นตอนการสืบค้นข้อมูลคือเพื่อต้องการทราบข้อมูลทั้งในด้านข้อเท็จจริงในด้านอาชีพและข้อมูลความต้องการภายในจิตใจของบุคคลนั้นเพื่อประเมินความสามารถที่จะ

1.8 ประกอบอาชีพนั้นได้ ส่วนเป้าหมายรองคือการเพิ่มเติมความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์หลังจากได้ข้อมูลทั้งหมดหน้าที่สำคัญของผู้ให้คำปรึกษาคือการจัดการกับข้อมูลนั้นเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยอาจแยกข้อมูลที่ได้ออกเป็นหมวดหมู่เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจ

1.9 การสร้างวิสัยทัศน์คือการสร้างภาพในอนาคตหรือการคาดการณ์ในอนาคต ภายใต้ความมีเหตุและผลร่วมกับการใช้ข้อมูลในปัจจุบันมาช่วยทำให้

เกิดภาพที่ชัดเจนดังนั้นการสร้างวิสัยทัศน์ให้แก่ผู้รับคำปรึกษาจึงถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเพราะถือว่าเป็นสิ่งที่ใช้กำหนดทิศทางและขอบเขตในการทำงานได้

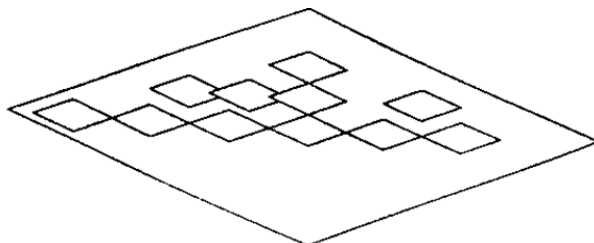
2) การบูรณาการทางความคิด

เมื่อผู้รับคำปรึกษาสามารถค้นหาเอกลักษณ์และความต้องการของตนเองได้ ทำให้เกิดทางเลือกได้หลากหลายอาชีพที่ตรงกับลักษณะของบุคคลนั้น ซึ่งขั้นตอนต่อไปคือการบูรณาการทางความคิดจากหลาย ๆ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เพราะการตัดสินใจเลือกอาชีพถือเป็นเรื่องยากสำหรับหลายคน บางคนอาจต้องปรึกษากับคนในครอบครัวหรือคนใกล้ชิดก่อนตัดสินใจ ซึ่งบางคนอาจต้องใช้เวลาในการตัดสินใจ ทั้งนี้ผู้ให้คำปรึกษาไม่ควรเร่งรัดเอาคำตอบ และควรปล่อยให้เขาประมวลผลถึงความต้องการของตนเองกับปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิต เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสิ่งที่เลือกตรงกับความต้องการของเขามากที่สุด

3) แนวทางในการตัดสินใจ

แนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพขึ้นกับหลายปัจจัย โดยสามารถแบ่งได้เป็นปัจจัยภายใน ได้แก่ ความสนใจของแต่ละบุคคล ความคิด ความเชื่อและค่านิยมของบุคคลนั้น ๆ และสุดท้ายคือทักษะที่แต่ละบุคคลมี ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ ข้อมูลด้านอาชีพซึ่งเป็นข้อมูลที่กว้างขวางมาก เช่น ลักษณะของงานแต่ละงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ ข้อดีข้อเสียของงาน เป็นต้น นอกจากนี้ปัจจัยภายนอกยังเกี่ยวข้องกับ การสนับสนุนของครอบครัวและคนรอบข้าง ความกดดันจากสิ่งรอบตัว ค่านิยมในสังคม ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องให้ผู้รับคำปรึกษาตัดสินใจด้วยตนเอง โดยอาจแนะแนวให้ลองเขียนข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือกก่อนเพื่อช่วยในการตัดสินใจ

แอดเดอร์เซนและแวนเดเฮย์ (Andersen & Vandehy, 2011) ได้กล่าวอีกหนึ่งสิ่งที่ควรพิจารณาในระหว่างขั้นตอนการตัดสินใจสำหรับผู้ให้คำปรึกษาคือ ความพร้อมของผู้รับคำปรึกษาว่าเขาสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และการตัดสินใจนั้นได้ผ่านกระบวนการคิดอย่างรอบคอบแล้ว โดยผู้ให้คำปรึกษาอาจสังเกตจากการแสดงอารมณ์ของผู้รับคำปรึกษา ทั้งนี้ผู้ให้คำปรึกษาควรเว้นช่วงระยะเวลาให้ผู้รับคำปรึกษาได้ไตร่ตรองการตัดสินใจด้วยตัวเอง ผลของการตัดสินใจนั้นอาจเปลี่ยนแปลงไปได้ แม้ว่า ณ ตอนนี้อาจจะตัดสินใจเลือกทางหนึ่ง ในอนาคตก็อาจจะเปลี่ยนไปไม่เลือกทางเดิม เนื่องจากมักได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และได้ประสบการณ์ที่มากขึ้นอยู่เสมอ จึงอาจใช้ Career Diamond เพื่อช่วยในการตัดสินใจ ทั้งการตัดสินใจ ณ ปัจจุบัน และการตัดสินใจในอนาคต ดัง ภาพประกอบ 1

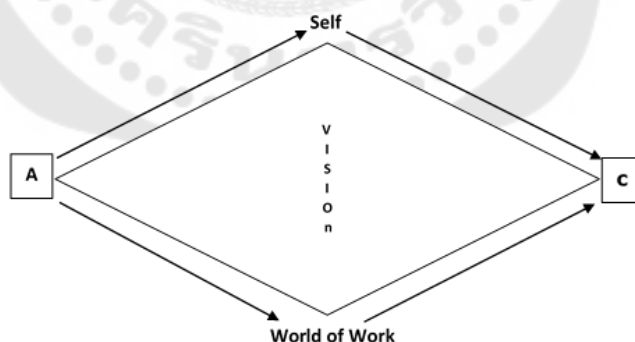

ภาพประกอบ 1 รูปเพชรขนาดเล็กแสดงถึงทางเลือกในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
(Diamonds within the Overall Life Diamond)

ที่มา: Andersen & Vandehey. (2011). Career Counseling and Development in a Global Economy. p. 166

รูปเพชรขนาดเล็กแสดงถึงทางเลือกในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ส่วนรูปเพชรขนาดใหญ่แสดงถึงอาชีพที่ทำตลอดช่วงชีวิต ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีรูปเพชรขนาดเล็กจำนวนมากภายในรูปเพชรขนาดใหญ่แสดงให้เห็นว่าในบุคคลหนึ่งๆ อาจมีการเปลี่ยนแปลงอาชีพได้ตลอดเวลาในแต่ละช่วงชีวิตดังแผนภาพกระบวนการการให้คำปรึกษาดังต่อไปนี้

กระบวนการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Simplified Career Diamond)

ที่มา: Andersen & Vandehey. (2011). Career Counseling and Development in a Global Economy. p. 19

แอดเดอร์เซนและแวนเดเฮย์ (Andersen & Vandehey, 2011) ภาพประกอบ 2 รูปแบบอย่างง่ายของแผนภาพแสดงการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดย A แสดงให้เห็นความตระหนักของความเป็นในการสร้างทางเลือกอาชีพ ขั้นตอนในแผนภาพการตัดสินใจเลือกอาชีพเริ่มต้นที่ความตระหนักของตนเองและโลกของการทำงานขยายไปสู่การสร้างวิสัยทัศน์สำหรับตัวเองในโลกของการทำงาน ครั้งที่สองของแผนภาพแสดงการเคลื่อนที่เข้าหากันในขณะที่ตนเองบูรณาการลำดับความสำคัญส่วนตัวร่วมกับความต้องการของการทำงานจนกระทั่งทั้งสองฝั่งมาบรรจบกันที่จุด C ซึ่งคือจุดที่ตัวเลือกและการเปลี่ยนแปลงถูกสร้างขึ้น และจำแนกเป็นรูปแบบอย่างง่ายของแผนภาพแสดงการตัดสินใจเลือกอาชีพที่แสดงสองปัจจัยพื้นฐานที่ต้องมาพร้อมกันเมื่อต้องการจัดการกับปัญหาอาชีพ

ปัจจัยที่หนึ่ง คือ การแสดงถึงตัวตน มิติของตัวเองวางด้านบนสุดของแผนภาพ เพราะการแสดงออกของตนเองถือว่าเป็นหลักในการพัฒนาอาชีพ การหาบทบาทงานที่พึงพอใจต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับความชอบ ความสนใจ และค่านิยมของบุคคลนั้น ผู้รับคำปรึกษาจำเป็นต้องพิจารณาความชอบ การทราบความสนใจและค่านิยมของบุคคลสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญสำหรับการค้นหางานที่พึงพอใจและแสดงออกถึงแนวความคิดงานของบุคคลนั้น ๆ ตนเองยังสามารถค้นหาช่องว่างความสามารถผ่านงานและสามารถใช้ประสิทธิภาพการทำงานแสดงแรงจูงใจของความสำเร็จ

ปัจจัยที่สอง คือ ความเป็นจริงภายนอก ซึ่งระบุไว้ที่ส่วนล่างของแผนภาพ ความเป็นจริงภายนอกรวมถึง ความต้องการตามบริบททั้งหมดที่ต้องนำมาพิจารณาเมื่อตัดสินใจทำงานข้อกำหนดต่าง ๆ สำหรับตัวเลือกและการกระทำของงาน ปัจจัยภายนอกอาจต้องการความสามารถสำหรับอาชีพ, เศรษฐกิจ, โอกาสของงานใหม่, สถานการณ์ในครอบครัว, หรือความต้องการอื่น ๆ ตามลักษณะของงานที่เลือก ข้อเท็จจริงมีเหตุผลให้หลากหลายบริบทภายในอาชีพที่ใช้

ปัจจัยภายนอกอื่น ๆ คือการพิจารณาในทางปฏิบัติ เช่น เงินเดือนของงาน แต่ละปัจจัยถูกพิจารณาจากคนทำงานที่จัดอันดับความสำคัญของความเป็นจริงในการตัดสินใจเลือก และการพิจารณาแต่ละความเป็นจริงอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยของสถานการณ์อื่น ๆ ยกตัวอย่างเช่น ตำแหน่งงานเงินเดือนต่ำ ที่เปิดทางสู่โอกาสสำหรับการสร้างเงินที่มากขึ้นได้ในอนาคตมักถูกพิจารณาเลือกต่างจากตำแหน่งงาน เงินเดือนต่ำที่มีรายได้คงที่ตลอดไป

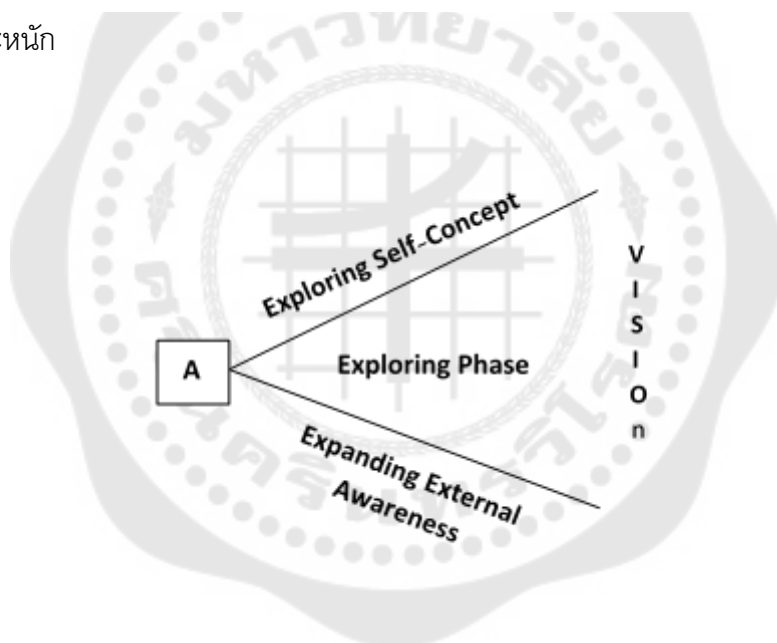
ส่วนสุดท้ายถูกวางไว้สองจุดในแผนภาพ โดย A ถูกวางไว้จุดซ้ายและ C ถูกวางไว้ที่จุดขวา A เป็นจุดเริ่มต้นสำหรับส่วนเฉพาะของการอธิบายอาชีพและการตระหนักความสำคัญ เมื่อ

บุคคลทราบความต้องการของประเด็นอาชีพ ส่วน C ถูกวางไว้ส่วนท้ายสุดของแผนภาพเพื่อสร้างตัวเลือกหรือเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจในจุดสุดท้ายของส่วนย่อยของแผนภาพการพัฒนาอาชีพนี้

จากการศึกษาข้อมูล แสดงให้เห็นว่ากระบวนการให้คำปรึกษาอาชีพ ตามรูปแบบ The Career Diamond มีขั้นตอนการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสำรวจ 2) ขั้นบูรณาการ และ 3) ขั้นตัดสินใจเลือกอาชีพ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ขั้นสำรวจ

แผนภาพการเลือกงาน เริ่มต้นที่จุด A และเคลื่อนไปส่วนกลางหรือจุดบนสุด เรียกส่วนนี้ว่า ขั้นตอนการสำรวจ ดัง ภาพประกอบ 3 เพื่อที่จะเคลื่อนออกจากจุดเริ่มต้น บุคคลต้องเพิ่มความตระหนักในตนเองและต้องเพิ่มความรู้ของปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกับตัวเลือก ส่วนครั้งแรกของแผนภาพนั้นแสดงให้เห็นถึงการขยายทางเลือกและบรรยายขั้นตอนการสำรวจเพื่อเพิ่มความตระหนัก

ภาพประกอบ 3 ระยะเวลาสำรวจ (Exploring Phase)

ที่มา: Andersen & Vandehey. (2011). Career Counseling and Development in a Global Economy. p. 20

1.1 การขยายความ ความตระหนักในตนเอง

ความตระหนักในตนเองเพื่ออาชีพนั้นต้องการการทดสอบความสัมพันธ์ของ อารมณ์และรูปแบบการคิดที่บ่งบอกตัวตนในฐานะผู้ให้คำปรึกษา สิ่งที่มีนักพิจารณาเพื่อการสำรวจ อาชีพ คือ ความสามารถ ความสนใจ และคุณค่า อย่างไรก็ตาม เร็น บราวน์ และแฮ็กเกิท ได้กล่าวว่า ข้อดีหลักของงานนั้นพิจารณารวมปัจจัยทั้งหมดของบุคคล ซึ่งรวมถึง จิตวิญญาณ ประสบการณ์จากการเลี้ยงดูของครอบครัว บุคคลตัวอย่าง บุคลิกส่วนตัว ประสบการณ์ทำงาน และอิทธิพลจากสังคม ซาวิกาส ได้กล่าวว่าความภาคภูมิใจในตนเองถือเป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรกสำหรับการให้คำปรึกษาอาชีพ เพราะ การสร้างตัวเลือกคุณภาพชีวิตมักได้ผลที่มีดีหากมาจาก ความคิดลบในตัวเองและความไม่ภาคภูมิใจในตนเอง

การสำรวจตนเองเป็นสิ่งกำหนดให้ผู้รับคำปรึกษาบอกเล่าเรื่องราวชีวิต, ชีวิตวัยเด็ก, ตำแหน่งในครอบครัว, ชีวิตในโรงเรียน, และประสบการณ์สำคัญที่ส่งผลต่อการเป็นตัวตน และความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในปัจจุบัน บรูสตัน ได้กล่าวไว้ว่า อารมณ์และรูปแบบการรับรู้ถูกเปิดเผย และเจตนาโดยนัย ได้ถูกทดสอบ ผู้ให้คำปรึกษาตรวจสอบความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาของตัวเอง และความสามารถของผู้รับคำปรึกษาในการจัดระเบียบประสบการณ์ของเธอผ่านการเล่าเรื่องที่ สมเหตุสมผลและชี้ไปยังทิศทางในอนาคตที่อาจจะเกิดขึ้น

1.2 ขยายความ การตระหนักปัจจัยภายนอก

ผู้รับคำปรึกษาจำเป็นต้องมีข้อมูลของปัจจัยภายนอกเพื่อที่จะเริ่มต้น พิจารณาข้อดีของงานรวมทั้งความเป็นจริงในโลกการทำงาน การสอดคล้องในวงกว้างระหว่าง ลักษณะของอาชีพและแนวคิดอาชีพของตัวเองเป็นจุดเริ่มต้นที่ง่ายที่สุดในการสำรวจโอกาส มากมายที่มีอยู่ในเวลาที่ภาพความเป็นจริงของผู้รับคำปรึกษาได้ถูกบิดเบือนไปจากคุณค่าที่ คาดหวัง ในสถานการณ์เช่นนี้การให้คำปรึกษาสามารถทำหน้าที่เป็นสถานที่ที่ปลอดภัยที่ผู้รับ คำปรึกษาจะได้รับมุมมองหรือเปิดเผย และจัดการกับความไม่เข้าใจของปัจจัยภายนอก

1.3 จุดสูงสุดของแผนภาพ

หลังจากผ่านการสำรวจตนเองและขยายมุมมองของความเกี่ยวข้องของ ปัจจัยภายนอกแล้ว ผู้รับคำปรึกษา จะสามารถเริ่มต้นมองเห็นภาพอนาคตได้ ลักษณะส่วนบุคคล จำเป็นต้องมาร่วมกับวิสัยทัศน์ที่ว่า ฉันอยากเป็นอะไร หรือ ฉันต้องการจะทำอะไร ต่อไป และโครงสร้างอาชีพแบบกว้างได้ถูกสร้างขึ้น ความต้องการภายนอกนำไปสู่ภาพของ สภาพแวดล้อมการทำงานหรือบริบทที่อาชีพในหลักความคิดของตนเอง สามารถพัฒนา, สนับสนุน, และสำเร็จได้ วิสัยทัศน์อาจจะคลุมเครือหรือเรียงรายด้วยรายละเอียด แต่ก็เพียงพอที่

กระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษา สำหรับการดำเนินงานอย่างหนักที่จำเป็น ในการมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้นำทางเลือก และการเปลี่ยนแปลง รวบรวมว่าผู้รับคำปรึกษา ถูกกระตุ้นให้อยากอาหารและเขาจะสามารถลิ้มรสอาหารอะไรก็ได้ในอนาคต วิทยุทัศน์สามารถกระตุ้นบางความกลัวหรือความสงสัยเพราะวิทยุทัศน์คือความไม่แน่นอนและไม่ใช่แบบแผนที่รับประกันได้ คนทำงานควรมีความเข้าใจว่านี่คือเวลาที่ควรเตรียมใจเพื่อขั้นตอนต่อไปของการสร้างอาชีพ การเปลี่ยนแปลงตัวเองอาจรวมถึงการเผชิญหน้ากับโครงสร้างเก่า, สร้างโครงสร้างส่วนตัวใหม่, และเผชิญหน้ากับการตัดสินใจที่ยากลำบากในชีวิตจริง แต่การเปลี่ยนแปลงสามารถนำไปสู่ ฉันจำเป็นต้องทำอะไรเพื่อเคลื่อนไปสู่สิ่งที่ฉันต้องการ วิทยุทัศน์สร้างแรงผลักดันเพื่อให้ยังคงพยายามอดทนต่อการสร้างตัวเลือกที่ยากลำบาก และมักต้องการ การเตรียมตัวต่อผลของตัวเลือกนั้นด้วย

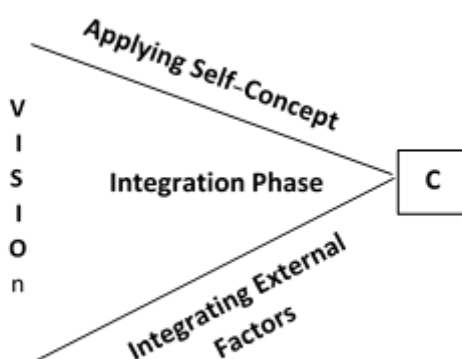
2. ชั้นบูรณาการ

ครั้งที่สองของแผนภาพเรียกว่า ระยะเวลาบูรณาการ ดัง ภาพประกอบ 4 หลังจากการขยายความ ความตระหนักในตนเองและการพิจารณาในชีวิตจริง ในส่วนของระยะเวลาการสำรวจบุคคลควรเริ่มสนใจบางตัวเลือกหรือบทบาทงานใหม่และเริ่มรู้เจตนาทั้งหมดของตัวเลือกที่จะเป็นไปได้ และควรรู้รายละเอียดของความต้องการภายนอก ที่ส่งผลซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ วิทยุทัศน์ที่ไม่ชัดเจนจะส่งผลให้มีตัวเลือกพิจารณาเกินความจริง และจำเป็นต้องพิจารณาว่าตัวเลือกใดที่เหมาะสมกับความต้องการของบุคคลได้ดีที่สุด

การเคลื่อนที่ของระยะเวลาบูรณาการนั้นมีความรู้สึกที่แคบลง ดังนั้นในแผนภาพจริงแคบลงไปจุดที่เป็นตัวเลือกหรือการเปลี่ยนแปลงที่สร้างขึ้นที่จุด C

2.1 การประยุกต์ใช้แนวคิดอาชีพของตนเอง

เมื่อบุคคลมาถึงระยะเวลาบูรณาการ เขาเริ่มพร้อมจะมีประสบการณ์ที่มากขึ้น กระบวนการพลวัตของการประยุกต์ใช้อัตลักษณ์ของอาชีพสู่ความต้องการจริง การสร้างการเปลี่ยนแปลงงาน อัตลักษณ์งานอาจเปลี่ยนแปลง รวมถึงการตอบสนองต่อความต้องการภายนอกหรือการกำหนดความต้องการส่วนบุคคลขึ้นใหม่ มาร์ค ซาวิกาส ได้เขียนว่าโครงสร้างการรับรู้ถูกสร้างจากการสร้างตัวเลือกอาชีพ ในการพิจารณาตัวเลือกใหม่ผู้คนเปลี่ยนแปลงมุมมองทั้งปัจจัยภายในและภายนอกบูรณาการทั้งสองปัจจัยเข้าด้วยกัน

ภาพประกอบ 4 ระบุบูรณาการ (Integration Phase)

ที่มา: Andersen & Vandehey. (2011). Career Counseling and Development in a Global Economy. p. 22

การคิดถึงสิ่งแวดล้อมสำหรับอาชีพและเห็นบทบาทของตัวเองที่เกิดขึ้นได้แล้วในขณะนี้ ยกตัวอย่างเช่น ผู้รับคำปรึกษาคนหนึ่งอธิบายว่าตนเองเป็น เด็กในเมือง เขาคิดว่าไม่สามารถออกจากที่อาศัยซึ่งครอบครัวขยายของเขาอยู่กันมาหลายรุ่นอายุ ภาพชีวิตของเขาจะเปลี่ยนหากเขาจับโอกาสที่เขาเรียกว่า ปาตะวันตก ของวิลลี,เท็กซัส เขารู้สึกทราบดีกับว่าเขาจะถูกทอดทิ้งหากเขาเดินทางไปไกล ผู้ให้คำปรึกษาเล่าให้ผู้รับคำปรึกษาฟังว่ายายทวดของเขาได้อพยพจากฮอลแลนด์ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์นั้นถือเป็นส่วนหนึ่งของประเพณีครอบครัวของเขา หลังจากนั้นผู้รับคำปรึกษาได้ประกาศกับครอบครัวว่าเขาจะเป็นผู้บุกเบิกนำครอบครัวสู่ถิ่นแสงแดด ทำยที่สุด ครอบครัวของเขา, มารดา ,และมารดา ,และน้องสาวได้ย้ายไปสู่ถิ่นที่ผู้รับคำปรึกษาได้ซื้อฟาร์มปศุสัตว์เล็ก ๆ ไว้ ครอบครัวของเขาสามารถขี่ม้าได้ทุกวันและยังคงไปเมืองแคลลิสได้เป็นปกติ ส่วนสมาชิกครอบครัวคนอื่น ๆ ก็มาเยี่ยมอยู่บ่อย ๆ ผู้รับคำปรึกษาได้เปลี่ยนการใช้ชีวิตจากชีวิตในเมืองสู่เจ้าของฟาร์มปศุสัตว์; จากผู้ทอดทิ้งครอบครัวสู่ผู้บุกเบิกต้นตระกูล

แม้ว่าขั้นตอนการสำรวจหลักเคียงไม่ได้ที่จะต้องสำรวจความเป็นไปได้และวิสัยทัศน์ในอนาคตอย่างกว้างขวาง ระบุการบูรณาการนั้นต้องการ การประเมินตนเองอย่าง

เที่ยงตรงและต้องตระหนักอย่างมากถึงความต้องการภายนอกของความเป็นจริง การให้คำปรึกษาด้านอาชีพเพื่ออนาคตควรมีการจัดการร่วมกันที่มากกว่าการหาพื้นที่อาชีพอย่างกว้างและสร้างตัวเลือกอาชีพ

2.2 การบูรณาการปัจจัยภายนอก

บูรณาการปัจจัยภายนอกหมายถึงรับรู้สภาพความจริงทั้งหมดของผลตอบแทนและความต้องการภายนอก ระยะบูรณาการนำมาซึ่งความเข้าใจเบื้องลึกของสภาพแวดล้อมเฉพาะงาน, ได้รับข้อตกลงของงาน, และได้เห็นบทบาทงานที่สร้างผลงานเพื่อตนเองและสังคม ตัวเลือกที่จุด C อาจนำมาซึ่งการเลือกงานที่เฉพาะเจาะจงหรือสามารถเป็นตัวเลือกอื่นที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์งานของคนนั้น ๆ หากตัวเลือกถูกสร้างให้กับตำแหน่งเฉพาะและแผนภาพปิดลง ประสบการณ์ในบทบาทงานใหม่นำมาซึ่งการตระหนักที่ยิ่งใหญ่ขึ้น ของรายละเอียดของงาน ประสบการณ์ของงานปัจจุบันจะช่วยเตรียมพร้อมสำหรับตัวเลือกถัดไป แต่แผนภาพมีขั้นตอนขยายและบูรณาการที่บอกตัวเลือกได้ในช่วงเวลาหนึ่ง ไม่ใช่ทั้งหมดของช่วงชีวิต และหลายงานที่มักกำหนดตัวเลือกมากมายในช่วงเวลาหลายปี

2.3 การตัดสินใจเลือกอาชีพ

การอธิบายความเข้าใจที่สำคัญที่สุดโดยใช้แผนภาพการตัดสินใจเลือกงาน คือ บุคคลไม่สามารถเคลื่อนจากจุด A ไปยังจุด C ได้โดยปราศจากขั้นตอนของการขยายความในระหว่างสำรวจและการประเมินผลในระยะบูรณาการ แผนภาพการตัดสินใจไม่แนะนำให้เคลื่อนจากจุด A ไปยังจุด C โดยตรง ดังภาพประกอบ 5 ขั้นตอนการสำรวจและจัดลำดับความสำคัญระหว่างนั้นถือว่ามีความจำเป็น

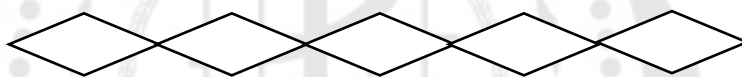
ภาพประกอบ 5 การเคลื่อนที่จาก A ไป C (Moving From A to C)

ที่มา: Andersen & Vandehey. (2011). Career Counseling and Development in a Global Economy. p. 25

หากผู้รับคำปรึกษาไล่ตามเส้นตรงจาก A ไป C ลัดขั้นตอนโดยปราศจากการสำรวจและบูรณาการปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยภายนอก อาจส่งผลให้เกิดอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ ผลในระยะสั้นทำให้เกิดความวิตกกังวลจากการตัดสินใจที่เร็วเกินไปที่สามารถส่งผลให้เกิดความรู้สึกในระยะยาวว่าไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม

1) การพัฒนาอาชีพ จากการรวมหลายแผนภาพ

แผนภาพการเลือกอาชีพได้แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการตัดสินใจเลือกงานที่จุด ๆ หนึ่งในชีวิตของผู้รับคำปรึกษา ขั้นตอนงานยังคงสำเร็จแม้มีหนึ่งตัวเลือกที่ถูกเลือกแล้ว ขั้นตอนขยายความและบูรณาการอื่น ๆ จะเกิดขึ้นอีกเมื่อผู้รับคำปรึกษามีความพร้อมหรือจำเป็นที่จะสร้างตัวเลือกใหม่ในช่วงชีวิตที่ต่างไปของชีวิต ด้วยความจริงภายนอกใหม่ๆ และการเปลี่ยนแปลงใหม่ที่เป็นไปได้ในอัตลักษณ์งาน ดังแสดงที่ภาพประกอบ 6 สายของแผนภาพที่แสดงถึงการตัดสินใจซ้ำอีกครั้งในช่วงชีวิตที่ผ่านมา

ภาพประกอบ 6 ห่วงโซ่เพชร (Chain of Diamonds)

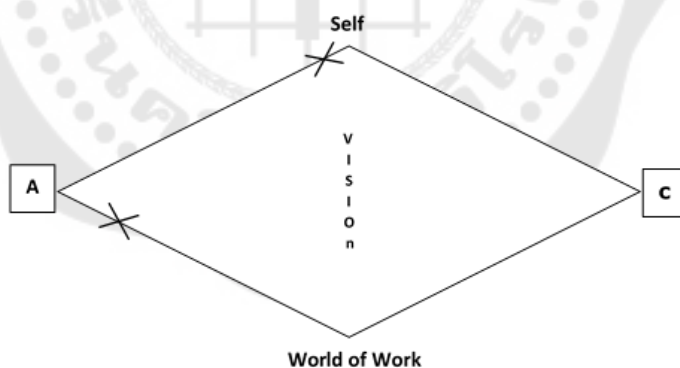
ที่มา: Andersen & Vandehey. (2011). Career Counseling and Development in a Global Economy. p. 25

3) ขั้นตัดสินใจ

3.1 การใช้แผนภาพการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Diamond) กับผู้รับคำปรึกษา การแสดงแผนภาพการตัดสินใจเลือกอาชีพให้ผู้รับคำปรึกษาดูเป็นวิธีการสร้างแนวความคิดของขั้นตอนการเลือกอาชีพให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะผู้รับคำปรึกษา อายุน้อยที่สุดสิ้นสุดการสร้างตัวเลือกตั้งแต่เริ่มต้น รูปร่างของเพชรสามารถช่วยอธิบายให้ผู้รับคำปรึกษา เข้าใจการเคลื่อนที่ขยายออกและการรวบรวมเข้าของขั้นตอนการสร้างตัวเลือกอาชีพได้ ผู้รับคำปรึกษาที่ไม่มีประสบการณ์จำเป็นต้องเพิ่มความรู้ของอาชีพรวมถึงเพิ่มความตระหนักในตนเองและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ด้วยรูปร่างของเพชรดังภาพที่แสดง ผู้รับคำปรึกษาเห็นความจำเป็นของการสำรวจก่อนการตัดสินใจได้อย่างชัดเจน

ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษากากบาทลงบนแผนภาพเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้รับคำปรึกษามีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพมากเท่าไร จากนั้นผู้รับคำปรึกษาประเมินความสมบูรณ์ของการตระหนักในตนเองโดยการกากบาทลงบนจุดสูงสุดของแผนภาพ ผู้รับคำปรึกษาคนหนึ่งอาจบอกว่าเธอค่อนข้างรู้จักตนเองดีและได้กากบาทลงตรงตำแหน่งใกล้จุดสูงสุดของรูปร่างเพชร อย่างไรก็ตามเธออาจตระหนักว่าเธอมีความรู้เพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับอาชีพและได้กากบาทลงตรงตำแหน่งใกล้จุด A ที่ครึ่งล่างของแผนภาพ ดัง ภาพประกอบ 7 นี่คือการแสดงอย่างง่ายให้เห็นว่าผู้รับคำปรึกษาอาจจำเป็นต้องใช้เวลาเพื่อค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพก่อนเริ่มเข้าสู่การตัดสินใจ

ผู้รับคำปรึกษาอื่น ๆ อาจทราบเกี่ยวกับความหลากหลายของอาชีพ, ระบุชื่อและข้อมูลอ้างอิงเกี่ยวกับกิจกรรมของอาชีพที่หลากหลายได้ แต่อย่างไรก็ตามผู้รับคำปรึกษาอาจไม่มีความเข้าใจมากพอเกี่ยวกับแนวคิดการทำงานของตนเอง และผู้รับคำปรึกษาจำเป็นต้องอธิบายความรู้ของตนเอง ผู้รับคำปรึกษา แบบหลังนี้สามารถกากบาทลงตรงตำแหน่งใกล้จุดล่างสุดของแผนภาพได้แต่ใกล้จุด A ในส่วนครึ่งบนของแผนภาพ ภาพของแผนภาพรูปร่างเพชรช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจได้ดีขึ้นว่าเขาจำเป็นต้องใช้เวลาในการกำหนดอัตลักษณ์งานของตนเอง เพียงแค่การฟัง ผู้ให้คำปรึกษาอธิบายขั้นตอนการปรึกษานั้นอาจไม่ทำให้เข้าใจได้ชัดเจนเท่ากับการแสดงแผนภาพพร้อมด้วยขณะการให้คำปรึกษา

ภาพประกอบ 7 การประยุกต์ใช้ The career diamond กับผู้รับคำปรึกษา (Using the Diamond With Clients)

ที่มา: Andersen & Vandehey. (2011). Career Counseling and Development in a Global Economy. p. 26

การเลือกดำเนินการสำรวจต่อ

สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงไม่ว่าจะช่วงเวลาใดขณะการให้คำปรึกษาอาชีพ ผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษาสามารถตัดสินใจได้ว่าผู้รับคำปรึกษาไม่พร้อมสำหรับการดำเนินงานต่อในขั้นตอนถัดไป คุณค่าของแผนภาพการตัดสินใจเลือกอาชีพคือ สามารถอธิบายให้เห็นภาพได้ว่าผู้รับคำปรึกษาอยู่ที่ขั้นตอนไหนและต้องเดินหน้าต่ออีกเท่าใด อย่างไรก็ตาม ผู้รับคำปรึกษาไม่มีความจำเป็นต้องรีบสร้างตัวเลือกหรือการเปลี่ยนแปลงก่อนเวลาที่เหมาะสม ถ้ามันสมเหตุสมผลกับผู้รับคำปรึกษาและผู้ให้คำปรึกษา

สำหรับผู้รับคำปรึกษาที่ไม่มีประสบการณ์และไม่พร้อมจะจบขั้นตอนการสร้างตัวเลือก การใช้การจำแนกประเภทของ ฮอลแลนด์ RIASEC สามารถช่วยให้โอกาสผู้รับคำปรึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับโครงสร้างสังคมและกลุ่มอาชีพ สำหรับการสำรวจเพิ่มเติม เซวิดคาสอธิบายว่าการใช้ RIASEC ร่วมด้วยนั้นเป็นโครงสร้างที่มีประโยชน์สำหรับการเริ่มต้นขั้นตอนการสร้าง อัตลักษณ์งาน

3.2 การใช้แผนภาพการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Diamond) เพื่อสร้างกรอบความต้องการของผู้รับคำปรึกษาแผนภาพการตัดสินใจเลือกอาชีพสามารถเป็นเครื่องมือเพื่อกำหนดว่าผู้รับคำปรึกษาอยู่ในขั้นตอนไหนของการพัฒนาอาชีพและอีกไกลเท่าไรถึงจะพร้อมสำหรับการสำรวจ, การเลือกหรือเปลี่ยนแปลง ความแตกต่างของแต่ละจุดในแผนภาพแนะนำผู้รับคำปรึกษาได้ว่าต้องการสิ่งใดในขณะนั้นและขั้นตอนต่อไปคืออะไร

เมื่อพิจารณาเลือกใช้ชีวิตกับผู้รับคำปรึกษา การมีกรอบของคำถามของผู้รับคำปรึกษานั้นมีประโยชน์ที่ช่วยชี้แนวทางให้กับผู้ให้คำปรึกษาตัดสินใจได้ว่าผู้รับคำปรึกษาอยู่ในขั้นตอนใดแล้ว เริ่มต้นด้วยผู้รับคำปรึกษา ได้กล่าวว่าต้องการเริ่มพิจารณาตัวเลือกงาน แสดงว่าผู้รับคำปรึกษาอยู่ที่จุด A

สมมติว่าผู้รับคำปรึกษาพร้อมปรึกษาอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาสามารถเริ่มคิดได้ว่าผู้รับคำปรึกษาควรอยู่จุดไหนในขั้นตอนการสำรวจ คำถามที่ใช้อาจเป็น ผู้รับคำปรึกษามีความรู้เกี่ยวกับตัวเลือกที่มีศักยภาพมากน้อยแค่ไหน , ผู้รับคำปรึกษามีความตระหนักในตัวเองอย่างไร แม้ว่าแผนภาพการตัดสินใจเลือกงานไม่ได้ครอบคลุมมาก แต่ส่วนพื้นฐานนั้นแนะนำการคิดเกี่ยวกับความต้องการของผู้รับคำปรึกษา จากข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบทบาทงานและลักษณะส่วนบุคคล ผู้รับคำปรึกษาสามารถเริ่มจับคู่ระหว่างความต้องการภายนอกกับตนเองได้แล้ว ส่วนกลางของขั้นตอนการสำรวจผู้รับคำปรึกษาสามารถกล่าวได้ว่า อาชีพนี้มีลักษณะที่ตรงความสนใจของฉัน; งานนี้แสดงคุณค่าในตัวฉัน; อาชีพนี้ต้องการความสามารถแบบฉัน การ

จับคู่แบบกว้างๆ ไม่ได้ต้องการรู้ว่าอาชีพนั้นตรงกับแผนความคิดของผู้รับคำปรึกษาหรือไม่ แต่การจับคู่แบบทั่ว ๆ ไปนั้นจะบอกเจตนาของบทบาทงานได้

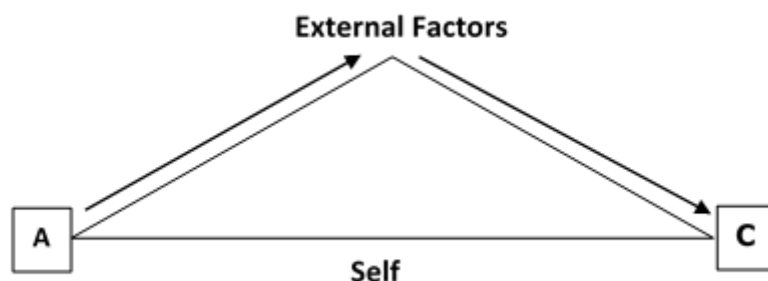
ผู้ให้คำปรึกษาสามารถเริ่มมองผู้รับคำปรึกษาที่จุดสิ้นสุดของขั้นตอนการสำรวจได้เมื่อผู้รับคำปรึกษาสามารถอธิบายวิสัยทัศน์จริงในอนาคตของเธอได้ ที่สุดสูงสุดของแผนภาพผู้รับคำปรึกษาควรเริ่มลดการสำรวจและเริ่มสนใจที่ปัจจัยในชีวิตจริงมากขึ้น ผู้รับคำปรึกษาควรพิจารณาประโยชน์ของบทบาทหน้าที่และระบุความเกี่ยวข้องกับความต้องการของตนเอง ที่ผู้รับคำปรึกษาสามารถพูดได้ว่า ตัวเลือกนี้ทำตรงกับความต้องการของฉันและแสดงตัวตนของฉัน

เมื่อผู้รับคำปรึกษาสามารถพิจารณาความต้องการภายนอกพร้อมกับบุคลิกภาพตนเองได้แล้ว ผู้รับคำปรึกษา จะเข้าสู่ขั้นตอนการบูรณาการ คำถามสำคัญที่ผู้ให้คำปรึกษาต้องถามผู้รับคำปรึกษา เพื่อระบุว่าพร้อมสำหรับการเลือกและการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ คือ ผู้รับคำปรึกษาได้จัดลำดับความสำคัญและตัดบางตัวเลือกเพื่อพร้อมพิจารณาบางข้อเสนอในระดับที่ลึกมากขึ้นหรือไม่ จุดสุดท้ายในแผนภาพคือ C ในเวลานี้ผู้ให้คำปรึกษาควรถามว่า

ผู้รับคำปรึกษาสามารถยอมรับตัวเลือก เต็มใจที่จะยอมรับสิ่งที่ตัวเลือกนั้นต้องการและสามารถประเมินตัวเลือกเพื่อความพอใจของตนเองได้หรือไม่ เมื่อผู้รับคำปรึกษาพร้อมสำหรับข้อตกลงในความเป็นจริง ผู้รับคำปรึกษาได้มาถึงจุดสุดท้ายของขั้นตอนแล้ว หากผู้รับคำปรึกษาต้องการพิจารณาตัวเลือกใหม่ๆ จึงค่อยเข้าสู่ขั้นต่าง ๆ นี้อีกครั้ง

ขั้นตอนการสำรวจในฝั่งซ้ายของแผนภาพและขั้นตอนการบูรณาการในฝั่งขวานั้นอธิบายทั้งการช่วยเหลือของผู้ให้คำปรึกษาและการเปลี่ยนแปลงของผู้รับคำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาอาจใช้การสะท้อนเหมือนที่ผู้รับคำปรึกษาแสดงต่อการตัดบางโครงสร้างออกเพื่อให้เหมาะกับปัจจัยภายนอก สุดท้ายแล้วผู้ให้คำปรึกษาอาจช่วยให้ตัวเลือกต่าง ๆ ของผู้รับคำปรึกษา สมบูรณ์และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในขั้นต่อไป

4) เมื่อปัจจัยภายนอกมีอิทธิพล

ภาพประกอบ 8 การถูกควบคุมจากภายนอก (When the External Dominates)

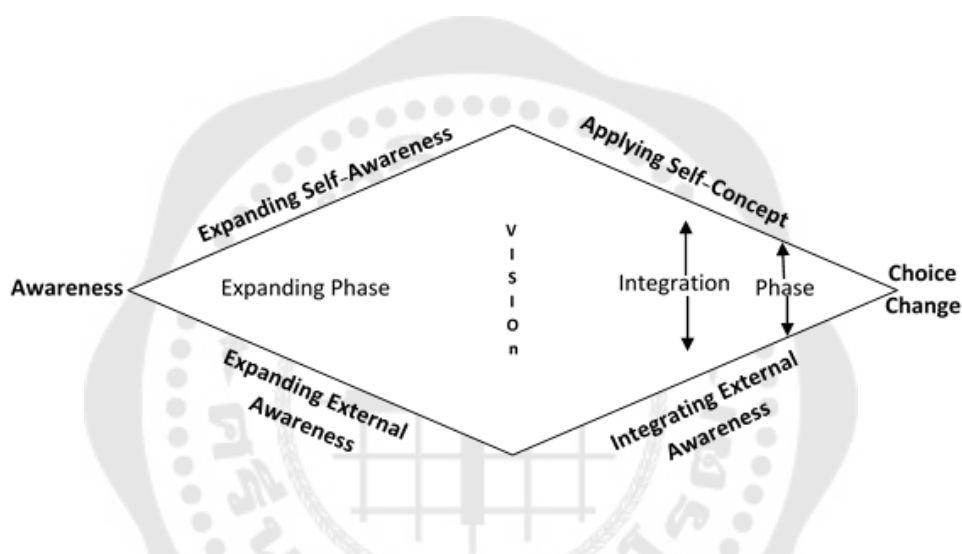
ที่มา: Andersen & Vandehey. (2011). Career Counseling and Development in a Global Economy. p. 30

มีช่วงเวลาที่ปัจจัยภายนอกมีอิทธิพลกว่าประสบการณ์ทำงานของผู้รับคำปรึกษา บางครั้งเกิดเพราะผู้รับคำปรึกษาสร้างตัวเลือกที่บอกเป็นนัย บางครั้งเพราะตัวเลือกถูกจำกัดด้วยปัจจัยภายนอก

เมื่อผู้รับคำปรึกษาแสดงถึงความกดดันจากปัจจัยภายนอก ผู้ให้คำปรึกษาควรระบุให้เห็นครอบครัวและอิทธิพลจากวัฒนธรรมอาจไม่ใช่ปัจจัยภายนอกที่จำเป็น เมื่อตรวจสอบโครงสร้างภายในของผู้รับคำปรึกษาอาจพบว่าสิ่งที่มีผลกระทบนั้นเป็นการถูกควบคุมจากภายนอก ผู้รับคำปรึกษาชาวอเมริกันได้เล่าถึงขั้นตอนของโครงสร้างการตระหนักของสังคม หล่อนถูกเพื่อนร่วมชั้นเรียนบอกว่าเธอมีความมั่นใจในตัวเองต่ำหากเธออยากประสบความสำเร็จเธอควรแสดงความสำเร็จที่เคยมีให้แก่ผู้ให้คำปรึกษาเห็น ผู้ให้คำปรึกษาสะท้อนความรู้สึกและสนับสนุนเธอเพื่อให้แสดงทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับความมั่นใจในตัวเอง ผู้รับคำปรึกษาอธิบายว่าเธอมักวิตกกังวลเมื่อต้องแสดงออกหรือเมื่อเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่น เธอสังเกตว่าสนใจแต่ตนเองและละเลยความต้องการของผู้อื่นรวมถึงสิ่งที่สำคัญในสถานการณ์ต่าง

3.4 การอธิบายแผนภาพการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Diamond)

แผนภาพการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Diamond) ดังที่แสดงทั้งหมดในภาพประกอบ 9 อธิบายการเคลื่อนที่เริ่มจากความตระหนัก, การขยายการสำรวจ, สร้างทัศนวิสัย, การบูรณาการ, และสร้างตัวเลือกหรือการเปลี่ยนแปลง หนึ่งในพื้นฐานของเอกลักษณ์อาชีพคือการสร้าง ซึ่งเป็นขั้นตอนเดิมที่เกิดขึ้นซ้ำเป็นช่วง ๆ เมื่อถึงเวลาที่ต้องเริ่มต้นอาชีพใหม่ รูปร่างของแผนภาพเพชรยังอธิบายขั้นตอนการให้คำปรึกษาที่ผู้ให้คำปรึกษาควรผลักดันผู้รับคำปรึกษาผ่านการพัฒนาตนเองอีกด้วย แอดเดอร์เซนและแวนเดเฮย์ (Andersen & Vandehey, 2011)

ภาพประกอบ 9 รูปแบบ The Career Diamond

ที่มา: Andersen & Vandehey. (2011). Career Counseling and Development in a Global Economy. p. 32

2.5 เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มเบื้องต้น

(พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2561) ได้รวบรวมเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มเบื้องต้น เพื่อใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ โดยมีเทคนิคการให้คำปรึกษาเบื้องต้นดังนี้

1. การฟังอย่างตั้งใจ (Active Listening) ทักษะนี้เป็นหัวใจสำคัญสำหรับผู้นำกลุ่ม ที่เป็นการแสดงความสนใจในเนื้อหา คำพูด น้ำเสียงและการแสดงออกของสมาชิก
2. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection) เป็นการสะท้อนเนื้อหาและความรู้สึกที่สมาชิกพูดออกมา การสะท้อนจะทำให้สมาชิกกลุ่มที่เป็นผู้พูดได้ตระหนักในสิ่งที่ตนเองพูดออกมา

มากขึ้น และเป็นการสื่อสารถึงความรู้สึกที่อ่อนแ่้นจากสิ่งที่พูด และเป็นการแสดงถึงความเอาใจใส่ ความสนใจ ความเข้าใจทุก ๆ สิ่งที่มาซึกพูด และแสดงออก

3. การทำให้เกิดความกระจ่างและการถาม (Clarification and Questioning) ทักษะนี้เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้นำกลุ่ม เพื่อใช้ในการช่วยเหลือให้สมาชิกมีความตระหนักและเข้าใจสิ่งที่ตนเองพูด โดยการทำให้เกิดความกระจ่าง จะใช้เทคนิคการถามและการทวนความซ้ำ เพื่อทำให้สมาชิกเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนมากขึ้น

4. การสรุปความ (Summarizing) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มใช้เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนกันระหว่างสมาชิกกลุ่มเพราะในการสนทนาในกลุ่ม บางครั้งสมาชิกอาจจับประเด็นสำคัญ หรือจดจำรายละเอียดได้ไม่ครอบคลุม การสรุปความจึงเป็นประโยชน์ทำให้สมาชิกเกิดความเข้าใจมากขึ้น การสรุปความที่ดีต้องกระชับและได้ใจความสำคัญครบถ้วน

5. การเชื่อมโยง (Linking) เป็นกระบวนการในการเชื่อมโยงความคิด และความรู้สึกของสมาชิกเข้าด้วยกัน ผู้นำกลุ่มมีหน้าที่เอื้ออำนวยให้สมาชิกติดต่อสัมพันธ์กันในกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกเกิดความกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

6. การให้ข้อมูล (Information giving) บางครั้งผู้นำกลุ่มก็ควรให้ข้อมูลข่าวสารในกลุ่ม ที่จะทำให้สมาชิกได้รับความรู้และเกิดการเรียนรู้จากผู้นำกลุ่ม สิ่งสำคัญของข้อมูลคือจะต้องเป็นข้อมูลใหม่และเป็นแนวคิดที่น่าสนใจ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการแต่งงาน ค่านิยม การใช้เวลาของนักเรียน สัตว์เลี้ยง เป็นต้น อาจใช้เวลาเพียงแค่ 2-3 นาทีในการให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์สำหรับสมาชิกเพื่อให้สมาชิกเกิดความเข้าใจมากขึ้นในสิ่งที่พวกเขากำลังสับสนหรือไม่เข้าใจ

7. การสนับสนุนและการให้กำลังใจ (Encouraging and supporting) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มใช้เพื่อช่วยให้สมาชิกสามารถจัดการกับความกังวลกับการเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ในกลุ่ม และการเปลี่ยนความคิดเห็นส่วนตัวกับสมาชิกอื่น ผู้นำกลุ่มควรเริ่มต้นให้การสนับสนุนและให้กำลังใจเพื่อช่วยให้สมาชิกสบายใจที่จะพูดคุยมมากขึ้น ผู้นำกลุ่มควรมีการแสดงออกด้วยความจริงใจ มีการตอบสนองด้วยการฟังอย่างตั้งใจ แสดงท่าทีเอาใจใส่ มีการประสานสายตา แสดงการยอมรับและมีความกระตือรือร้น

8. ตัวแบบ และการเปิดเผยตนเอง (Modeling and Self disclosure) เป็นทักษะที่จะช่วยให้สมาชิกเพิ่มการแลกเปลี่ยนความคิดและความรู้สึกภายในกลุ่ม ผู้นำกลุ่มจะเป็นตัวแบบสำคัญในการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในกลุ่ม เช่น พฤติกรรมการสื่อสารที่ดี การฟัง และการให้กำลังใจ นอกจากนี้การเปิดเผยตนเอง ของผู้นำกลุ่มจะเป็นตัวอย่างในการพูดคุยมแลกเปลี่ยนความ

คิดเห็นส่วนตัวของสมาชิกเพราะการเปิดเผยตนเองจะสะท้อนให้เห็นว่า ผู้นำกลุ่มก็มีความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมเหมือนกันกับคนทั่วไป

9. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Giving feedback) เป็นทักษะที่ผู้นำกลุ่มใช้แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา และเฉพาะเจาะจงในสิ่งที่ผู้นำกลุ่มสังเกตเห็น หรือมีความรู้สึกต่อ เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างไร ขณะเดียวกันผู้นำกลุ่มก็ควรสนับสนุนให้สมาชิกมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งกันและกันโดยแสดงออกอย่างเปิดเผย ทักษะนี้จะช่วยให้สมาชิกได้ทราบถึงความคิดเห็นที่ผู้อื่นมีต่อ ตนเอง

10. การปกป้อง (Protecting) ในขณะที่กลุ่มกำลังพัฒนา สมาชิกกลุ่มอาจมีการ วิพากษ์วิจารณ์กันอย่างเกินขอบเขต ด้วยความรุนแรง หรือมีการโยนความคิดให้กับผู้อื่น และมีการ ทำร้ายจิตใจกัน ผู้นำกลุ่มต้องใช้ทักษะนี้มาสอดแทรก เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจาก ความเสี่ยงทางด้านจิตใจและร่างกาย การใช้ทักษะนี้จึงควรใช้ด้วยความระมัดระวังให้มาก เนื่องจากใช้มากเกิดไปจะมีผลต่อการจำกัดการแสดงออกของสมาชิกได้

11. การปิดกั้น (Blocking) บางครั้งผู้นำกลุ่มต้องมีการหยุดพฤติกรรมบางอย่าง ภายในกลุ่ม การปิดกั้นเป็นทักษะที่ต้องการให้เกิดความรู้สึกไว การชี้แนะ และความสามารถในการ หยุดการกระทำโดยปราศจากการต่อต้านของสมาชิกกลุ่ม โดยจะใช้พฤติกรรมที่เฉพาะ ไม่ใช้กับ สมาชิกทุกคน และควรหลีกเลี่ยงการตีตราในพฤติกรรมนั้นด้วย

จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้คำปรึกษาหรือผู้นำกลุ่มควรเป็นผู้ที่มีทักษะและเทคนิค ต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อที่จะสามารถช่วยเหลือและ ดำเนินการให้คำปรึกษาให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์กลุ่ม และนำมาบูรณาการกับการให้คำปรึกษาเพื่อให้กลุ่มสามารถดำเนินไปได้ อย่างประสบความสำเร็จ

2.6 แนวคิด ทฤษฎีการให้คำปรึกษา

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มที่เกี่ยวข้องกับ การเสริมสร้างทุนทางอาชีพ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาองค์ประกอบของทุนทางอาชีพ และได้ทำการ รวบรวม แนวคิด ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างทุนทางไว้ดังนี้

พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2561) ได้อธิบายทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษากลุ่มใน แต่ละทฤษฎีเพื่อนำมาเสริมสร้างทุนทางอาชีพไว้ดังนี้

2.6.1 แนวคิด ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอดเลอร์ (Adlerian Group Counseling)

การให้คำปรึกษาแบบจิตวิทยาการเอ็กต์บุคคล (Individual theory) ริเริ่มโดย Alfred Adler ซึ่งให้ความสำคัญกับลักษณะทางสังคมมนุษย์ ความสนใจทางสังคม และบุคลิกภาพ

1) แนวคิดสำคัญ

แนวคิดของ Adler จะเน้นพฤติกรรมโดยใช้เกณฑ์ทางสังคมมากกว่า ด้านเกณฑ์ทางด้านชีววิทยา บุคคลสามารถกำหนดบุคลิกภาพของตนเองได้ มีเป้าหมายของการกระทำทุก ๆ อย่าง การทำงานตามแนวคิดของ Adler จะยึดกระบวนการให้ความรู้ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้เพื่อพบสิ่งที่ท้าทายในชีวิต มีแนวทางในการปรับปรุงตนเอง รวมทั้งการให้กำลังใจสำหรับบุคคลที่มีความท้อแท้ใจ มีคุณลักษณะเฉพาะดังนี้

1.1 การมองคนแบบองค์รวม (Holism) เป็นการศึกษาทางด้านจิตวิทยาแบบ Individual Psychology ขึ้นอยู่กับการมีมุมมองที่เป็นองค์รวม (Holistic view) เกี่ยวกับบุคคล และมีเป้าหมายในการทำความเข้าใจคนแต่ละคนโดยองค์รวมภายในโดยเน้นปัจจัยระหว่างบุคคลมากกว่าปัจจัยภายในบุคคล

1.2 การพัฒนาเป้าหมาย (Teleology) ทุกคนสร้างความหมายชีวิตของตนเองอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลส่วนตัวของแต่ละบุคคล บุคคลสามารถพัฒนาเป้าหมายตนเองได้

1.3 ปรัชญาการณัธรรมชาติ (Phenomenology) เน้นการปฏิบัติการทางปรัชญาการณัธรรมชาติไปสู่การให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะใส่ใจกับแนวคิดจากความรู้สึกส่วนตัวไปสู่มุมมองของโลกภายนอก ที่อยู่บนพื้นฐานการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำโดยใช้ความคิด ความรู้สึกของแต่ละบุคคล

1.4 การสร้างและทางเลือก (Creativity and Choice) มนุษย์ไม่ได้ถูกกำหนดมาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม แต่มนุษย์สร้างรูปแบบชีวิตด้วยตนเอง ซึ่งเงื่อนไขทางชีววิทยาและเงื่อนไขทางสิ่งแวดล้อมเป็นตัวจำกัดขอบเขตความสามารถในการเลือกและสร้างสรรค์ของมนุษย์

1.5 ความสนใจสังคม (Social Interest) การอยู่ร่วมกันบุคคลต้องมีภาระหน้าที่ในชีวิต 3 ประการ คือ การสร้างมิตร การสร้างความใกล้ชิด และการช่วยเหลือกันในสังคม บุคคลสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

1.6 ความเด่นและความด้อย (Inferiority and Superiority) ความรู้สึกด้อยเป็นการรับรู้ตนเองตามธรรมชาติ ซึ่งความรู้สึกด้อยนี้เป็นแรงจูงใจทำให้เราเอาชนะสามารถอยู่เหนือสิ่งแวดล้อมได้ ซึ่งการแสวงหาเป้าหมายของบุคคลเพื่อเปลี่ยนความรู้สึกด้อยให้เป็นความรู้สึกเด่น

1.7 บทบาทของครอบครัว (Role of Family) เน้นกระบวนการของครอบครัว ที่เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาบุคลิกภาพในช่วงวัยเด็ก

1.8 รูปแบบชีวิต (Lifestyle) เป็นทิศทางในการดำเนินชีวิตของบุคคล เริ่มต้นจากบรรยากาศครอบครัว และประสบการณ์ต่าง ๆ

2) เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอตเลอร์

2.1 บรรยากาศครอบครัว (Family Constellation) เป็นเทคนิคที่ใช้ในระยะของการวิเคราะห์และประเมินเพื่อเป็นข้อมูลโครงสร้างทางสังคมของระบบครอบครัวของสมาชิกกลุ่ม โดยให้สมาชิกได้ทบทวนบรรยากาศครอบครัวตนเอง

2.2 การระลึกความทรงจำในวัยเด็ก (Early Recollection) เป็นเทคนิคที่ใช้ในระยะของการวิเคราะห์และประเมินโดยผู้นำกลุ่มเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการถามสมาชิกกลุ่มเกี่ยวกับความคิดย้อนหลังเมื่อพวกเขายังเป็นเด็ก อายุก่อน 8 ขวบ ให้พูดคุยกันในกลุ่มเกี่ยวกับเหตุการณ์เฉพาะที่จำได้ของสมาชิก

2.3 การตีความ (Interpretation) เป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการส่งเสริมให้เกิดการหยั่งรู้ในรูปแบบชีวิตของบุคคลซึ่งเป็นเทคนิคที่ว่าด้วยแรงจูงใจสำคัญที่มีต่อพฤติกรรมที่แสดงออกในปัจจุบันการตีความจะแสดงให้เห็นรูปแบบของการตั้งข้อสมมติฐานสำหรับสมาชิก เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการเปลี่ยนแปลงของสมาชิกให้ประสบความสำเร็จ

2.4 การให้กำลังใจ (Encouragement) เป็นเทคนิคที่ช่วยเพิ่มความกล้าหาญในการเผชิญหน้ากับหน้าที่ในชีวิตของสมาชิก

2.5 การปรับโครงสร้างความคิด (Cognitive) เป็นการให้สมาชิกกลุ่มระบุและประเมินความคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงผลกระทบของความคิดที่มีต่อพฤติกรรมด้านลบและสร้างความคิดที่เหมาะสมและตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง

2.6 การสำรวจพลวัตทางสังคมและรูปแบบชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล (Exploration of social dynamics and of one's unique style of life) เป็นการสำรวจภูมิหลังของครอบครัวและเรื่องราวชีวิตจะเผยให้เห็นถึงรูปแบบชีวิตที่มีความผิดพลาด

2.6.2 แนวคิด ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง (Reality Group counseling)

William Glasser เป็นผู้ริเริ่มให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง ในปี ค.ศ.1960 ถึง ค.ศ.1979 การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีจุดมุ่งหมายในการนำแนวคิดไปใช้ในหลากหลายหน่วยงาน อาทิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาคเอกชน การบำบัดครอบครัว หรือคู่สมรส และการให้คำปรึกษาในชุมชน ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง มุ่งเน้นสอนให้บุคคลในโลกนี้มีความรับผิดชอบในสิ่งที่เลือกทำ

1) แนวคิดสำคัญ

1.1 ความต้องการของมนุษย์และพฤติกรรมที่มุ่งหมาย (Human Needs and Purposeful Behavior) ตามแนวคิดทฤษฎีทางเลือก (Choice Theory) มีแนวคิดที่ว่า พฤติกรรมมนุษย์เกิดจากการกระทำโดยเจตนา และเริ่มจากแรงขับภายในมากกว่าแรงขับภายนอก และพฤติกรรมทั้งหมดมุ่งไปที่การได้รับความต้องการพื้นฐาน Glasser (2001) ได้เสนอความต้องการของมนุษย์ 5 ประการ คือ 1) ความต้องการความรักและการมีส่วนร่วม (Love and belonging) 2) ความต้องการมีพลังอำนาจ (Power) 3) ความต้องการมีอิสระเสรี (Freedom) 4) ความต้องการความสนุกสนาน (Fun) และ 5) ความต้องการดำรงชีวิตให้อยู่รอด (Survival)

1.2 การศึกษาปรากฏการณ์และการกำหนดทิศทางปัจจุบัน (Existential/Phenomenology Orientation) แนวคิดของ Glasser ที่ว่า บุคคลรับรู้เกี่ยวกับโลกในแบบที่เป็นความต้องการของเรา ซึ่งมันไม่ได้เป็นการรับรู้ตามความเป็นจริง สิ่งสำคัญของผู้นำกลุ่มคือ ต้องเข้าใจในตัวสมาชิกกลุ่มทั้งการดำรงชีวิตในโลกภายนอกและโลกภายในของสมาชิกกลุ่ม หลักสำคัญของการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง คือ ต้องมีการกระทำอย่างต่อเนื่องซึ่งจะทำให้มีการปรับตัวได้ในปัจจุบัน

1.3 พฤติกรรมโดยรวม (Total Behavior) ตามแนวคิดทฤษฎีทางเลือก (Choice Theory) ของ Glasser (2000) ที่พบว่า บุคคลมักจะควบคุมที่ตนเองกระทำ พฤติกรรมโดยรวมของบุคคล ประกอบด้วย 1) การกระทำ (Doing) 2) การคิด (Thinking) 3) ความรู้สึก (Feeling) 4) สรีระวิทยา (Physiology)

1.4 ความสำคัญของทฤษฎีทางเลือก (The Essence of Choice Theory) ตามแนวคิดของ Glasser ที่ว่า พฤติกรรมที่เราสามารถควบคุมได้ คือตัวเราเองทางเดียว ที่เราจะสามารถควบคุมเหตุการณ์แวดล้อมตัวเรา คือการกระทำโดยผ่านสิ่งที่เราเลือกที่จะทำ โดยผู้นำกลุ่มอาจใช้ทักษะการตั้งคำถามเพื่อให้สมาชิกกำหนดสิ่งที่ต้องการ

2) เทคนิคในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง

2.1 ศิลปะของการตั้งคำถาม ในการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง ใช้วิธีการสร้างคำถามมากกว่าวิธีการให้คำปรึกษาอื่น ๆ เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้นำกลุ่มจะต้องมีการพัฒนาทักษะในการตั้งคำถาม มีวัตถุประสงค์ 4 ประการ คือ ก. ต้องเข้าไปให้ถึงโลกภายในของสมาชิกกลุ่ม ข. ต้องเก็บรวบรวมข้อมูล ค. ต้องมีการให้ข้อมูล ง. ช่วยให้เหลือให้สมาชิกประสบผลสำเร็จในการควบคุมวิถีชีวิตของตนเองมากขึ้น ในการตั้งคำถามเป็นการประเมินว่าพฤติกรรมของพวกเขาจะทำให้พวกเขาไปสู่จุดมุ่งหมายหรือไม่

2.2 การใช้อารมณ์ขัน ในการใช้อารมณ์ขันนี้ต้องมีการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม จะต้องมีการสร้างบรรยากาศของความไว้วางใจภายในกลุ่ม และทำให้สมาชิกสามารถหัวเราะกับตนเองและผู้อื่นได้

2.3 การใช้เทคนิคความขัดแย้ง ในการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง จะผลักดันสมาชิกกลุ่มให้มีการเปลี่ยนแปลงโดยตรงและไม่อ้อมค้อม แต่ในการใช้เทคนิคนี้ขึ้นอยู่กับผู้ที่ได้รับการฝึกและมีประสบการณ์ในการใช้ Wubbolding (2000) ระบุการช่วยเหลือสมาชิกของผู้นำกลุ่ม โดยการทำงานกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มในทิศทางเชิงบวก WDEP คือ What, Doing, Evaluation และ Planning เป็นประเด็นสำคัญที่ผู้นำกลุ่มอาจให้สมาชิกเขียนในกระดาษ What เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ เมื่อสมาชิกเข้ามาที่กลุ่มต้องการให้กลุ่มช่วยเหลือในสิ่งที่พวกเขากำลังประสบปัญหา ผู้นำกลุ่มอาจเริ่มต้นโดยการใช้คำถาม หากสมาชิกมีความชัดเจนและเข้าใจในสิ่งที่ตนเองต้องการ และสามารถเปลี่ยนแปลงและควบคุมได้ ผู้นำกลุ่มจะถามคำถามต่อไปที่เน้นความเฉพาะเจาะจง ซึ่งเป็นขั้นต่อไปของ WDEP และที่เป็นกลยุทธ์การประเมินตนเอง (Self evaluation) คือ E ในขั้นนี้สมาชิกจะได้ตรวจสอบผลของพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจงที่พวกเขาจะลงมือทำในตอนนี้อย่างไร ขั้นสุดท้ายก็เป็นขั้นตอนที่สำคัญ Planning การได้รับการช่วยเหลือจากกลุ่มสมาชิกจะกำหนดเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวของตนเองที่จะนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมใหม่ ข้อสังเกตคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไม่ใช่การจินตนาการหรือต้องใช้เวทมนต์แต่เป็นกระบวนการต่อเนื่องของการระบุความต้องการ การลงมือปฏิบัติ การประเมินผล การวางแผน และกลับมาประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

2.6.3 แนวคิด ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person centered Group Counseling)

Carl Roger (Corey.2012) เป็นผู้ริเริ่มการให้คำปรึกษาแบบไม่นำทาง โดยมีความเชื่อว่าการมีสัมพันธภาพที่ดีจะทำให้ผู้รับคำปรึกษาสามารถเข้าใจถึงสิ่งที่อยู่ภายในที่เป็นปัญหาของตนเอง และสามารถทำในสิ่งที่สร้างสรรค์ที่อยู่บนพื้นฐานการเข้าใจตนเองได้

1) แนวคิดสำคัญ

1.1 ความไว้วางใจในกระบวนการกลุ่ม (Trust in Group Process) Roger (1986) กล่าวว่า มนุษย์มีแนวโน้มในการตระหนักถึงศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ หากบุคคลมีความรู้สึกไว้วางใจอย่างลึกซึ้งในศักยภาพของกลุ่มก็จะสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองไปในทิศทางที่สร้างสรรค์ได้

2.2 เงื่อนไขการบำบัดเพื่อความงอกงาม (The Therapeutic Condition for Growth) ตามแนวคิดของโรเจอร์ที่กล่าวไว้ว่า ปัจจัยบุคคลมีสิ่งต่าง ๆ ภายในตนมากมาย เพื่อทำความเข้าใจตนเองและสร้างความคิดเกี่ยวกับตนเอง เจตคติที่เป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้กลุ่มเกิดความเจริญงอกงาม ได้แก่ 1) ความจริงใจ (Genuineness) 2) การยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไข (Unconditional Positive Regard and Acceptance) 3) ความเห็นอกเห็นใจ (Empathy)

2.3 อุปสรรคในการให้คำปรึกษากลุ่มที่มีประสิทธิภาพ กระบวนการกลุ่มบางครั้งอาจจะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือไม่เกิดความก้าวหน้าในกลุ่ม ปัญหาเฉพาะที่เป็นอุปสรรคทำให้กระบวนการกลุ่มไม่มีประสิทธิภาพ มีดังนี้ 1) ผู้นำกลุ่มขาดความใส่ใจและความเห็นอกเห็นใจ 2) ผู้นำกลุ่มไม่เปิดเผยตนเอง 3) ผู้นำขาดความห่วงใย ไม่ยอมรับสมาชิกกลุ่ม 4) ผู้นำกลุ่มขาดความเชื่อถือในกระบวนการบำบัด

2) เทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง

2.1 การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) ทักษะหัวใจของการให้คำปรึกษาที่แสดงถึงการให้ความใส่ใจผู้ให้คำปรึกษา เพื่อรับรู้ถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา และมีการตอบรับอย่างเหมาะสม

2.2 การเงียบ (Silence) เป็นช่วงเวลาที่ไม่มี การสื่อสารทางวาจาต่อกัน ผู้ให้คำปรึกษาเปิดโอกาสให้ผู้รับคำปรึกษาได้อยู่กับตัวเอง ได้ใช้ความคิด ได้สัมผัสอารมณ์ ความรู้สึกของตนเอง และสัมผัสโลกภายในของตน ที่จะทำให้ผู้รับคำปรึกษามีความเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหาของตนเองมากยิ่งขึ้น

2.3 การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) ผู้ให้คำปรึกษารับรู้ถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับการปรึกษาที่แสดงออกมาโดยภาษาพูดและภาษาท่าทางและสะท้อนความรู้สึกนั้นกลับไปแก่ผู้รับคำปรึกษาด้วยภาษาพูดที่เหมาะสม ชัดเจน

2.4 การทำให้กระจ่าง (Clarification) ผู้ให้คำปรึกษาช่วยทำให้แก่นแท้ของข่าวสารทั้งด้านเนื้อหาและอารมณ์แสดงออกได้ชัดเจนและเข้าใจง่ายยิ่งขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาไม่สับสนในเนื้อหาและอารมณ์ที่ต้องการจะสื่อแต่กลับเพิ่มความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2.5 การยอมรับทางบวกอย่างไม่มีเงื่อนไข (Unconditional positive regard) เป็นการยอมรับสมาชิกโดยไม่ตัดสินพฤติกรรมหรือความรู้สึกของสมาชิกว่าดีหรือเลวด้วยการสื่อสารทางบวกกับสมาชิก

2.6 คุณลักษณะการฟังที่ดีและไม่ดี (Poor and good listening characteristics) เป็นเทคนิคที่แสดงให้ถึงคุณลักษณะการฟังทางบวก คือ การสบตา การพูด ทวนคำในสิ่งที่พูด ถามคำถาม ผงกศีรษะ และการแสดงท่าทางสนใจ คุณลักษณะการฟังทางลบ คือ การรบกวน มองดูนาฬิกา พูดแต่เรื่องของตนเอง แสดงท่าทางเบื่อหน่าย และหัวเราะหรือพยายามคุยเรื่องอื่น

2.7 การฟังด้วยความเห็นอกเห็นใจ (Listening with empathy) เป็นเทคนิคที่ใช้ในการทำความเข้าใจความรู้สึกจากคำพูด ซึ่งความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) เป็นทักษะที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ 4 ขั้นตอนคือ 1) ฟังเพื่อรับรู้ความรู้สึก คือ ฟังทั้งน้ำเสียง ภาษาท่าทาง 2) รับรู้ความรู้สึกของเขา/เธอ ระบุได้ว่าเขาได้ยินอะไร เห็นอะไร 3) ทำความกระจ่างกับความรู้สึกโดยใช้คำพูด 4) ตรวจสอบโดยใช้คำพูด คุณฟังนะถ้าฉันเข้าใจ ว่าอะไรที่คุณกำลังจะพูดคือ .

2.8 การตอบสนองอย่างเหมาะสม (Assertive response) เป็นการกล้าในการติดต่อสื่อสารและมีความก้าวร้าวน้อย มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เมื่อ (พูดถึงพฤติกรรมของคนอื่นอย่างเป็นรูปธรรม) ขั้นที่ 2 ผลกระทบคือ (พูดถึงการกระทำของคนอื่นนั้นมีผลกระทบ) ขั้นที่ 3 ฉันรู้สึก (อธิบายถึงความรู้สึกของคุณ) ขั้นที่ 4 ฉันหวังว่า (เสนอแนะว่าอะไรที่คุณอยากให้เกิดขึ้น/ต้องการ)

2.9 การแสดงความเห็นอกเห็นใจ (Empathic assertion) เป็นเทคนิคที่ถูกใช้เพื่อแสดงความรู้สึกไวต่อบุคคลอื่น โดยมี 2 ขั้นตอน คือ เป็นการนึกถึงคนอื่น แล้วแสดงถึงความเชื่อ ความคิดเห็นของตนเองที่มีต่อบุคคลอื่นในสังคม

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ & ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2559, 14 มิถุนายน-บ) งานวิจัยเรื่องการสร้างแบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างแบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล 2) เพื่อวิเคราะห์หาเกณฑ์ปกติหรือปกติวิสัยของทุนทางอาชีพของบุคคล 3) เพื่อจัดทำคู่มือ (Manual) ของแบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคลที่ประกอบด้วย แบบวัดความสนใจในอาชีพ แบบวัดทักษะด้านอาชีพ และแบบวัดบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพที่ครอบคลุมกลุ่มอาชีพ 10 กลุ่มอาชีพ แบบวัดแต่ละฉบับเป็น

แบบวัดแบบ Likert กำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ และใช้เวลาในการตอบแบบประมาณ 30-45 รวมทั้งสามารถนำไปใช้ทดสอบเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม โดยแบบวัดที่นำไปใช้วัด จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มและอาจมีกระดาษคำตอบแยกไว้ต่างหาก แบบวัดความสนใจในอาชีพเป็นแบบวัดทักษะด้านอาชีพ และแบบวัดบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .975, .979 และ .988 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้พบว่า ค่าคะแนนมาตรฐานปกติ T-score ของทุนทางอาชีพของบุคคล มีค่าอยู่ระหว่าง 25-74 มีตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์อยู่ระหว่าง 1-99 และมีคะแนนดิบของทุนทางอาชีพของบุคคลอยู่ระหว่าง 16.19-29.88 โดยมีคะแนนสูงเท่ากับ 40.00 และคะแนนต่ำสุดกับ 8.00

(ไพบูลย์ บุญล้อม, 2555) งานวิจัยเรื่องการพัฒนาวุฒิภาวะทางอาชีพด้วยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม สำหรับนิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการพัฒนาวุฒิภาวะทางอาชีพ ด้วยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 ที่สมัครใจเข้ารับการปรึกษาจำนวน 21 คน เก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการปรึกษา ระยะหลังการปรึกษา และระยะติดตามผล เครื่องมือที่ใช้คือแบบสำรวจวุฒิภาวะทางอาชีพของ จอห์น โอ ไครท์ส ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชุด คือ แบบวัดเจตคติในการเลือกอาชีพและแบบวัดความสามารถในการเลือกอาชีพ และโปรแกรมการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ และเมื่อพบความแตกต่างเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี Bonferroni

ผลการวิจัยพบว่านิสิตที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม มีการพัฒนาวุฒิภาวะทางอาชีพ ด้านเจตคติในการเลือกอาชีพและด้านความสามารถในการเลือกอาชีพ ในระยะติดตามผลสูงขึ้นและสูงกว่าก่อนการปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ในระยะก่อนและหลังการปรึกษามีวุฒิภาวะทางอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทัศนากดี อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ (2551) งานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ค่านิยมในอาชีพกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ค่านิยมในอาชีพกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2539 สังกัดกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 770 คน เป็นนักเรียนชาย 350 คน นักเรียนหญิง 420 คน จากโรงเรียน 8 โรงเรียน ๆ ละ 2

shv เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามภูมิหลังของนักเรียน แบบสำรวจบุคลิกภาพ แบบสอบถามค่านิยมในอาชีพ และแบบสอบถามการเลือกอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนทั้งหมด 770 คน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง จำนวน 420 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 2.60 ขึ้นไป จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7 รายได้ของครอบครัวต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 468 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 ลักษณะครอบครัว ครอบครัวเดี่ยวจำนวน 440 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 สถานภาพขอครอบครัวอยู่ด้วยกัน จำนวน 602 คน คิดเป็นร้อยละ 78.2 บิดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 และมารดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 394 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2 ตามลำดับ สถานภาพการทำงานของบิดาทำงานนอกร้านจำนวน 683 คน คิดเป็นร้อยละ 88.7 และมารดาทำงานนอกร้านจำนวน 574 คนคิดเป็นร้อยละ 74.5 เด็กมีบุคลิกภาพแสดงตัวจำนวน 681 คน คิดเป็นร้อยละ 88.5 และพบต่อไปอีกว่า กลุ่มอาชีพที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เลือกเป็นส่วนใหญ่คือ กลุ่มอาชีพทางด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 รองลงมาคือ กลุ่มอาชีพบริการลูกค้า จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 กลุ่มอาชีพพจิตรศิลป์ จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 กลุ่มอาชีพการจัดการ จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 และกลุ่มอาชีพที่นักเรียนเลือกน้อยที่สุดคือกลุ่มอาชีพ การจัดการเครื่องจักรจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 นอกจากนี้ยังพบว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ค่านิยมในอาชีพด้านสภาพแวดล้อม ด้านสุนทรีย์ ด้านบริการสังคมและด้านการกระตุ้นให้ใช้ปัญญา มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นตัวแปร ลักษณะของครอบครัว สถานภาพครอบครัว สถานภาพการทำงานของบิดาและมารดา บุคลิกภาพ เก็บตัวแสดงตัว ค่านิยมในอาชีพโดยรวม ค่านิยมในอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการบริหารหรือการจัดการ ด้านสัมฤทธิ์ผล ด้านความมีอิสระ ด้านการทำงานหลายๆด้าน และด้านผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ไม่พบความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพของนักเรียน

วงศ์ และ ยืน (Wong, Lawrence P. W.& Yuen, Mantak , 2019) เรื่องการแนะแนวอาชีพและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนมัธยมในฮ่องกง และภาพรวมเชิงประวัติศาสตร์ บทความนี้ให้ภาพรวมของวิวัฒนาการของการแนะแนวอาชีพและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนมัธยมในฮ่องกง ในช่วง 60 ปีที่ผ่านมา ขั้นตอนแรกของการพัฒนา (ต้นปี 1950 ถึงปลายปี 1970) เป็นเครื่องหมายของการฟื้นตัวจากผลพวงของสงครามโลกครั้งที่สองและการปฏิวัติทางวัฒนธรรมในประเทศจีน

ตัวอย่างแรกของการบริการด้านอาชีพในโรงเรียนมัธยมเริ่มขึ้นในช่วงเวลานี้ ขั้นตอนที่สอง (ประมาณ 1970-1990) ทำเครื่องหมายวิวัฒนาการอย่างค่อยเป็นค่อยไปจากวิธีการเชิงอาชีพเพื่อการพัฒนาในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ขั้นตอนที่สาม (1990s-2000) เห็นการรับรู้ที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับความสำคัญของการแนะแนวอาชีพและการให้คำปรึกษาในโครงการโรงเรียนที่ครอบคลุมควบคู่ไปกับการมีส่วนร่วมที่มากขึ้นของครูทั้งหมด ขั้นตอนที่ดี (ต้นปีพ. ศ. 2543 ถึง พ.ศ. 2561) มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องในการแนะแนวอาชีพและการให้คำปรึกษาภายในโรงเรียนตามทฤษฎีร่วมสมัยของการพัฒนาอาชีพและการวิจัยแนวปฏิบัติที่ดี

อูดาเยา, ฟิโอรี, แทลมาร์ และโรสซีเอ (Udayar, Fiori, Thalmayer, & Rossier, 2018) เรื่องการตรวจสอบความเชื่อมโยงระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ลักษณะความไม่แน่ใจในอาชีพและความสามารถในการรับงานของตนเองและบทบาทของการปรับตัวด้านอาชีพ เช่น ลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ (TEI) ที่กำลังเกิดขึ้นในฐานะที่เป็นประโยชน์และมีแนวโน้มที่แตกต่างกันในการคาดการณ์พฤติกรรมทางวิชาชีพ ที่ยังไม่ทราบถึงขั้นตอนพื้นฐานที่อาจนำไปสู่ TEI เพื่อเชื่อมโยงกับผลงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทของการปรับตัวให้เข้ากับอาชีพในการสื่อความสัมพันธ์ระหว่าง TEI กับปัญหาในการตัดสินใจในอาชีพและความสามารถในการรับรู้ของตนเองในตัวอย่างของนักศึกษามหาวิทยาลัยสวิส (N = 400) ผลของการวิเคราะห์เส้นทางที่เราควบคุมสติปัญญาเพศและบุคลิกภาพแสดงให้เห็นว่าการปรับตัวของอาชีพนั้นมีผลกระทบอย่างเต็มที่ต่อผลกระทบของ TEI ต่อความสามารถในการหางานและปัญหาในการตัดสินใจในอาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดข้อมูลและความไม่สอดคล้องกัน ข้อมูล ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงบทบาทของกระบวนการกำกับดูแลในการกำหนดผลกระทบของ TEI ต่อผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ

ฮอร์และครีมเมอร์ (Herr & Cramer, 1988) เรื่องการแนะแนวอาชีพและการให้คำปรึกษาตลอดช่วงชีวิตและแนวทางระบบ, 3rd ในหนังสือเล่มนี้เราได้มีการทบทวนวิวัฒนาการของการแนะแนวอาชีพและการให้คำปรึกษาตั้งแต่ ค.ศ. 1800 จนถึงปัจจุบัน นอกเหนือจากการสืบค้นรากฐานของการให้คำปรึกษาเชิงวิชาชีพและการให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยาในการแนะแนวอาชีพและจิตวิทยาอาชีพศึกษาเราจะตรวจสอบแนวคิดและระบบภาษาต่าง ๆ ที่ใช้ในการแทรกแซงพฤติกรรมในอาชีพปัจจุบัน นอกจากนี้เรายังได้หารือเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้แนวทางที่เป็นระบบในการแนะแนวอาชีพและการให้คำปรึกษาสำหรับเด็กเยาวชนและผู้ใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธุรกิจและอุตสาหกรรมและหน่วยงานชุมชน

คูเปอร์และแวนมาเธอร์ (Cooper & Van Matre, 1986) เรื่องผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและรายบุคคลต่อความไม่แน่ใจในอาชีพและความลังเลใจส่วนบุคคล การศึกษานักศึกษาปริญญาตรีชายและหญิงจำนวน 15 คนที่ยังไม่ตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพของตนมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มหรือรายบุคคล กลุ่มที่ได้รับการจับคู่กับระดับความเชื่อมั่นในอาชีพตามที่วัดโดยการเปรียบเทียบในการตัดสินใจ (Career Decision Scale - CDS) Ss ยังได้สร้างรายได้ที่น่าสนใจของ Strong Campbell Interest (SCII) และระดับความมุ่งมั่นส่วนตัว การให้คำปรึกษาส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ 3 สิ่ง: (1) การประเมินประวัติการตัดสินใจทางวิชาชีพของ Ss; (2) คำอธิบายการตัดสินใจในอาชีพเป็นกระบวนการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตนเอง และ (3) การตีความผล SCII และการสร้างรายการทางเลือกอาชีพที่เป็นไปได้ การให้คำปรึกษากลุ่ม Ss ได้รับการให้คำปรึกษาขั้นตอนเดียวกันเป็นหลัก แต่มีการใช้ปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มอย่างกว้างขวางตลอดช่วง การทดสอบหลังการบำบัดใช้การตัดสินใจในอาชีพและการตัดสินใจ การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร

ไวท์ (White, 2015) เรื่องการสำรวจการรับรู้ของชาวแคริบเบียนแคริบเบียนในการเลือกอาชีพเป็นนักจิตวิทยาการให้คำปรึกษา และศึกษาวิธีการแบบผสมผสานนี้ได้สำรวจความคิดเห็นของ ชาวอเมริกันแคริบเบียนต่อการเลือกอาชีพเป็นนักจิตวิทยาการให้คำปรึกษา จำนวน 131 ชาวอเมริกันแคริบเบียน อายุ 16-55 มีส่วนร่วมในการศึกษาครั้งนี้ ประการแรกแบบสอบถามการสำรวจออนไลน์และกระดาษถูกออกแบบและบริหารให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 121 คน ประกอบด้วย บิดา จำนวน 41 คน, มารดา จำนวน 41 คน และนักศึกษาปริญญาตรีจิตวิทยา จำนวน 39 คนอายุ 16-18 ปี การทดสอบแบบ ANOVA แสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่สำคัญระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างได้ดำเนินการสำรวจความแตกต่างที่ระบุไว้ 4 คู่ พ่อแม่ของเด็กอายุ 16-18 ปี; และนักศึกษาปริญญาตรีทางจิตวิทยา 2 คนได้รับการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เฉพาะเรื่องของ Braun & Clarke (2006) ชุดรูปแบบที่ระบุว่า มีนัยสำคัญในทุกกลุ่มมีศูนย์กลางอยู่ที่การรับรู้ของผู้เข้าร่วมจิตวิทยา สนใจหรืออื่น ๆ ในการศึกษาจิตวิทยาและเลือกเป็นตัวเลือกอาชีพ; ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการให้คำปรึกษาและการเลือกเป็นอาชีพ ประสบการณ์ของผู้เรียนในโรงเรียน ความดึงดูดของอาชีพที่เฉพาะเจาะจงเช่นกีฬาและดนตรีสำหรับเด็กอายุ 16-18 ปีเมื่อเทียบกับจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ความสำคัญของการสนับสนุน ทัศนคติต่อสุขภาพจิตและความสำคัญของการมีแบบอย่างจากชุมชนที่ให้คำปรึกษานักจิตวิทยา คำแนะนำสำหรับกองจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, การฝึกอบรมและการวิจัยในอนาคต มีการระบุไว้

เลวีส์ (Jenifer Mary Lewis, 1985) วิทยานิพนธ์ฉบับนี้อธิบายถึงโครงการวิจัยสามขั้นตอนที่สำรวจความยืดหยุ่นในการพัฒนาอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาชาวอังกฤษ ความสนใจเป็นพิเศษได้รับการจ่ายให้กับการรับรู้อัตนัยของผู้คนเกี่ยวกับความยืดหยุ่นของตนเอง ประการแรก เหตุผลของการศึกษาคืออธิบายได้ว่าพื้นที่ดังกล่าวอยู่ระหว่างการวิจัย แต่เทคโนโลยีใหม่ๆ ได้สร้างความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับคนที่มีความยืดหยุ่นในการประกอบอาชีพของตนมากขึ้น จากนั้นจึงเลือกใช้วรรณกรรมเพื่อเลือกอาชีพการเปลี่ยนแปลงอาชีพและการพัฒนาอาชีพเพื่อให้ได้รูปแบบของการเปลี่ยนแปลงอาชีพ การตัดสินใจใช้ส่วนผสมของวิธีการวิจัยจะได้รับการปกป้อง

ขั้นตอนถัดไปหนึ่งและสองการสำรวจการติดต่อและการสัมภาษณ์จะมีการอธิบายไว้ (1970:148) จบการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและวิศวกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงอาชีพโดยสมัครใจ (ตัวอย่างย่อยจากการสำรวจแห่งชาติ) ถูกส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และ 38 รายในจำนวนนี้มี การสัมภาษณ์ในเชิงลึกเกี่ยวกับประวัติการทำงานของพวกเขา แบบจำลองได้มาจากข้อมูลการ สัมภาษณ์ว่าความยืดหยุ่นในการพัฒนาอาชีพขึ้นอยู่กับจุดยึดหรือจุดแข็งที่คนจะค่อยๆ ค้นพบว่า พวกเขาจะไม่ยอมแพ้เมื่อเปลี่ยนงาน สมมองเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลและไม่สามารถ คาดเดาได้จากคนนอกที่กำลังตรวจสอบประวัติการทำงาน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการเพิ่ม ความตระหนักในตนเอง ขั้นตอนที่สามเกี่ยวข้องกับทดสอบความคิดบางอย่างที่เกิดขึ้นจาก รูปแบบการยึดอาชีพนี้ในตัวอย่างที่สองของผู้สำเร็จการศึกษาปี 2513 ผู้ตอบแบบสอบถามเหล่านี้ ได้นึกถึงการตัดสินใจครั้งก่อนหน้า 2 เรื่องที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งก่อให้เกิดค่านิยมใน ช่วงเวลาดังกล่าว การเปรียบเทียบระหว่างการตัดสินใจก่อนหน้านี้อีก (ก่อนทดสอบ) และการ ตัดสินใจในภายหลัง (ยึด) ได้แสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนรูปแบบการยึดอาชีพ ข้อค้นพบและ ข้อสรุปของโครงการจะกล่าวถึงในแง่ของคำถามการวิจัย 5 ข้อ: (1) พวกเขาคิดว่าอาชีพของตนมี การเปลี่ยนแปลงอย่างไร (2) การเปลี่ยนแปลงใดใช้รูปแบบใด? (3) การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ถูกมอง ว่าผิดปกติ หรือไม่อย่างไร (4) มุมมองและประสบการณ์ของความยืดหยุ่นของผู้คนจะอธิบายได้ อย่างไรโดยหลักเกณฑ์ทางจิตวิทยาที่มีอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับอาชีพ? (5) คำอธิบายเกี่ยวกับ ความสามารถในการแสดงความยืดหยุ่นในการพัฒนาอาชีพมีผลต่อการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ ของผู้ใหญ่ จะเป็นอย่างไรสรุปได้ว่าแบบจำลองจุดยึดของอาชีพแสดงให้เห็นว่าสัญญานี้เป็นส่วน เสริมของทฤษฎีที่มีอยู่ในอาชีพและอาจเป็นประโยชน์กับที่ปรึกษาด้านอาชีพที่จะจัดการกับผู้ใหญ่ ที่ใคร่ครวญหรืออยู่ระหว่างการเปลี่ยนอาชีพ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การดำเนินการทดลอง
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,340 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่นำมาเพื่อที่จะศึกษาทุนทางอาชีพ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ตามโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก ได้แก่ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2, โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย, โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)๔ และ โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของประชากร จำนวน 333 คน ตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (ประสพ พสุนนท์, 2557) ได้รับแบบวัดทุนทางอาชีพคืนทั้งสิ้น 269 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.78

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีคะแนนทุนทางอาชีพไม่สอดคล้องกัน และมี คะแนน T-Score

ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่า จากกลุ่มตัวอย่างข้อที่ 1 ซึ่งได้มาโดยพิจารณาจากนักเรียนที่มีการแปลผลของแบบทดสอบจำนวน 3 ชุด ชุดที่ 1. แบบวัดด้านความสนใจในอาชีพ ชุดที่ 2. แบบวัดทักษะด้านอาชีพ ชุดที่ 3. แบบวัดด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ซึ่งครอบคลุมทั้งหมด 10 อาชีพ แล้วจึงนำมาสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling method) โดยการจับฉลากโรงเรียนได้โรงเรียนวมินทรราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒ เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และมีนักเรียนที่มีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมการเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model จำนวน 16 คน เพื่อทำการสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำนวนกลุ่มละ 8 คน โดยมีเกณฑ์ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของจาร์คอบที่ว่าขนาดของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษาที่ได้ผลควรมีจำนวนสมาชิก 5-8 คน (พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2558, 30 กันยายน) โดยกลุ่มทดลองจะได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มใด ๆ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบวัดทุนทางอาชีพ
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม การเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการ

ให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. แบบวัดทุนทางอาชีพ

แบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียน ผู้วิจัยได้ใช้ของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์และประสาร มาลากุล ณ อยุธยา โดยมีขั้นตอนตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้นำแบบวัดทุนทางอาชีพไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียน จำนวน 40 คน เพื่อดูเวลาที่ใช้ในการตอบแบบวัดทุนทางอาชีพเพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) รายข้อ โดยใช้การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) แต่ละด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1. ความสนใจในอาชีพ ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.20

0.69

ด้านที่ 2. ทักษะด้านอาชีพ ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.49 0.75

ด้านที่ 3. บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง

0.62 0.90

โดยพบว่า ค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) รายข้อโดยใช้การหาค่าความสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-T0tal Correlation) มีอำนาจจำแนกสูงกว่า 0.20 และสามารถนำไปใช้ได้จริง

1.2 ผู้วิจัยนำแบบวัดทุนทางอาชีพไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทุนทางอาชีพ ทั้งฉบับโดยนำแบบวัดทุนทางอาชีพที่คัดเลือกมาหาสัมประสิทธิ์ของแอลฟาของครอนบาค (Coefficient Cronbach's Alpha) แต่ละด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1. ความสนใจในอาชีพ ค่าความเชื่อมั่น ระหว่าง 0.76 0.94

ด้านที่ 2. ทักษะด้านอาชีพ ค่าความเชื่อมั่น ระหว่าง 0.79 0.94

ด้านที่ 3. บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.78 0.89

โดยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคที่แสดงความเชื่อมั่นของการทดลอง (Try Out) ใช้แบบวัดทุนทางอาชีพ มีค่าความเชื่อมั่นสูงกว่า 0.7 และสามารถนำไปใช้ได้จริง

ตัวอย่างแบบวัดความสนใจในอาชีพ

คำอธิบาย

1. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่สอดคล้องกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน และโปรดเติมคำหรือข้อความในช่องว่างต่อไปนี้

เพศ ชาย
 หญิง

ขอให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ว่า ท่านรู้สึกชอบหรือสนใจกิจกรรมในแต่ละข้อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย / ทำข้อความของแต่ละข้อให้สอดคล้องกับความรู้สึกของท่าน โปรดตอบทุกข้อ มีจำนวนทั้งสิ้น 80 ข้อ (ดูภาคผนวก ก.)

ข้อ	ความสนใจในอาชีพ	ระดับความรู้สึกชอบหรือสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ความสนใจด้านเกษตร						
1	ชอบปลูกต้นไม้และดูแลต้นไม้					
2	ชอบศึกษาหาวิธีขยายพันธุ์พืช					
ด้านที่ 2 ความสนใจด้านเครื่องจักรกล						
1	ชอบซ่อมเครื่องเสียง					
2	สนใจการเป็นช่างหรือวิศวกรเครื่องกล					
ด้านที่ 3 ความสนใจด้านวิทยาศาสตร์						
คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์						
1	ชอบศึกษาค้นคว้าทดลอง					
2	ชอบการคิดคำนวณและชอบเรียนคณิตศาสตร์					
ด้านที่ 4 ความสนใจด้านสังคมศาสตร์						
1	ชอบศึกษาเรื่องราวและปัญหาต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจและการเมือง					
2	ชอบศึกษาการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม					

แบบวัดความสนใจในอาชีพ เป็นแบบวัดแบบ Likert กำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ คือ มีความรู้สึกชอบหรือสนใจในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้

1) เกณฑ์การให้คะแนนความสนใจในอาชีพ

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

2) เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนรายด้านของความสนใจในอาชีพ

คะแนนรายด้าน	การแปลความหมาย
32.01 - 40.00	มีความชอบหรือสนใจในอาชีพด้านนั้น ๆ มากที่สุด
24.01 - 32.00	มีความชอบหรือสนใจในอาชีพด้านนั้น ๆ มาก
16.01 - 24.00	มีความชอบหรือสนใจในอาชีพด้านนั้น ๆ ปานกลาง
8.01 - 16.00	มีความชอบหรือสนใจในอาชีพด้านนั้น ๆ น้อย
1.00 - 8.00	มีความชอบหรือสนใจในอาชีพด้านนั้น ๆ น้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบวัดทักษะด้านอาชีพ

คำอธิบาย

1. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่สอดคล้องกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน และโปรดเติมคำหรือข้อความในช่องว่างต่อไปนี้

- เพศ ชาย
 หญิง

ขอให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ว่า ท่านมีทักษะ มีความเชี่ยวชาญ มีความชำนาญในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัอาชีพมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย / ทำข้อความของแต่ละข้อให้สอดคล้องกับทักษะหรือความชำนาญของท่าน โปรดตอบทุกข้อ มีจำนวนทั้งสิ้น 80 ข้อ (ดูภาคผนวก ก.)

ข้อ	ทักษะด้านอาชีพ	ระดับความรู้สึกชอบหรือสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ทักษะด้านการเกษตร						
	1. สามารถทำงานในฟาร์มในไร่ได้					
	2. สามารถเพาะพันธุ์สัตว์น้ำได้					
ด้านที่ 2 ทักษะด้านจักรกล						
	1. สามารถติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า เปลี่ยนหลอดไฟ ต่อสายไฟได้					
	2. สามารถซ่อมแซมเครื่องยนต์					
ด้านที่ 3 ทักษะด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์						
	1. สามารถแนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์					
	2. สามารถแก้ปัญหาโดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์					
ด้านที่ 4 ทักษะด้านการให้บริการสังคม						
	1. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี					
	2. สามารถช่วยแก้ปัญหาที่เกิดในกลุ่มเพื่อนได้					

แบบวัดทักษะด้านอาชีพ เป็นแบบวัดแบบ Likert กำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ คือ มีความเชี่ยวชาญ ชำนาญ คล่องแคล่ว ในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้

1) เกณฑ์การให้คะแนนทักษะด้านอาชีพ

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

2) เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนรายด้านของทักษะด้านอาชีพ

คะแนนรายด้าน	การแปลความหมาย
32.01 - 40.00	มีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญในอาชีพนั้น ๆ มากที่สุด
24.01 32.00	มีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญในอาชีพนั้น ๆ มาก
16.01 24.00	มีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญในอาชีพนั้น ๆ ปานกลาง
8.01 16.00	มีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญในอาชีพนั้น ๆ น้อย
1.00 8.00	มีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญในอาชีพนั้น ๆ น้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบวัดบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ

คำอธิบาย

1. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่สอดคล้องกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน และโปรดเติมคำหรือข้อความในช่องว่างต่อไปนี้

- เพศ ชาย
 หญิง

ขอให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ว่า ท่านมีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพด้านนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย / ทำยข้อความของแต่ละข้อที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของท่าน โปรดตอบทุกข้อ มีจำนวนทั้งสิ้น 80 ข้อ (ดูภาคผนวก ก.)

ข้อ	บุคลิกภาพหรือบุคลิกลักษณะที่สัมพันธ์/ สอดคล้องกับอาชีพ	ระดับความรู้สึกชอบหรือสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 1	บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านการเกษตร					
	1. ทำอะไรทำจริง					
	2. บากบั่น					
ด้านที่ 2	บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านจักรกล					
	1. ระมัดระวัง					
	2. รอบคอบ					
ด้านที่ 3	บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้าน วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์					
	1. ชอบคิดค้น ทดลอง					
	2. ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน					
ด้านที่ 4	บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้าน สังคมศาสตร์					
	1. โอบอ้อมอารี					
	3. มีความเป็นมิตร					

แบบวัดบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ เป็นแบบวัดแบบ Likert กำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ คือ มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนดังนี้

1. เกณฑ์การให้คะแนนทักษะด้านอาชีพ

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ข้อความทางบวก	5	4	3	2	1
ข้อความทางลบ	1	2	3	4	5

2) เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนรายด้านของบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ

คะแนนรายด้าน	การแปลความหมาย
32.01 - 40.00	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านนั้น ๆ มากที่สุด
24.01 32.00	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านนั้น ๆ มาก
16.01 24.00	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านนั้น ๆ ปานกลาง
8.01 16.00	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านนั้น ๆ น้อย
1.00 8.00	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านนั้น ๆ น้อยที่สุด

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษา การเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model เป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของแนวคิดและเทคนิคของการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพที่นำมาประยุกต์ในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพในแต่ละด้าน คือ ความสนใจในอาชีพ, ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ โดยมีลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ เพื่อการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model เพื่อเลือกใช้ในการพัฒนาทุนทางอาชีพในแต่ละด้าน และเทคนิคที่ผู้นำกลุ่มจะต้องใช้ในการดำเนินกลุ่ม ซึ่งทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพที่นำมาใช้เพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน

2.2 ผู้วิจัยเลือกแนวคิด และเทคนิคในการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ เพื่อการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model ที่เหมาะสมในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

2.3 การให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model หมายถึง กระบวนการในการช่วยเหลือเป็นกลุ่มด้านอาชีพต่าง ๆ หรือตลาดแรงงาน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แก่ผู้ขอรับคำปรึกษา เพื่อให้รู้จักตนเองและสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพด้วยความพึงพอใจด้วยตนเอง โดยมีผู้ให้คำปรึกษาดำเนินตามขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ 3 ขั้นตอน ดังแนวคิดของ The Career Diamond Model ดังนี้

ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่ม การเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

1) ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม คือ ผู้นำกลุ่มจะต้องชี้แจงวัตถุประสงค์รายละเอียดของกลุ่มให้กับสมาชิกทุกคนได้รับทราบ ว่าการให้คำปรึกษากลุ่มที่สำคัญคือการเก็บรักษาความลับภายในกลุ่มไม่นำเรื่องของสมาชิกในกลุ่มไปเผยแพร่ภายนอก รวมไปถึงในขั้นนี้ผู้นำกลุ่มต้องสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อให้เกิดการไว้วางใจและผ่อนคลาย และสร้างสัมพันธภาพภายในกลุ่มให้ดียิ่งขึ้น สมาชิกทุกคนจำเป็นต้องรู้จักผู้นำกลุ่มและเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม โดยในขั้นเริ่มต้นได้ประยุกต์ใช้เทคนิค การฟังอย่างใส่ใจ การสะท้อนความรู้สึก การทำให้กระจ่าง ตามทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความไว้วางใจในกระบวนการกลุ่ม นำไปสู่สัมพันธภาพที่ดี และช่วยสร้างบรรยากาศแห่งความปลอดภัยภายในกลุ่ม

2) ขั้นดำเนินการกลุ่ม คือ ขั้นที่ผู้นำกลุ่มจะต้องทำการสำรวจถึงปัญหาที่แท้จริงของการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ และถ้าความสัมพันธ์ในกลุ่มดีจะส่งผลให้ในกลุ่มมีประสิทธิภาพในการดำเนินการกลุ่ม โดยสมาชิกในกลุ่มจะกล้าที่แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสมาชิกท่านอื่น ๆ โดยในขั้นดำเนินการกลุ่มได้ประยุกต์ใช้ ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ The Career Diamond Model 3 ขั้นตอนดังนี้

2.1 ขั้นการสำรวจ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ค้นหาตนเอง รู้จักและเข้าใจตนเอง ดังนี้

1) การสำรวจตนเอง ในขั้นตอนการสำรวจตนเองผู้นำกลุ่มได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความสนใจด้านอะไร อย่างเป็นอิสระ

2) การสำรวจโลกของอาชีพ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยให้สมาชิกสังเกตสถานะทางอาชีพในปัจจุบัน

2.2 ขั้นบูรณาการทางความคิด โดยการรวบรวมปัจจัย ที่เกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาที่จะศึกษาต่อเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้รู้จักและเข้าใจตนเอง ดังนี้

1) ความสนใจในอาชีพผู้นำกลุ่มได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความสนใจในอาชีพ อย่างเป็นอิสระ

2) ทักษะด้านอาชีพ ผู้นำกลุ่มได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความทักษะด้านอะไร อย่างเป็นอิสระ

3) บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ผู้นำกลุ่มได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพอะไร อย่างเป็นอิสระ

2.3 ขั้นการตัดสินใจ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้ไปสู่อาชีพที่นักเรียนต้องการได้ ผู้นำกลุ่มได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) การทำให้กระจ่าง (Clarification) เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ไปสู่เป้าหมายในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพ และการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะเรียนต่อตามทุนทางอาชีพของตนเอง

3. ชั้นยุติกกลุ่ม คือ ผู้นำกลุ่มต้องให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการสรุปสิ่งที่ได้รับหลังจากการให้คำปรึกษากลุ่ม และวิธีการนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้สมาชิกนำความรู้ไปปฏิบัติได้หลังจากยุติกกลุ่ม โดยในชั้นยุติกกลุ่มได้ประยุกต์ใช้เทคนิค การฟังอย่างใส่ใจ การสะท้อนความรู้สึก การทำให้กระจ่าง การตีความ การสำรวจพลวัตทางสังคมและรูปแบบชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล การให้กำลังใจ และทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอตเลอร์ เพื่อสามารถวางแผนเป้าหมายในชีวิตของตนเองได้

2.4 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ เพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน คือ รศ.ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ ดร.วิภาพร ตันทสวัสดิ์ และ ดร.จอมขวัญ เลื่องลือ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาเพื่อดูความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการดำเนินการ และการประเมินผล เพื่อนำข้อผิดพลาดมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยมีค่า (IOC) อยู่ที่ระหว่าง 0.67-1.00 โดยกำหนดระดับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญดังต่อไปนี้

+1 แน่ใจว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนนั้นเหมาะสมและสามารถเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนได้

0 ไม่แน่ใจ การให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนนั้นเหมาะสมและสามารถเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนได้

-1 แน่ใจว่าการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนนั้นไม่เหมาะสมและไม่สามารถเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนได้

2.5 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model ที่ตรวจสอบแก้ไขแล้ว มาทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับลำดับขั้นตอน ระยะเวลา เนื้อหา จากนั้นนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนมาปรับปรุงอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.6 ผู้วิจัยนำโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 8 คนโดยให้คำปรึกษากลุ่ม 60 นาที 90 นาที รวมทั้งสิ้น 8 ครั้ง เป็นเวลา 8 สัปดาห์ส่วนกลุ่มควบคุมจะไม่ได้รับการให้คำปรึกษาใด โดยในการให้คำปรึกษากลุ่มสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที 90 นาที

ตาราง 1 ระยะเวลาการให้คำปรึกษากลุ่ม

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	เรื่อง
1	22 ก.ค. 62	ปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ ทำความเข้าใจคำว่าทุนทางอาชีพ
2	24 ก.ค. 62	การเสริมสร้างความสนใจในอาชีพ
3	26 ก.ค. 62	การเสริมสร้างความสนใจในอาชีพ
4	30 ก.ค. 62	การเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพ
5	1 ส.ค. 62	การเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพ
6	5 ส.ค. 62	การเสริมสร้างบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ
7	7 ส.ค. 62	การเสริมสร้างบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ
8	9 ส.ค. 62	ยุติการให้คำปรึกษากลุ่มและปัจฉิมนิเทศ

3.การดำเนินการทดลอง

3.1 การดำเนินการทดลอง

3.1.1 แผนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi- Experimental Design) โดยใช้แบบแผนการทดลอง แบบ Randomized control group pretest posttest design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) ซึ่งมีแบบแผนการทดลองดังตาราง ดังนี้

ตาราง 2 แบบแผนการทดลองแบบ Randomized control group pretest posttest design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
RE	T_1	X	T_2
RC	T_1	~X	T_2

ความหมายของสัญลักษณ์

- เมื่อ R คือ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
 E คือ กลุ่มทดลอง (Experimental group)
 C คือ กลุ่มควบคุม (Control group)
 T₁ คือ การสอบก่อนการทดลอง (Pretest)
 T₂ คือ การสอบหลังการทดลอง (Posttest)
 X₁ คือ การจัดกระทำ (Treatment) โดยการให้คำปรึกษากลุ่มอาชีพ
 ~X คือ ไม่มีการให้คำปรึกษากลุ่ม

3.1.2 การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นก่อนการทดลอง

- 1) ผู้วิจัยให้นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒ จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสุ่มแบบอย่างง่ายโดยการจับสลาก ตอบแบบวัดทุนทางอาชีพ แล้วนำคะแนนที่ได้ให้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)
- 2) ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายโดยการจับสลาก จากประชากร ที่มีคะแนนทุนทางอาชีพไม่สอดคล้องกัน 3 ด้านและมีความสมัครใจ จำนวน 16 คน
- 3) ผู้วิจัยพูดคุยขอความร่วมมือและความสมัครใจในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษา และแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม โดยการสุ่มอย่างง่าย จำนวน กลุ่มละ 8 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
- 4) ดำเนินการนัดหมายกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงรายละเอียดและข้อสงสัย ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ขั้นทดลอง

ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มทดลองเข้าร่วมการให้คำปรึกษาเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 60-90 นาที ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

การปฐมนิเทศและการสร้างสัมพันธภาพ ในการเริ่มให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยต้องสร้างสัมพันธภาพ โดยนำทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง มาใช้โดยเชื่อว่าความไว้วางใจในกระบวนการกลุ่มทำให้เกิดความจริงใจ และการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไขความเห็นอกเห็นใจจะสร้างบรรยากาศแห่งความปลอดภัยสามารถสำรวจและเปิดเผยความรู้สึกและประสบการณ์ของตนเองรวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น (พัชรารภรณ์

ศรีสวัสดิ์ 2561:123) เทคนิคที่ควรใช้ ได้แก่ การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) การทำให้กระจ่าง (Clarification) ซึ่งผู้วิจัยต้องนำทักษะและเทคนิคเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมตามสถานการณ์ในการดำเนินการให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2. ขั้นดำเนินการกลุ่ม

ในขั้นดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิค และแนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model 3 ขั้นตอน โดยมีเทคนิคการให้คำปรึกษาเบื้องต้นดังนี้ การฟังอย่างตั้งใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection) การทำให้เกิดความกระจ่างและการถาม (Clarification and Questioning) การสรุปความ (Summarizing) การเชื่อมโยง (Linking) การให้ข้อมูล (Information giving) การสนับสนุนและการให้กำลังใจ (Encouraging and supporting) ตัวแบบ และการเปิดเผยตนเอง (Modeling and Self disclosure) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Giving feedback) การปกป้อง (Protecting) การปิดกั้น (Blocking) โดยใช้แนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model 3 ขั้นตอนดังนี้

- 1) ขั้นการสำรวจ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ค้นหาตนเอง รู้จัก และเข้าใจตนเอง
- 2) ขั้นบูรณาการทางความคิด โดยการรวบรวมปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาที่จะศึกษาต่อเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้รู้จักและเข้าใจตนเอง
- 3) ขั้นการตัดสินใจ เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษา เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้ไปสู่อาชีพที่นักเรียนต้องการได้ โดยมีการนำแนวคิด เทคนิค ทฤษฎีต่าง ๆ มาช่วยในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ ดังนี้

ตาราง 3 การให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model

ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model	ครั้งที่	การเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ	ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่ม	เทคนิค
	1	ปฐมนิเทศ และการสร้างสัมพันธภาพ	ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง	1. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) 2. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) 3. การทำให้กระจ่าง (Clarification)
ขั้นสำรวจ	2	การเสริมสร้างความสนใจในอาชีพ	ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอดเลอร์	1. การถาม (Question) 2. การตีความ (Interpretation) 3. การเงียบ (Silence) 4. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) 5. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)
ขั้นบูรณาการทางความคิดและขั้นตัดสินใจ	3	การเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพ	ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์	1. การถาม (Question) 2. การตีความ (Interpretation) 3. การเงียบ (Silence) 4. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) 5. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)

ตาราง 3 (ต่อ)

ขั้นตอนการให้คำปรึกษา กลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model	ครั้งที่	การเสริมสร้าง ทุนทางอาชีพโดย การให้คำปรึกษา กลุ่มด้านอาชีพ	ทฤษฎีการให้ คำปรึกษากลุ่ม	เทคนิค
ขั้นสำรวจ	4	การเสริมสร้าง บุคลิกภาพที่ สัมพันธ์กับอาชีพ	ทฤษฎีการเลือกอาชีพ ของฮอลแลนด์	1. การถาม (Question) 2. การตีความ (Interpretation) 3. การเงียบ (Silence) 4. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) 5. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)
ขั้นบูรณาการ ทางความคิด และขั้น ตัดสินใจ	5	การเสริมสร้างทุน ทางอาชีพ	ทฤษฎีการให้คำปรึกษา ตามแนวคิด The Career diamond	1. การถาม (Question) 2. การตีความ (Interpretation) 3. การเงียบ (Silence) 4. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) 5. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) 6. การทำให้กระจ่าง (Clarification)

ตาราง 3 (ต่อ)

ขั้นตอนการให้ คำปรึกษา กลุ่มตาม แนวคิด The Career Diamond Model	ครั้งที่	การเสริมสร้าง ทุนทางอาชีพ โดยการให้ คำปรึกษากลุ่ม ด้านอาชีพ	ทฤษฎีการให้ คำปรึกษากลุ่ม	เทคนิค
ขั้นสำรวจ	6	การวางแผนการ เรียนเพื่อเข้าสู่ อนาคต	ทฤษฎีการให้ คำปรึกษาแบบเผชิญ ความจริง (Reality Counseling Theory)	1. การถาม (Question) 2. การตีความ (Interpretation) 3. การเงียบ (Silence) 4. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) 5. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) 6. การทำให้กระจ่าง (Clarification)
ขั้นบูรณาการ ทางความคิด และขั้น ตัดสินใจ	7	การวางแผนการ เรียน เปรียบเทียบผล การเรียน กับ แผนการเรียน สู่ การเตรียม ตัวเลือกอาชีพ	ทฤษฎีการให้ คำปรึกษาแบบเผชิญ ความจริง (Reality Counseling Theory)	1. การถาม (Question) 2. การตีความ (Interpretation) 3. การเงียบ (Silence) 4. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) 5. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) 6. การทำให้กระจ่าง (Clarification)

ตาราง 3 (ต่อ)

ขั้นตอนการให้คำปรึกษา กลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model	ครั้งที่	การเสริมสร้าง ทุนทางอาชีพ โดยการให้ คำปรึกษากลุ่ม ด้านอาชีพ	ทฤษฎีการให้ คำปรึกษากลุ่ม	เทคนิค
	8	ยุติการให้ คำปรึกษากลุ่ม และปัจฉิมนิเทศ	ทฤษฎีการให้ คำปรึกษากลุ่มแบบ ยึดบุคคลเป็น ศูนย์กลาง และทฤษฎี การให้คำปรึกษากลุ่ม แบบแอดเลอร์	<ol style="list-style-type: none"> 1. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) 2. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) 3. การทำให้กระจ่าง (Clarification) 4. การตีความ (Interpretation) 5. การสำรวจพลวัตทางสังคมและรูปแบบชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล (Exploration of social dynamics and of one's unique style of life) 6. การให้กำลังใจ (Encouragement)

ขั้นที่ 3 ยุติกลุ่ม ยุติการให้คำปรึกษา และปฐมนิเทศ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ เลือกใช้เทคนิคตามทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เชื่อว่าความไว้วางใจในกระบวนการกลุ่มทำให้เกิดความจริงใจและการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไขความเห็นอกเห็นใจจะสร้างบรรยากาศแห่งความปลอดภัยสามารถสำรวจและเปิดเผยความรู้สึกและประสบการณ์ของตนเองรวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2561:123) และทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอดเลอร์ มีแนวคิดสำคัญในการมองแบบองค์รวมการพัฒนาไปสู่เป้าหมายชีวิตของแต่ละบุคคล เพื่อสามารถสร้างสรรค์ และเลือกรูปแบบชีวิตของตนเอง ตามที่สนใจและสามารถวางแผนเป้าหมายในชีวิตของตนเองได้ พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2561:109-110) โดยเทคนิคที่ใช้ การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) การทำให้กระจ่าง (Clarification) การตีความ (Interpretation) การสำรวจพลวัตทางสังคมและรูปแบบชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล (Exploration of social dynamics and of one's unique style of life) การให้กำลังใจ (Encouragement)

ขั้นหลังทดลอง

ผู้วิจัยได้ทำการให้กลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวน 16 คน ตอบแบบวัดทุนทางอาชีพ หลังจากได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษาการเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

4.1 ขั้นตอนการเก็บแบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียนผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

4.1.1 ส่งหนังสือขออนุญาตไปยังหน่วยงาน

4.1.2 นำแบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียนก่อนทดลองจำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 80.78 โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นนำแบบวัดที่ได้กรอกข้อมูลและตอบครบมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

4.1.3 นำแบบวัดที่กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วมาวิเคราะห์ เพื่อดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการวิจัยต่อไป

4.2 ขั้นตอนการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน

4.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งเอกสารเพื่อขออนุญาตไปยังหน่วยงาน

4.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกแบบสุ่มอย่างง่ายจากคะแนนแบบวัด 3 ฉบับที่ไม่ สอดคล้องกันและมีความสมัครใจ จำนวน 16 คน ซึ่งจะมีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองกลุ่มละ 8 คน

4.2.3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของ นักเรียนกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง

4.2.4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการยุติการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพ ของนักเรียนและให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองทำแบบวัดทุนทางอาชีพของ นักเรียนอีกครั้ง เป็นการเก็บข้อมูลหลังทดลอง

4.2.5 วิเคราะห์ผลการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน

5. การจัดการกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้สถิติดังนี้

5.1 วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของแบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียน ดังนี้

5.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

5.2 วิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียน ดังนี้

5.2.1 หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) รายข้อ โดยใช้การหาค่า ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) โดยมีค่าอำนาจ จำแนกอยู่ระหว่าง 0.39-0.77

5.2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทุนทางอาชีพ ทั้งฉบับโดยนำ แบบวัดทุนทางอาชีพที่คัดเลือกมาหาสัมประสิทธิ์ของแอลฟาของครอนบาค (Coefficient Cronbach's Alpha)

5.3 วิเคราะห์คุณภาพของโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม เพื่อการเสริมสร้างทุนทาง อาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model โดย วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ เนื้อหาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรวมถึงเทคนิคที่นำมาใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่ม และ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (Index of consistency: IOC)

บทที่ 4

ผลการศึกษา

วิจัยเรื่อง การเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดทุนทางอาชีพจำนวน 1 ชุด ซึ่งประกอบด้วยแบบวัด 3 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบวัดความสนใจในอาชีพ ฉบับที่ 2 แบบวัดทักษะด้านอาชีพ และฉบับที่ 3 แบบวัดบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ และใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 333 คน ได้รับแบบวัดทุนทางอาชีพคืนทั้งสิ้น 269 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.78

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยคำนวณค่าทางสถิติ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบวัดทุนทางอาชีพ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับทุนทางอาชีพ นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มและนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ

ตอนที่ 1 สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

M คือ ค่าเฉลี่ย

SD คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบวัดทุนทางอาชีพ

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบวัดทุนทางอาชีพของกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตารางที่ 3 ดังนี้

ตาราง 4 แสดงค่าการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบวัดทุนทางอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	125	46.47
หญิง	144	53.53
โรงเรียน		
นวมินทรราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒	68	25.29
นวมินทรราชินูทิศ เบญจมราชาลัย	67	24.91
นวมินทรราชินูทิศ บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี 4)	68	25.29
มัธยมวัดหนองจอก	66	24.51

จากตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 53.53 ส่วนเพศชายมีจำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 46.47 เมื่อพิจารณาจากโรงเรียน พบว่า โรงเรียนนวมินทรราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 และโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 มีผู้ตอบแบบวัดทุนทางอาชีพเท่ากัน คือ 68 คน คิดเป็นร้อยละ 25.29 รองลงมาคือ นวมินทรราชินูทิศ เบญจมราชาลัย จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 24.91 และโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 24.51

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังแสดงในตารางที่ 4-6 ดังนี้

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ยรายด้าน และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของแบบวัดความสนใจในอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่าง (n= 269)

แบบวัดความสนใจในอาชีพ	ค่าเฉลี่ย รายด้าน	SD รายด้าน	แปลผล	ลำดับที่
ด้านเกษตร	19.75	6.67	ปานกลาง	6
ด้านจักรกล	20.17	7.10	ปานกลาง	5
ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์	24.02	8.69	มาก	2
ด้านสังคมศาสตร์	22.99	7.59	ปานกลาง	3
ด้านการให้บริการทางการศึกษา	16.65	7.74	ปานกลาง	10
ด้านการให้บริการทางสุขภาพ	24.06	8.95	มาก	1
ด้านบริหารจัดการ วิชาหกิจ การขาย การขนส่ง	18.82	6.86	ปานกลาง	8
ด้านการให้บริการลูกค้า	19.30	6.92	ปานกลาง	7
ด้านการให้บริการทางกฎหมาย	21.64	7.74	ปานกลาง	4
ด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์	18.28	7.72	ปานกลาง	9

จากตารางที่ 5 พบว่า ความสนใจในอาชีพ 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความสนใจในกลุ่มอาชีพด้านการให้บริการทางสุขภาพ อยู่ในลำดับแรก ส่วนความสนใจในอาชีพในระดับรอง ๆ ลงมา ได้แก่ ความสนใจในกลุ่มอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และความสนใจในกลุ่มอาชีพด้านสังคมศาสตร์

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยรายด้าน และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของแบบวัดทักษะด้านอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่าง (n= 269)

แบบวัดทักษะด้านอาชีพ	ค่าเฉลี่ย รายด้าน	SD รายด้าน	แปลผล	ลำดับที่
ด้านเกษตร	19.75	7.62	ปานกลาง	7
ด้านจักรกล	23.22	7.37	ปานกลาง	3
ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์	20.02	6.65	ปานกลาง	6
ด้านสังคมศาสตร์	17.99	7.69	ปานกลาง	9
ด้านการให้บริการทางการศึกษา	25.06	6.86	มาก	1
ด้านการให้บริการทางสุขภาพ	16.65	7.70	ปานกลาง	10
ด้านบริหารจัดการ วิสาหกิจ การขาย การขนส่ง	24.17	6.91	มาก	2
ด้านการให้บริการลูกค้า	19.30	7.80	ปานกลาง	8
ด้านการให้บริการทางกฎหมาย	21.64	7.76	ปานกลาง	5
ด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์	23.08	7.75	ปานกลาง	4

จากตารางที่ 6 พบว่า ทักษะด้านอาชีพ 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ทักษะด้านการให้บริการทางการศึกษาอยู่ในลำดับแรก ส่วนทักษะด้านอาชีพในระดับรอง ๆ ลงมา ได้แก่ ทักษะด้านบริหารจัดการ วิสาหกิจ การขาย การขนส่ง และทักษะด้านจักรกล

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยรายด้าน และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้าน ของแบบวัดบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่าง (n= 269)

แบบวัดบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ	ค่าเฉลี่ย รายด้าน	SD รายด้าน	แปลผล	ลำดับที่
ด้านเกษตร	27.75	6.06	มาก	7
ด้านจักรกล	26.17	5.56	มาก	10
ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์	28.02	6.17	มาก	6
สังคมศาสตร์	26.99	6.10	มาก	9
ด้านการให้บริการทางการศึกษา	28.64	6.08	มาก	2
ด้านการให้บริการทางสุขภาพ	27.06	5.65	มาก	8
ด้านบริหารจัดการ วิสาหกิจ การขาย การขนส่ง	28.22	6.29	มาก	4

ตาราง 7 (ต่อ)

แบบวัดบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ	ค่าเฉลี่ย รายด้าน	SD รายด้าน	แปลผล	ลำดับ ที่
ด้านการให้บริการลูกค้า	28.08	6.12	มาก	5
ด้านการให้บริการทางกฎหมาย	28.30	6.06	มาก	3
ด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์	29.65	6.07	มาก	1

จากตารางที่ 7 พบว่า บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ อาชีพ 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์ อยู่ในลำดับแรก บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพในระดับรอง ๆ ลงมา ได้แก่ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านการให้บริการทางการศึกษา และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านการให้บริการทางกฎหมาย

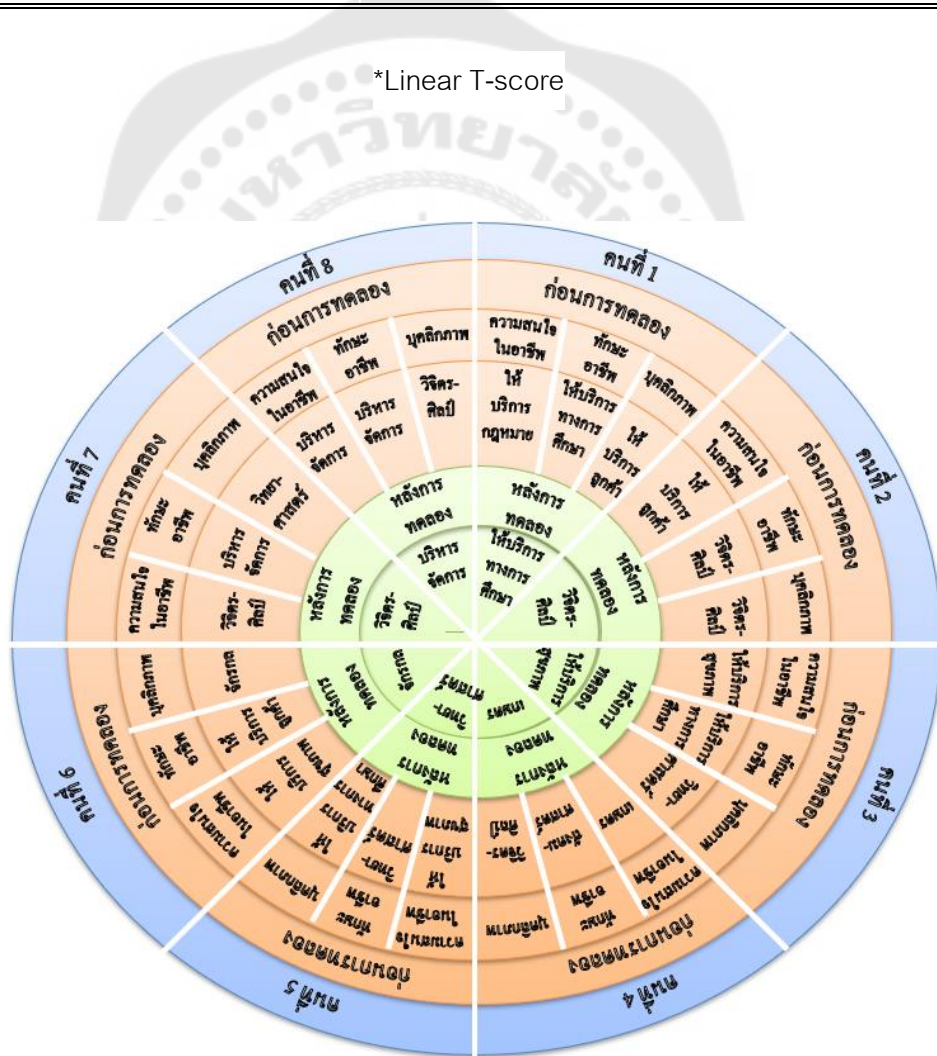
เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน (Interpretation)

ผู้รับการทดสอบนำคะแนนความสนใจในอาชีพของแต่ละกลุ่มอาชีพ คะแนนทักษะด้านอาชีพของแต่ละกลุ่มอาชีพ และคะแนนบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพของแต่ละกลุ่มอาชีพ มาแปลความหมายว่า เขามีความสนใจในอาชีพ มีทักษะด้านอาชีพ มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพของแต่ละกลุ่มอาชีพมากน้อยเพียงใด จากเกณฑ์การแปลความหมายดังต่อไปนี้

คะแนน	การแปลความหมายของคะแนน		
32.01-40	มีความสนใจในอาชีพมากที่สุด	มีทักษะด้านอาชีพมากที่สุด	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพมากที่สุด
24.01-32	มีความสนใจในอาชีพมาก	มีทักษะด้านอาชีพมาก	มากที่สุด
16.01-24	มีความสนใจในอาชีพปาน	มีทักษะด้านอาชีพปาน	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ
8.01-16	กลาง	กลาง	มาก
1-8	มีความสนใจในอาชีพน้อย	มีทักษะด้านอาชีพน้อย	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ
	มีความสนใจในอาชีพน้อยที่สุด	มีทักษะด้านอาชีพน้อยที่สุด	ปานกลาง
			มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพน้อย
			มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพน้อยที่สุด

ตาราง 8 เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน (Interpretation) จาก ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2558)

คะแนนมาตรฐานปกติ	การแปลความหมาย			
T-score*				
ตั้งแต่ T_{65} และสูงกว่า	มีความสนใจในอาชีพ	มีทักษะด้านอาชีพ	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ	มากที่สุด
ตั้งแต่ T_{55} T_{64}	มีความสนใจในอาชีพ	มีทักษะด้านอาชีพ	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ	มาก
ตั้งแต่ T_{45} T_{54}	มีความสนใจในอาชีพ	มีทักษะด้านอาชีพ	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ	ปานกลาง
ตั้งแต่ T_{35} T_{44}	มีความสนใจในอาชีพ	มีทักษะด้านอาชีพ	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ	น้อย
ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่า	มีความสนใจในอาชีพ	มีทักษะด้านอาชีพ	มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ	น้อยที่สุด

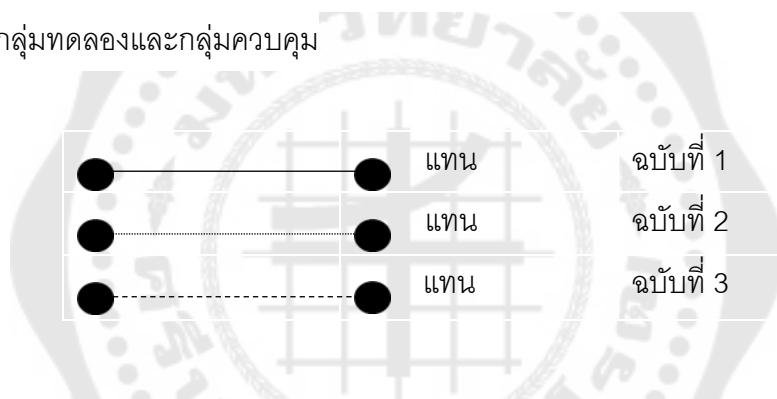

ภาพประกอบ 10 สรุปทฤษฏีทางอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการให้คำปรึกษา

จากภาพประกอบที่ 10 สรุปทุนทางอาชีพของกลุ่มทดลอง พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองมีทุนทางอาชีพแตกต่างกัน คือมีความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพไม่สอดคล้องกัน ส่วนหลังการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมี ทุนทางอาชีพเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้ง ความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่ สัมพันธ์กับอาชีพ

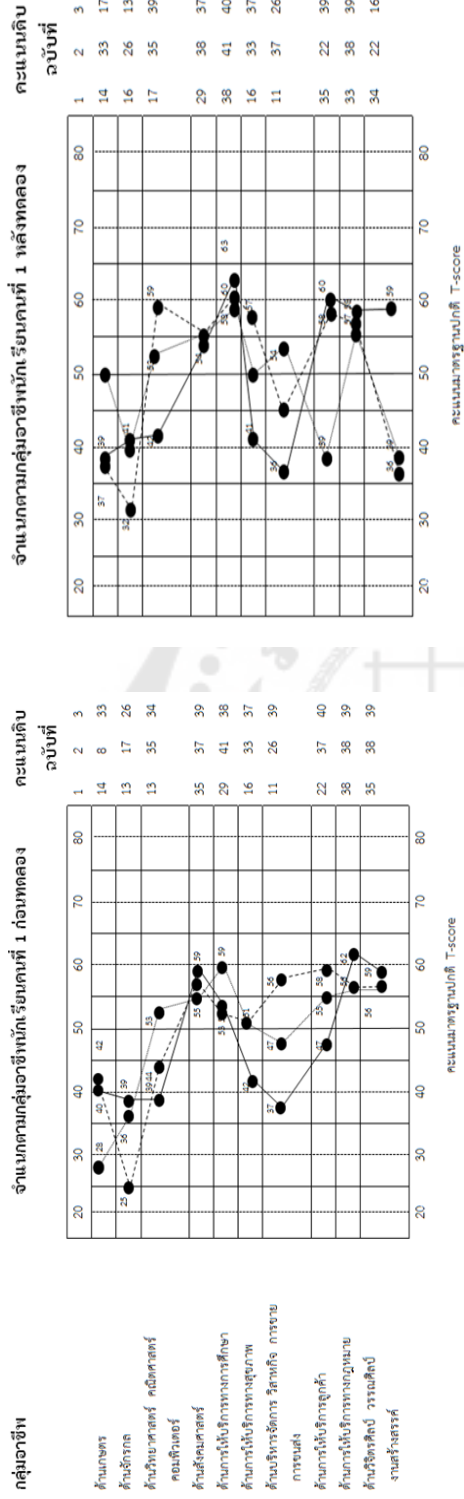
แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองหลังเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม ตามแนวคิด The Career Diamond Model มีทุนทางอาชีพเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งความสนใจในอาชีพ ทักษะ ด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการพัฒนาทุนทางอาชีพดี ขึ้น ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมไม่พบความแตกต่างของทุนทางอาชีพ

ภาพประกอบที่ 11 26 กำหนดให้สัญลักษณ์ต่อไปนี้แทนโปรแกรมแต่ละฉบับก่อน หลัง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ภาพประกอบที่ 11 18 ต่อไปนี้แสดงการเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวความคิด The Career Diamond Model

ภาพประกอบที่ 19 26 ต่อไปนี้แสดงการเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุมหลังการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวความคิด The Career Diamond Mode

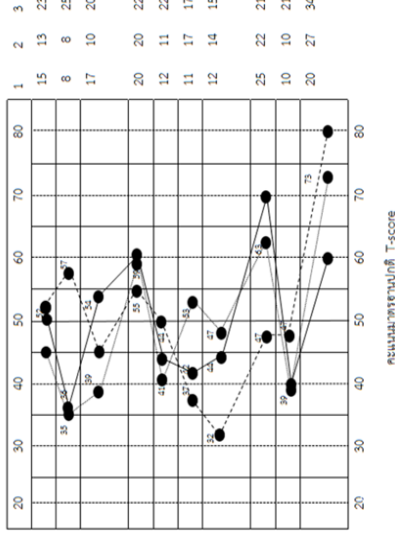
ภาพประกอบ 11 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงเส้นทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score ของนักเรียนคนที่ 1 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม การให้คำปรึกษากลุ่ม

ภาพประกอบ 11 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีเส้นทางอาชีพที่หลากหลายด้าน ความสนใจในอาชีพด้านบริการกฎหมาย (T Score= 62) ทักษะด้านอาชีพในด้านการบริการทางการศึกษา (T Score= 59) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพในด้านบริการลูกค้า (T Score= 58) และหลังการเข้าร่วม การให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model นักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 1 มีความสนใจในอาชีพด้านบริการทางการศึกษา (T-score= 60) ทักษะด้านอาชีพด้านบริการทางการศึกษา (T-score= 58) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านบริการทางการศึกษา (T-score= 57) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 1 หลังการทดลองมีเส้นทางอาชีพที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เพราะความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพอยู่ในกลุ่มเดียวกัน คือ ด้านบริการทางการศึกษา

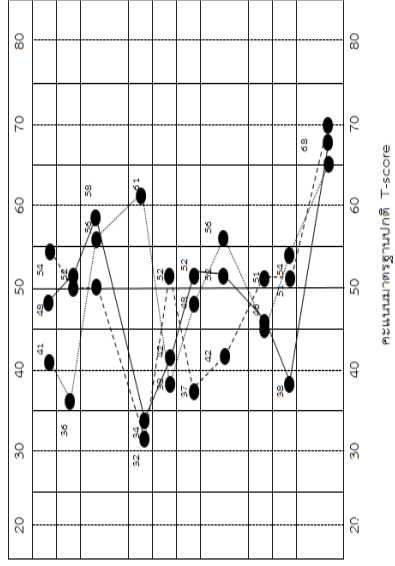
กลุ่มอาชีพ

- ด้านเกษตร
- ด้านช่างกล
- ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
- คอมพิวเตอร์
- ด้านสังคมศาสตร์
- ด้านการให้บริการทางการศึกษา
- ด้านการให้บริการทางสุขภาพ
- ด้านบริการจัดการ วิทยาศาสตร์ การงาน การขนส่ง
- ด้านการให้บริการลูกค้า
- ด้านการให้บริการทางกฎหมาย
- ด้านวิศวกรรม วรรณศิลป์
- งานสำนักงาน

จำนวนตามกลุ่มอาชีพนักเรียนคนที่ 2 ก่อนทดลอง

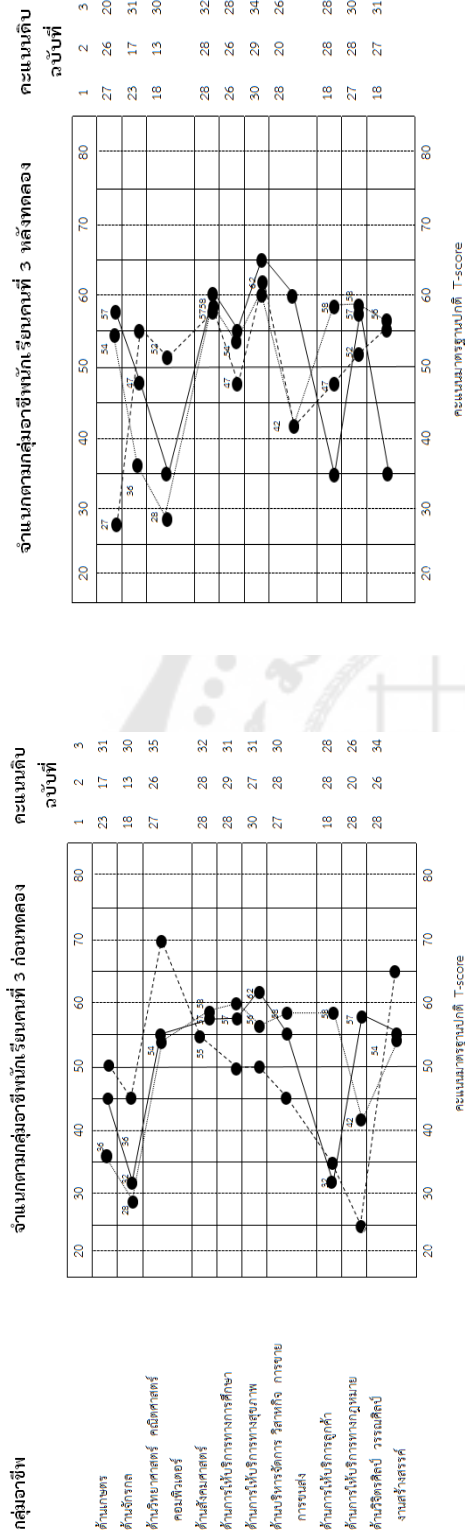
จำนวนตามกลุ่มอาชีพนักเรียนคนที่ 2 หลังทดลอง

ภาพประกอบ 12 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงพუნทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score ของนักเรียนคนที่ 2

ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม การให้คำปรึกษากลุ่ม

จากภาพประกอบ 12 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีพუნทางอาชีพที่หลากหลายด้าน ความสนใจในอาชีพด้านบริการลูกค้า (T Score= 70) ทักษะด้านอาชีพในด้านวิจิตรศิลป์ (T Score= 73) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพในด้านวิจิตรศิลป์ (T Score= 80) และหลังการเข้าร่วม การให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model นักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 2 มีความสนใจในอาชีพด้านวิจิตรศิลป์ (T-score= 68) ทักษะด้านอาชีพด้านวิจิตรศิลป์ (T-score= 65) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านวิจิตรศิลป์ (T-score= 70) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 2 หลังการทดลองมีพუნทางอาชีพที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เพราะความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพอยู่ในกลุ่ม เดียวกัน คือ ด้านวิจิตรศิลป์

ภาพประกอบ 13 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงพუნทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score ของนักเรียนคนที่ 3 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม การให้คำปรึกษากลุ่ม

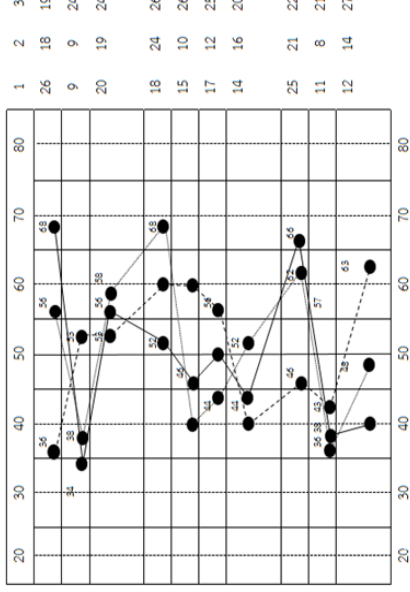
จากภาพประกอบ 13 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีพუნทางอาชีพที่หลากหลายด้าน ความสนใจในอาชีพด้านบริการให้บริกาารสุขภาพ (T Score= 62) ทักษะด้านอาชีพด้านบริการทางการศึกษา (T Score= 59) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพในด้านวิทยาศาสตร์ (T Score= 70) และหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model นักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 3 มีความสนใจอาชีพด้านบริการสุขภาพ (T-score= 65) ทักษะด้านอาชีพด้านบริการสุขภาพ (T-score= 60) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านบริการสุขภาพ (T-score= 62) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 3 หลังการทดลองมีพუნทางอาชีพที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เพราะความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพอยู่ในกลุ่มเดียวกัน คือ ด้านการให้บริกาารสุขภาพ

กลุ่มอาชีพ

- ด้านเกษตร
- ด้านอสังหาริมทรัพย์
- ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
- คอมพิวเตอร์
- ด้านสังคมศาสตร์
- ด้านการให้บริการทางการศึกษา
- ด้านการให้บริการทางสุขภาพ
- ด้านบริหารจัดการ รัฐบาลกิจ การขาย การขนส่ง
- ด้านการให้บริการลูกค้า
- ด้านการให้บริการทางกฎหมาย
- ด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์
- งานช่างสร้างสรรค์

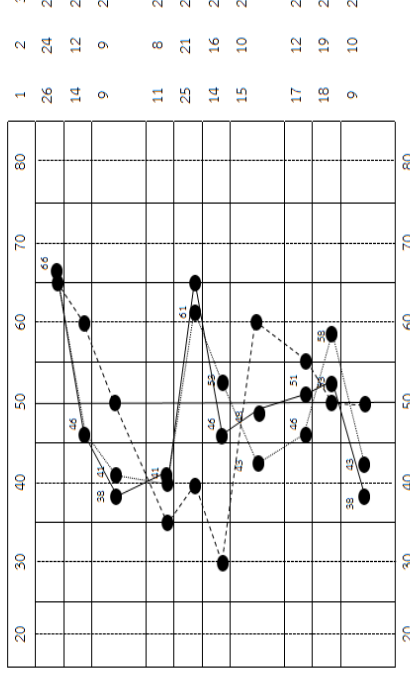
จำนวนตามกลุ่มอาชีพนักเรียนคนที่ 4 ก่อนทดลอง

คะแนนดิบ
ฉบับที่

จำนวนตามกลุ่มอาชีพนักเรียนคนที่ 4 หลังทดลอง

คะแนนดิบ
ฉบับที่

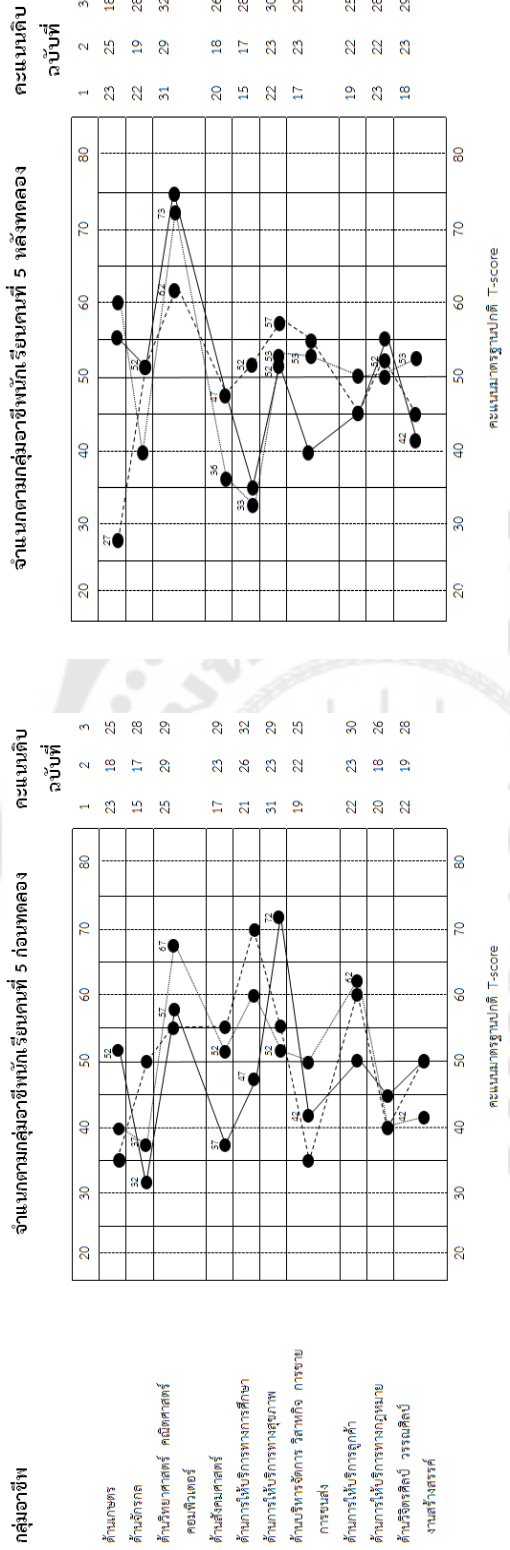
ภาพประกอบ 14 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงพუნทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score ของนักเรียนคนที่ 4

ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม การให้คำปรึกษากลุ่ม

จากภาพประกอบ 14 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีพუნทางอาชีพที่หลากหลายด้าน ความสนใจในอาชีพด้านเกษตร (T Score= 68) ทักษะด้านอาชีพด้านสังคมศาสตร์ (T Score= 68) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพในด้านวิจิตรศิลป์ (T Score=63) และหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model นักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 4 มีความสนใจอาชีพด้านเกษตร (T-score= 65) ทักษะด้านอาชีพด้านเกษตร (T-score= 60) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านเกษตร (T-score= 66) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 4 หลังการ

ทดลองมีทุนทางอาชีพที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เพราะความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพอยู่ในกลุ่มเดียวกัน คือ ค่า

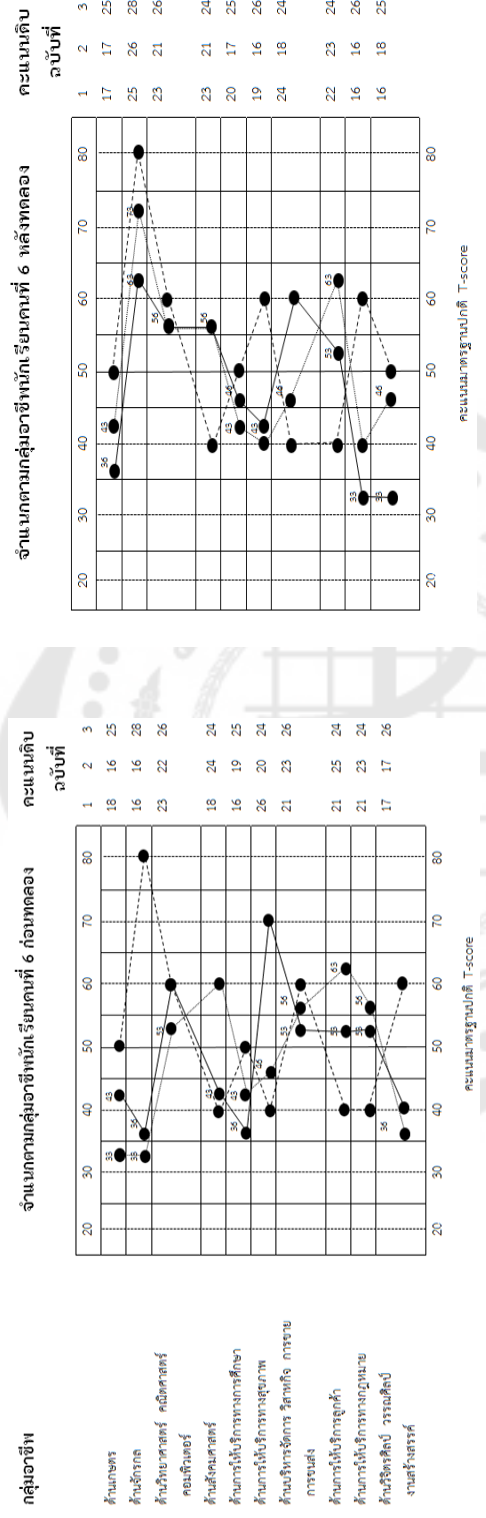
เกาซ์ตร

ภาพประกอบ 15 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพที่จำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score ของนักเรียนคนที่ 5 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม

จากภาพประกอบ 15 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีทุนทางอาชีพที่หลากหลายด้าน ความสนใจในอาชีพด้านการให้บริการสุขภาพ (T Score= 72) ทักษะด้านอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ (T Score= 67) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพในด้านบริการทางการศึกษา (T Score= 70) และหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model นักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 5 มีความสนใจอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ (T-score=75) ทักษะด้านอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ (T-score= 73) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ (T-score= 62) แสดงให้เห็นว่า

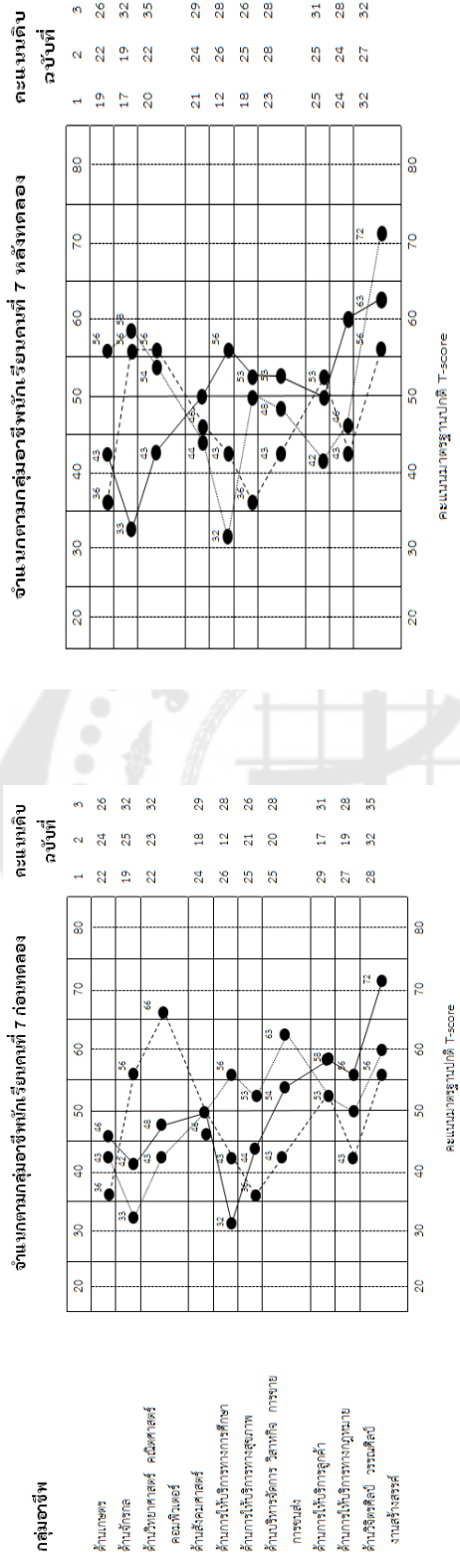
นักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 5 หลังการทดลองมีทุนทางอาชีพที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เพราะความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์อาชีพอยู่ในกลุ่มเดียวกัน คือ ด้านวิทยาศาสตร์

ภาพประกอบ 16 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score ของนักเรียนคนที่ 6 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม การให้คำปรึกษากลุ่ม

จากภาพประกอบ 16 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีทุนทางอาชีพที่หลากหลายด้าน ความสนใจในอาชีพด้านบริการสุขภาพ (T Score= 70) ทักษะด้านอาชีพด้านการให้บริการลูกค้า (T Score= 63) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพในด้านจักรกล (T Score= 80) และหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model นักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 6 มีความสนใจอาชีพด้านจักรกล (T-score= 63) ทักษะด้านอาชีพด้านจักรกล (T-score= 72) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านจักรกล (T-score= 80) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 6 หลังการ

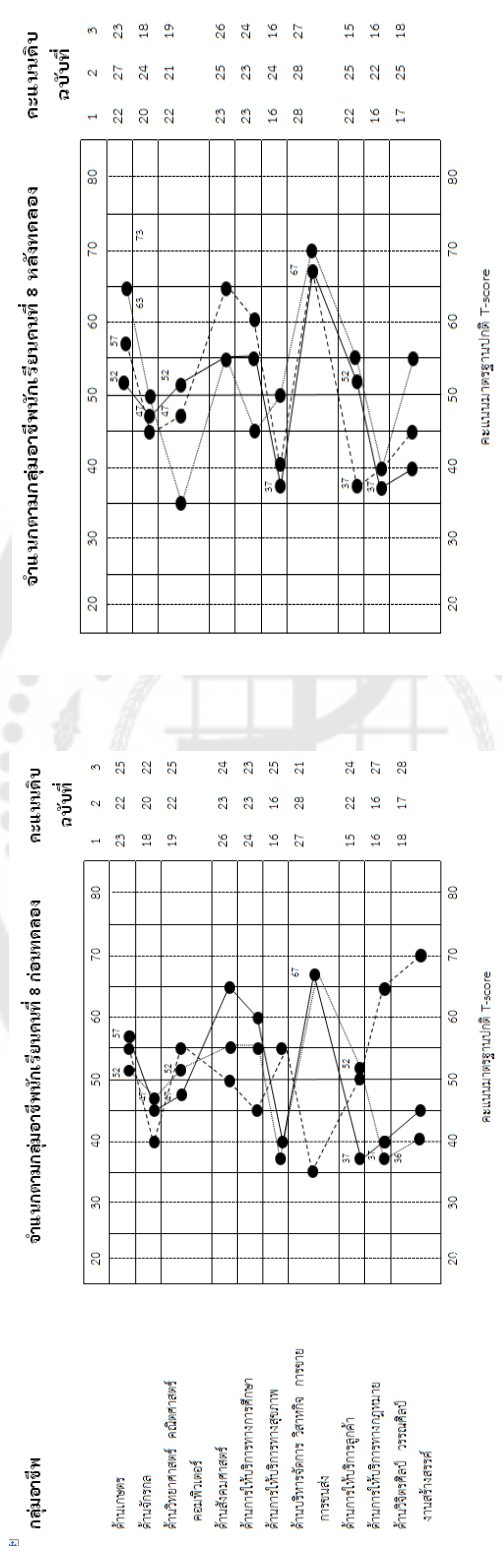
ทดลองมีทุนทางอาชีพที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เพราะความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพอยู่ในกลุ่มเดียวกัน คือ จักกรกล

ภาพประกอบ 17 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพที่จำเป็นตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score ของนักเรียนคนที่ 7 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม

จากภาพประกอบ 17 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีทุนทางอาชีพที่หลากหลายด้าน ความสนใจในอาชีพด้านวิศวกรรม (T Score= 72) ทักษะด้านอาชีพด้านบริหารจัดการฯ (T Score= 63) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพในด้านวิทยาศาสตร์ (T Score= 66) และหลังการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model นักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 7 มีความสนใจอาชีพด้านวิศวกรรม (T-score= 63) ทักษะด้านอาชีพด้านวิศวกรรม (T-score= 72) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านวิศวกรรม (T-score= 56) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองคน

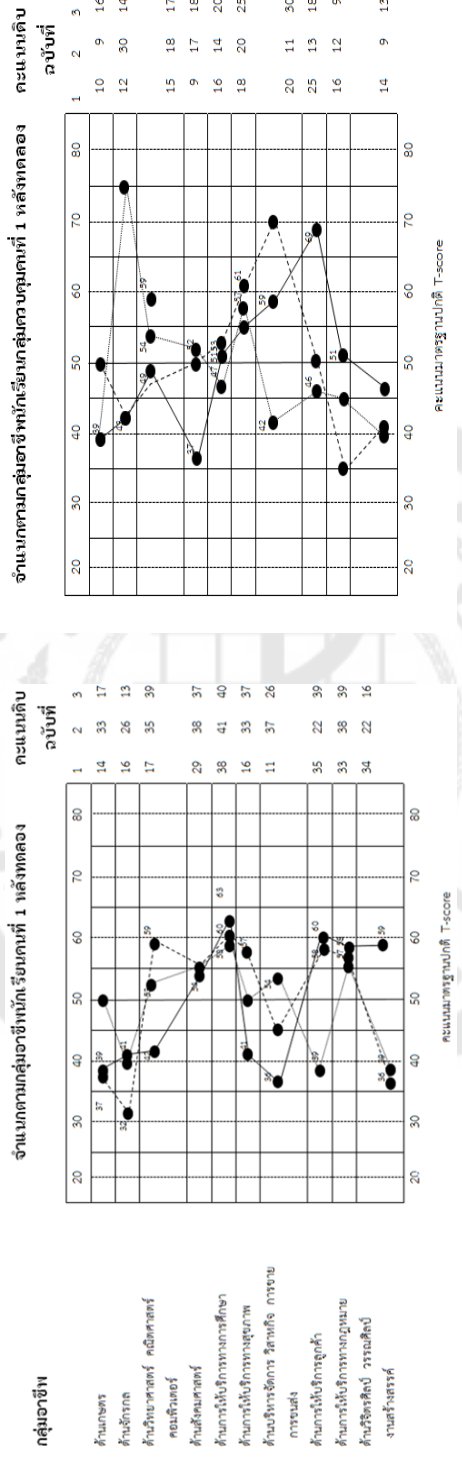
ที่ 7 หลังการทดลองมีทุนทางอาชีพที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เพราะความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพอยู่ในกลุ่ม "สูง" คือ ด้านจิตวิศศิลป์

ภาพประกอบ 18 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพที่จำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score ของนักเรียนคนที่ 8 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม การให้คำปรึกษาในกลุ่ม

จากภาพประกอบ 18 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีทุนทางอาชีพที่หลากหลายด้าน ความสนใจในอาชีพด้านบริหารจัดการฯ (T Score= 67) ทักษะด้านอาชีพด้านบริหารจัดการฯ (T Score= 67) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพในด้านจิตวิศศิลป์ฯ (T Score= 70) และหลังการเข้าร่วม

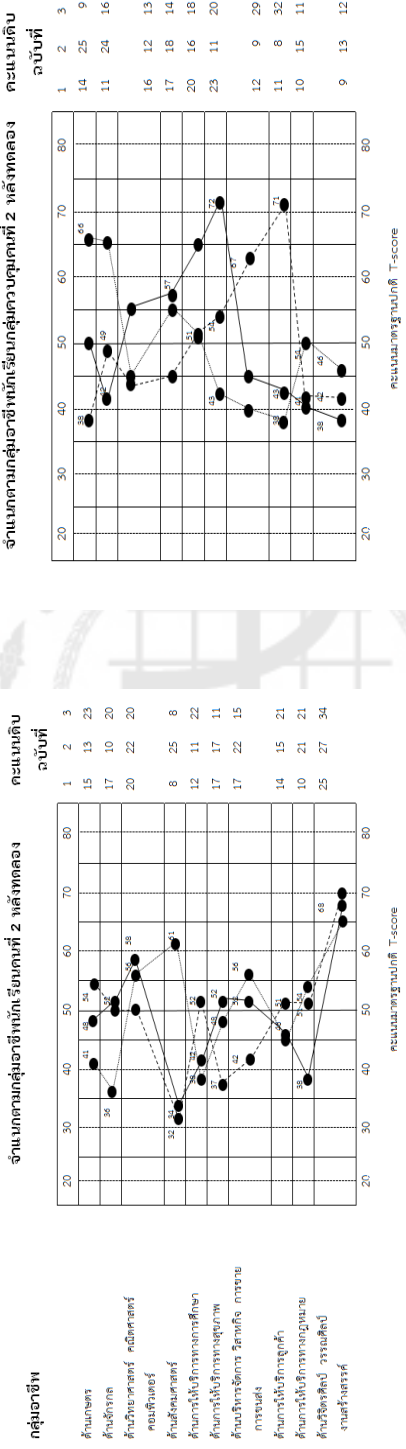
การให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model นักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 8 มีความสนใจอาชีพด้านบริหารจัดการฯ (T-score= 67) ทักษะด้านอาชีพด้านบริหารจัดการฯ (T-score= 70) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ (T-score= 67) แสดงให้เห็นว่านักเรียนทดลองคนที่ 8 หลังการทดลองมีทุนทางอาชีพที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เพราะความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพอยู่เคียงกัน คือ ด้านด้านบริหารจัดการฯ

ภาพประกอบ 19 เ็นแผนภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนเดิม และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 1 และนักเรียนกลุ่มควบคุม คนที่ 1

ภาพประกอบ 19 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองมีทุนทางอาชีพด้าน ความสนใจในอาชีพด้านบริการทางการศึกษา (T-score= 60) ทักษะด้านอาชีพด้านบริการทางการศึกษา (T-score= 58) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านบริการทางการศึกษา (T-score= 57) และนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีทุนทางอาชีพด้าน ความสนใจในอาชีพด้านบริการลูกค้า (T-score= 69) ทักษะด้านอาชีพด้านบริการลูกค้า (T-score= 75) และ

บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านบริหารจัดการ (T-score= 70) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 1 หลังการทดลองมีบุคลิกภาพสอดคล้องกัน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีบุคลิกภาพ ไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model สามารถช่วยให้นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ สอดคล้องมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

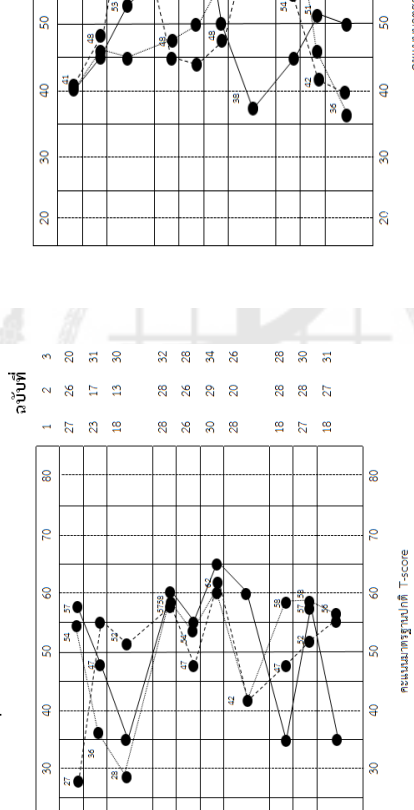

ภาพประกอบ 20 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงบุคลิกภาพที่พหุคูณตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 2 และนักเรียนกลุ่มควบคุม คนที่ 2

ภาพประกอบ 20 พบว่านักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองมีบุคลิกภาพด้าน ความสนใจในอาชีพด้านจิตวิทยา (T-score= 68) ทักษะด้านอาชีพด้านจิตวิทยา (T-score= 65) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านจิตวิทยา (T-score= 70) และนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีบุคลิกภาพด้าน ความสนใจในอาชีพด้านการให้บริการสุขภาพ (T-score= 72) ทักษะด้านอาชีพด้านเกษตร (T-score= 66) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ

ด้านการให้บริการลูกค้า (T-score= 71) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 2 หลังการทดลองมีพუნทางอาชีพสอดคล้องกัน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีพუნทางอาชีพ ไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวความคิด The Career Diamond สามารถช่วยให้นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ สอดคล้องกันมากกว่ากลุ่มควบคุมที่เป็น คำปรึกษา

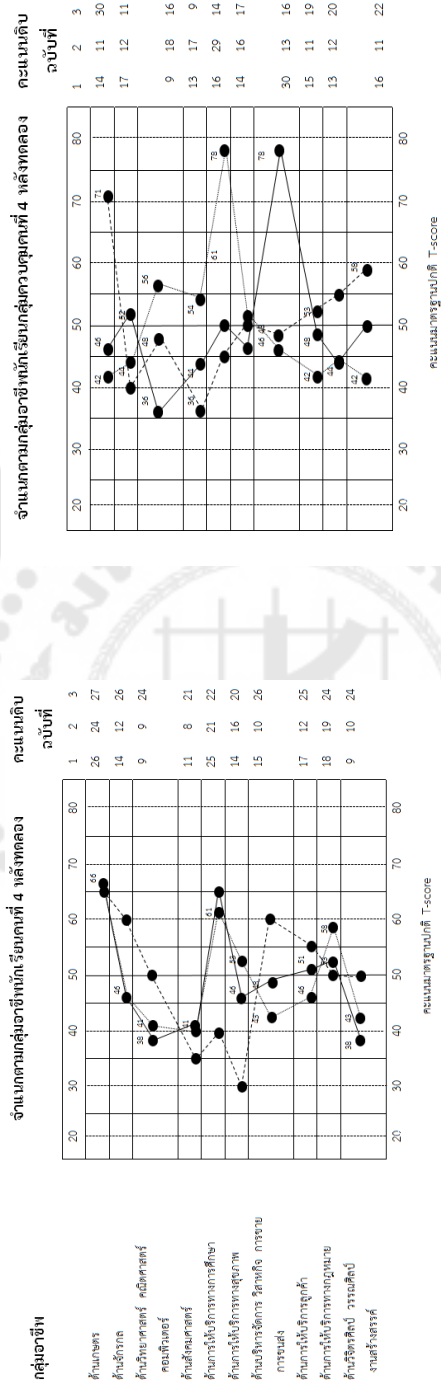
จำนวนตามกลุ่มอาชีพนักเรียนคนทั้ง 3 หลังทดลอง

ภาพประกอบ 21 เติ้นภาพ (Profile Sheet) แสดงพุนทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score หลังการทดลองของ นักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 3 และนักเรียนกลุ่มควบคุม คนที่ 3

ภาพประกอบ 21 พบว่า พบว่านักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองมีพุนทางอาชีพด้าน ความสนใจด้านบริการสุขภาพ (T-score= 65) ทักษะด้านอาชีพด้าน การให้บริการสุขภาพ (T-score= 60) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้าน การให้บริการสุขภาพ (T-score= 62) และนักเรียนกลุ่ม ควบคุม หลังการทดลองมีพุนทางอาชีพด้าน ความสนใจด้าน การศึกษา (T-score= 73) ทักษะด้านอาชีพด้านการให้บริการลูกค้า (T-

score= 68) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ (T-score= 71) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 3 หลังการทดลองมีบุคลิกภาพทางอาชีพสอดคล้องกัน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีบุคลิกภาพไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพที่สอดคล้องกับแนวคิด The Career Diamond Model สามารถช่วยให้นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับสอดคล้องกันมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

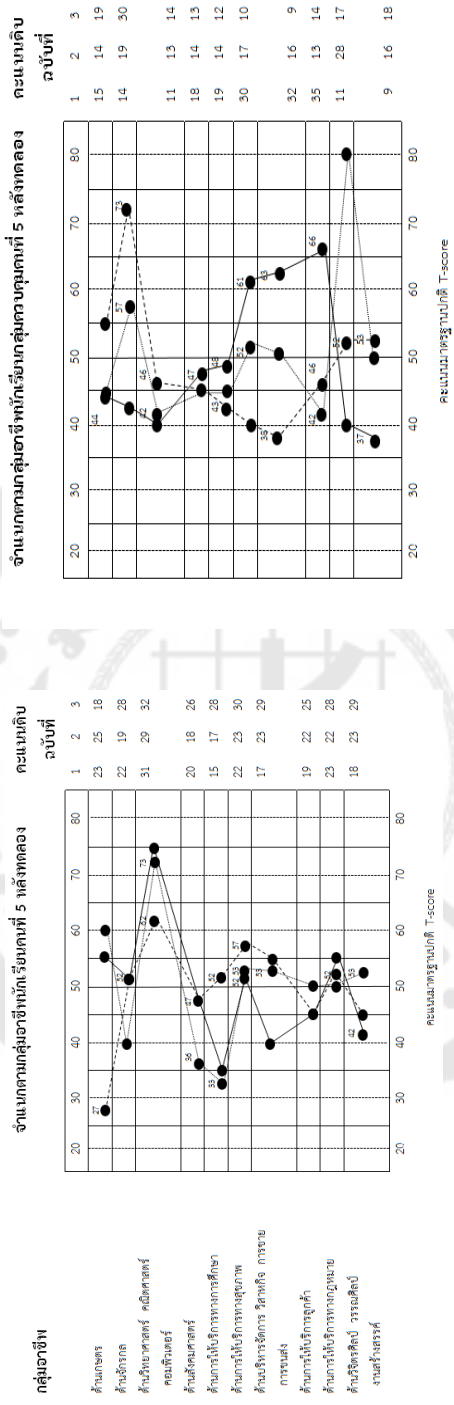

ภาพประกอบ 22 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 4 และนักเรียนกลุ่มควบคุม คนที่ 4

ภาพประกอบ 22 พบว่า พบว่านักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองมีบุคลิกภาพด้านความสนใจอาชีพด้านเกษตร (T-score= 65) ทักษะด้านอาชีพด้านเกษตร (T-score= 60) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านเกษตร (T-score= 66) และนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีบุคลิกภาพด้าน ความสนใจอาชีพด้านบริการจัดการ (T-score= 78) ทักษะด้านอาชีพด้านการศึกษา (T-score= 78) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับ

อาชีพด้านเกษตร (T-score= 71) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 4 หลังการทดลองมีพื้นฐานอาชีพที่สอดคล้องกัน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีพื้นฐานอาชีพ ไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวความคิด The Career Diamond Model สามารถช่วยให้นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความสนใจในอาชีพ ที่กะทัดรัดกับอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ สอดคล้องกันมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับ

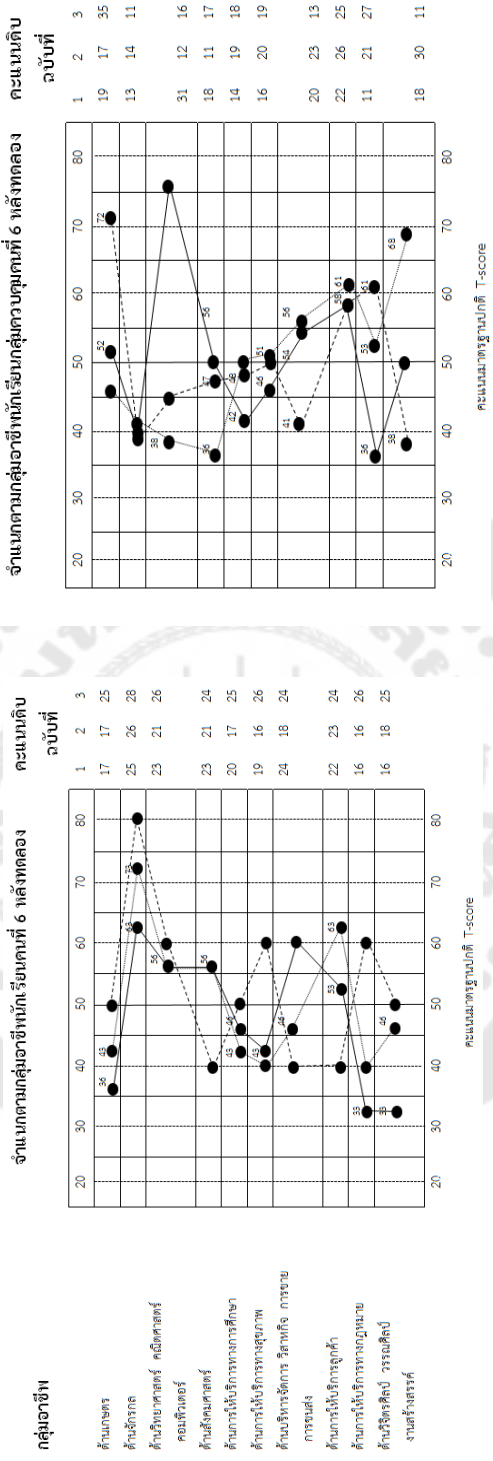
คำปรึกษา

ภาพประกอบ 23 เติ้นภาพ (Profile Sheet) แสดงพื้นฐานอาชีพที่น่าสนใจมาตามลำดับ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 5 และนักเรียนกลุ่มควบคุม คนที่ 5

ภาพประกอบ 23 พบว่า พบว่านักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองมีพื้นฐานอาชีพด้าน ความสนใจด้านวิทยาศาสตร์ (T-score=75) ที่กะทัดรัดด้านวิทยาศาสตร์ (T-score= 73) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ (T-score= 62) และนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีพื้นฐานอาชีพด้าน ความสนใจด้านอาชีพด้านการ ให้บริการลูกค้า (T-score= 66) ที่กะทัดรัดด้านอาชีพด้านการ ให้บริการทางกฎหมาย (T-score= 80) และ

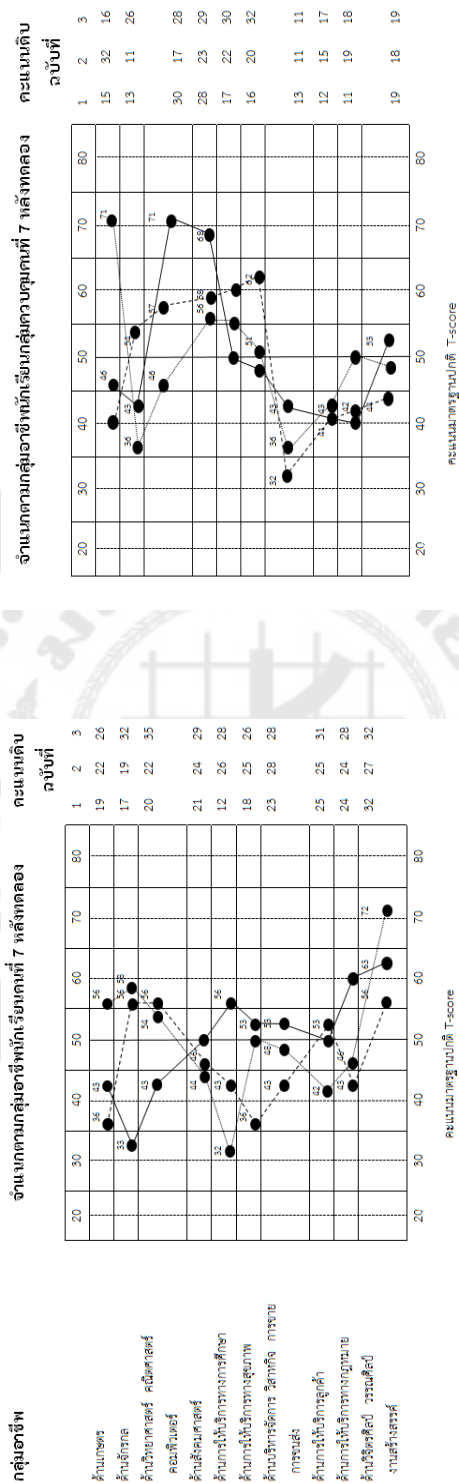
บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านจักรกล (T-score= 73) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกัน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีบุคลิกภาพ ไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model สามารถช่วยให้นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ สอดคล้องกันมากกว่าควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

ภาพประกอบ 24 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ และ คะแนนมาตฐานปกติ T-score หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 6 และนักเรียนกลุ่มควบคุม คนที่ 6

ภาพประกอบ 24 พบว่า พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองมีบุคลิกภาพด้าน ความสนใจอาชีพด้านจักรกล (T-score= 63) ทักษะด้านอาชีพด้านจักรกล (T-score= 72) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านจักรกล (T-score= 80) และนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีบุคลิกภาพ

ด้าน ความสนใจอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ (T-score= 75) ทักษะด้านอาชีพด้านนิติศาสตร์ (T-score= 68) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านเกษตร (T-score= 72) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 6 หลังการทดลองมีทุนทางอาชีพสอดคล้องกัน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีทุนทางอาชีพ ไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวความคิด The Career Diamond Model สามารถช่วยให้นักเรียนทดลอง มีความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ สอดคล้องกันมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

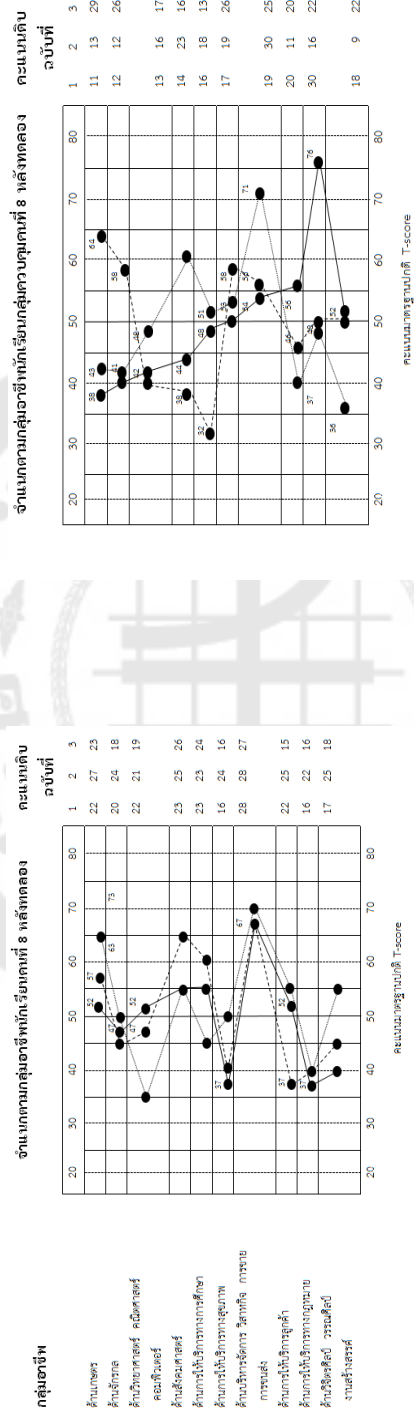

ภาพประกอบ 25 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพจำแนกตามกลุ่มอาชีพ คะแนนดิบ และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 7 และนักเรียนกลุ่มควบคุม คนที่ 7

ภาพประกอบ 25 พบว่า พบว่านักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองมีทุนทางอาชีพด้าน ความสนใจอาชีพด้านนิติศาสตร์ (T-score= 63) ทักษะด้านอาชีพด้านนิติศาสตร์ (T-score= 72) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านนิติศาสตร์ (T-score= 56) และนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีทุนทางอาชีพด้าน ความสนใจด้านวิทยาศาสตร์ (T-score= 71) ทักษะด้านอาชีพด้านเกษตร (T-score= 71) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้าน

การให้บริการสุขภาพ (T-score= 62) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองคนที่ 7 หลังการทดลองมีทุนทางอาชีพสอดคล้องกัน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลองมีทุนทางอาชีพ ไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวความคิด The Career Diamond Model สามารถช่วยให้นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ สอดคล้องกันมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้

คำปรึกษา

ภาพประกอบ 26 เส้นภาพ (Profile Sheet) แสดงทุนทางอาชีพตามกลุ่มอาชีพ คะแนนเดิม และ คะแนนมาตรฐานปกติ T-score หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง คนที่ 8 และนักเรียนกลุ่มควบคุม คนที่ 8

ภาพประกอบ 26 พบว่า พบว่านักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองมีทุนทางอาชีพด้าน ความสนใจในอาชีพด้านบริหารจัดการฯ (T-score= 67) ทักษะด้านอาชีพด้านบริหารจัดการฯ (T-score= 70) และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านบริหารจัดการฯ (T-score= 67) และนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลองมีทุนทางอาชีพด้าน ความสนใจในอาชีพด้านบริหารทางกฎหมาย (T-score= 76) ทักษะด้านอาชีพด้านบริหารจัดการฯ (T-score= 71) และ

บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านเกษตร (T-score= 64) แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกัน ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีบุคลิกภาพ ไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวความคิด The Career Diamond Model สามารถช่วยให้นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ สอดคล้องกันมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ
3. เพื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มและนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,340 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่นำมาเพื่อที่จะศึกษาทุนทางอาชีพ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ใช้วิธีการแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ตามโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตกรุงเทพมหานครตะวันออก ได้แก่ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2, โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย, โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)๔ และโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของประชากร จำนวน 333 คน ตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน (ประสพ พสุนนท์, 2557) ได้รับแบบวัดทุนทางอาชีพคืนทั้งสิ้น 269 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.78

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีคะแนนทุนทางอาชีพไม่สอดคล้องกัน และมี คะแนน T-

Score ตั้งแต่ T_{34} และต่ำกว่า จากกลุ่มตัวอย่างข้อที่ 1 ซึ่งได้มาโดยพิจารณาจากนักเรียนที่มีการแปลงผลของแบบทดสอบจำนวน 3 ชุด ชุดที่ 1. แบบวัดด้านความสนใจในอาชีพ ชุดที่ 2. แบบวัดทักษะด้านอาชีพ ชุดที่ 3. แบบวัดด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ซึ่งครอบคลุมทั้งหมด 10 อาชีพ แล้วจึงนำมาสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling method) โดยการจับฉลากโรงเรียนได้ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒ เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และมีนักเรียนที่มีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมการเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model จำนวน 16 คน เพื่อทำการสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจำนวนกลุ่มละ 8 คน โดยมีเกณฑ์ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของจาร์คอบที่ว่าขนาดของสมาชิกกลุ่มในการให้คำปรึกษาที่ได้ผลควรมีจำนวนสมาชิก 5-8 คน (พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์, 2558, 30 กันยายน) โดยกลุ่มทดลองจะได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มใด ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. แบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และประสาร มาลากุล ณ อยุธยา ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) รายข้อ โดยใช้การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) แต่ละด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1. ความสนใจในอาชีพ	ค่าอำนาจจำแนก	อยู่ระหว่าง	0.20	0.69
ด้านที่ 2. ทักษะด้านอาชีพ	ค่าอำนาจจำแนก	อยู่ระหว่าง	0.49	0.75
ด้านที่ 3. บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ	ค่าอำนาจจำแนก	อยู่ระหว่าง	0.62	0.90

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน ซึ่งมีค่า (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) โดยใช้แบบแผนการทดลอง แบบ Randomized control group pretest posttest design โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ขั้นก่อนการทดลอง ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำการทดสอบ โดยการใช้แบบวัดทุนทางอาชีพ แล้วนำคะแนนที่ได้ให้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

2.2 ชั้นทดลอง ได้ดำเนินการดังนี้ กลุ่มทดลองเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มทั้งหมด 8 ครั้ง ครั้งละ 60-90 นาที และกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม

2.3 ชั้นหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำการทดสอบ โดยการใช้แบบวัดทุนทางอาชีพ อีกครั้ง แล้วนำคะแนนที่ได้ให้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

2.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งสองครั้ง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้สถิติดังนี้

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานของแบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียน ดังนี้
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. วิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดทุนทางอาชีพของนักเรียน ดังนี้
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนก (Item Discrimination) รายข้อ โดยใช้การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-Total Correlation) โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.39-0.77
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดทุนทางอาชีพ ทั้งฉบับโดยนำแบบวัดทุนทางอาชีพที่คัดเลือกมาหาสัมประสิทธิ์ของแอลฟาของครอนบาค (Coefficient Cronbach's Alpha)
 3. วิเคราะห์คุณภาพของโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียน โดยวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องรวมถึงเทคนิคที่นำมาใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่ม และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (Index of consistency: IOC)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่านักเรียนมีทุนทางอาชีพด้านความสนใจในอาชีพ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความสนใจในกลุ่มอาชีพด้านการให้บริการทางสุขภาพ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และด้านสังคมศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนทุนทางอาชีพด้านทักษะด้านอาชีพ 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ทักษะด้านการให้บริการทางการศึกษา ด้านบริหารจัดการ วิชาธุรกิจ การขาย การขนส่ง และด้านจักรกลตามลำดับ และทุนทางอาชีพด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์ ด้านการให้บริการทางการศึกษา และด้านการให้บริการทางกฎหมาย ตามลำดับ จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีทุนทางอาชีพด้านความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ไม่สอดคล้องกัน

2. นักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพทุกคนมีทุนทางอาชีพสอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น จากก่อนการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model โดยนักเรียนมีทุนทางอาชีพทั้ง 3 ด้านมีความสอดคล้องกันมากขึ้น คือ มีอาชีพตรงกันทั้ง 3 ด้านคือด้านความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model สามารถเสริมสร้างให้นักเรียนมีทุนทางอาชีพที่ดีขึ้น

3. นักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond มีทุนทางอาชีพแตกต่างจากนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ โดยนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model มีทุนทางอาชีพมีความสอดคล้องกันทั้ง 3 ด้าน ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model มีทุนทางอาชีพไม่สอดคล้องกัน แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพมีทุนทางอาชีพดีขึ้นมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มทางอาชีพ

อภิปรายผล

จากการศึกษาการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

1. จากการศึกษาระดับทุนทางอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษา ทุนทางอาชีพของนักเรียน ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ความสนใจในอาชีพ ทักษะทางอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพของนักเรียน พบว่า ทุนอาชีพด้านความสนใจในอาชีพ ที่เป็น ความชอบ ความใส่ใจต่ออาชีพใดอาชีพหนึ่งอันจะทำให้บุคคลนั้นมีแนวโน้มที่จะเลือกประกอบอาชีพนั้น ๆ พบว่านักเรียนมีความสนใจในอาชีพ ที่มีคะแนนเฉลี่ยรายด้าน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความสนใจในกลุ่มอาชีพด้านการให้บริการทางสุขภาพ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และด้านสังคมศาสตร์ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความสนใจจากการศึกษาและค่านิยมส่วนมากในสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนา ทองภักดี อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณี (2551) ที่พบว่า กลุ่มอาชีพที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจส่วนใหญ่คือกลุ่มอาชีพ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ในการเลือกอาชีพให้เหมาะสมนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญประการหนึ่ง การที่นักเรียนต้องเลือกอาชีพของตน ก็เปรียบเสมือนการเลือกอาชีพในอนาคตของตนเองในภายหน้า ก็มักจะขอคำแนะนำจากบุคคลต่างๆ เช่น เพื่อนสนิท ครู และผู้ปกครองของนักเรียน ทั้งนี้ผู้ปกครองมักให้การสนับสนุนเพราะเป็นอาชีพที่นับหน้าถือตาในสังคม ส่วนทุนอาชีพด้านที่ 2 คือด้านทักษะด้านอาชีพที่เป็นทั้งด้านความรู้ การเรียน และทักษะที่สามารถพัฒนาของนักเรียนเพื่อนำทักษะความสามารถนั้นไปประกอบอาชีพและเสริมสร้างความรู้เพื่อเลี้ยงชีพตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้จนประสบผลสำเร็จ จากผลการศึกษาพบว่าทักษะด้านอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยรายด้าน 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ด้านการให้บริการทางการศึกษา ด้านบริหารจัดการ วิสาหกิจ การขาย การขนส่ง และด้านจักรกล ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะนักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชานเมืองของกรุงเทพฯ ที่ติดต่อกับหลายจังหวัด รวมทั้งอาชีพส่วนใหญ่ของผู้ปกครองประกอบอาชีพ ครู ค้าขาย ครูสอนศาสนา ช่างซ่อมรถ โรงงานอุตสาหกรรม พนักงานไปรษณีย์ เป็นต้น ดังนั้นทักษะส่วนใหญ่จึงมาจากในชุมชนจากอาชีพของผู้ปกครองและวิถีชีวิตชุมชนที่อาศัยอยู่จึงทำให้นักเรียนเกิดทักษะในด้านดังกล่าว นำไปสู่การฝึกฝนให้เกิดทักษะเพื่อนำทักษะความสามารถนั้นไปประกอบอาชีพและเสริมสร้างความรู้เพื่อเลี้ยงชีพตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้จนประสบผลสำเร็จ และด้านสุดท้ายคือทุนทางอาชีพด้าน บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ซึ่งเกิดจากบุคลิกภาพส่วนตัวของนักเรียนที่มีอยู่แล้วตั้งแต่กำเนิด หรือสามารถฝึกฝนพัฒนาทั้งจากโรงเรียน และการเลี้ยงดู

เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้อง สามารถเข้ากับบุคคลอื่น สังคม หรือการทำงาน และตามประเภทของอาชีพต่าง ๆ พบว่าบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยรายด้าน 3 ลำดับแรกของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์ ด้านการให้บริการทางการศึกษา และด้านการให้บริการทางกฎหมาย จากผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับงานประเภทศิลปะ เช่น นักแต่งเพลง ศิลปิน นักดนตรี นักประพันธ์ ปฏิมากร เป็นต้น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ & ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 13) ซึ่งตรงกับสถานการณ์ในสังคมปัจจุบันที่เด็กและวัยรุ่นให้ความนิยมชมชอบกับศิลปิน ดาราทั้งในและต่างประเทศ ผ่านสื่อที่หลากหลาย จึงทำให้บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพทางด้านนี้มากที่สุด นอกจากนี้จากผลการศึกษาจะพบว่าทุนทางอาชีพของนักเรียนมีความสอดคล้องกัน 2 ด้าน คือ ทักษะด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ในกลุ่มอาชีพการให้บริการทางการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะด้านการให้บริการศึกษา คือทักษะการให้คำแนะนำผู้ที่มีปัญหาด้านการเรียน และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่เด็ก ๆ ได้ ส่วนบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับอาชีพด้านการให้บริการการศึกษาคือ มีความจริงใจและมีไมตรีสัมพันธ์ แต่นักเรียนมีความสนใจด้านอาชีพในกลุ่มนี้น้อย จึงทำให้ความสนใจด้านอาชีพยังไม่สอดคล้องกับทักษะด้านอาชีพและบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ดังนั้นการส่งเสริมให้นักเรียนมีทั้งความสนใจด้านอาชีพ ทักษะทางอาชีพ และบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับอาชีพมีความสอดคล้องกันก็จะช่วยพัฒนาทุนทางอาชีพของนักเรียนให้ดีขึ้น ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนในสาขาที่ตรงกับความสนใจและความถนัดของนักเรียนได้ ดังคำกล่าวของ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ & ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2559, 14 มิถุนายน- b) ที่กล่าวว่า ทุนทางอาชีพของบุคคลนั้น จะช่วยให้บุคคลได้ทราบว่า เขาคือใคร เขาสามารถทำอะไรได้ และสิ่งที่เขาต้องการประสบความสำเร็จคืออะไร

2. การศึกษาผลการเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ ทุกคนมีทุนทางอาชีพแตกต่างจากก่อนการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ โดยนักเรียนมีทุนทางอาชีพทั้ง 3 ด้าน มีความสอดคล้องกันมากขึ้น คือ มีอาชีพสอดคล้องกันทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ แสดงให้เห็นว่า การให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The Career Diamond Model สามารถเสริมสร้างให้นักเรียนมีทุนทางอาชีพที่ดีขึ้น แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพมีทุนทางอาชีพดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วม

การให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำกระบวนการตามแนวคิดการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ The career diamond model และมีทฤษฎีทางอาชีพเป็นตัวแปรตามที่ประกอบไปด้วย ความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ตามแนวความคิดของ ฟ่องพรรณ เกิดพิทักษ์และประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2559) โดยมีรายละเอียดของกระบวนการแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ในการพบกันครั้งแรกระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยได้การปฐมนิเทศและสร้างสัมพันธภาพ (Building Rapport) จากนั้นดำเนินการกลุ่มโดยใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The career diamond model 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นการสำรวจ ให้ผู้รับคำปรึกษาได้ค้นหาตนเอง รู้จักและเข้าใจตนเองโดยใช้กิจกรรมการสำรวจตนเองและการสำรวจโลกของอาชีพ
2. ขั้นบูรณาการทางความคิด ผู้วิจัยรวบรวมปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาที่จะศึกษาต่อเพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้รู้จักและเข้าใจตนเอง
3. ขั้นการตัดสินใจได้ และผู้วิจัยยังได้ประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1) ความสนใจใน ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความสนใจในอาชีพ อย่างเป็นทางการ (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความทักษะด้านอะไรอย่างเป็นทางการ 2) บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความทักษะด้านอะไร อย่างเป็นทางการ 3) บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพอะไร อย่างเป็นทางการ หลังจากนั้นผู้วิจัยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดการเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้ไปสู่อาชีพที่นักเรียนต้องการได้ และยุติการให้คำปรึกษา และสะท้อนความรู้สึกหลังจากที่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม

จากข้อสังเกตของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนมีความเข้าใจใฝ่มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม ทั้งนี้เป็นเพราะในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพผู้วิจัยได้นำเทคนิคต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มก็เป็นวิธีการที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้รู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง สามารถตัดสินใจ และเลือกอาชีพที่ตนเองมีความสนใจ มีทักษะ และมีบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งการให้คำปรึกษากลุ่มเป็น

วิธีการที่สอดคล้องกับความต้องการและธรรมชาติของวัยรุ่นเพราะพลังของกลุ่มสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึกกลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อวัยรุ่น นักเรียนจะยอมรับความคิดจากเพื่อนรุ่นเดียวกันมากกว่าผู้ใหญ่ และมักจะนำความคิด แนวคิดไปปฏิบัติสอดคล้องกับ พัทธการณ ศรีสวัสดิ์ (2561) ได้กล่าวว่าการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการระหว่างบุคคลที่มุ่งเน้นทั้งความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมด้วยการตระหนักรู้ เพื่อแก้ปัญหาที่สมาชิกเป็นผู้กำหนดประเด็นปัญหาละเป้าหมายของตนเอง เมื่อสมาชิกต้องเผชิญกับสภาวะวิกฤต ความขัดแย้ง หรือพฤติกรรมพ่ายแพ้ตนเอง ด้วยการค้นหาศักยภาพในตัวสมาชิกกลุ่ม เพื่อก่อให้เกิดความมั่งคั่งในชีวิต

ดังนั้นการให้คำปรึกษากลุ่มสามารถเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนให้สูงขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากการให้คำปรึกษากลุ่ม ผู้วิจัยได้พิจารณาทฤษฎีและเทคนิคที่หลากหลายตามความเหมาะสมของการพัฒนาทุนทางอาชีพในแต่ละด้านดังนี้ ทอมสัน (Thompson, 2003 : 68) กล่าวไว้ว่า ไม่มีทฤษฎีการให้คำปรึกษาใดเพียงทฤษฎีเดียวและเทคนิคที่หลากหลายจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการดำเนินการกลุ่มหรือการให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลที่ได้จากการให้คำปรึกษากลุ่มพบว่า นักเรียนให้ความสนใจที่จะเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกัน และช่วยกันหาแนวทางในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพให้กับกับตนเองและเพื่อนได้เป็นอย่างดี และนักเรียนก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติในชีวิตจริง

3. ผลเปรียบเทียบทุนทางอาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The career diamond model และนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพตามแนวคิด The career diamond model นักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม ผลจากการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม มีทุนทางอาชีพ ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ และด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ มีความสอดคล้องกันมากขึ้น ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม มีทุนทางอาชีพทั้ง 3 ด้านไม่สอดคล้องกัน จากผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า การให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการที่ช่วยเสริมสร้างทุนทางอาชีพในแต่ละด้าน ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพและด้านบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ ให้สอดคล้องกันมากยิ่งขึ้นทั้งนี้เพราะนักเรียนที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม มีโอกาสได้พูดคุยกัน มีปฏิสัมพันธ์กัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือกัน มีปัญหาคล้าย ๆ กัน ช่วยกันคิดช่วยกันแก้ปัญหา ทำให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงทุนทางอาชีพที่ดีขึ้น และยังสามารถช่วยพัฒนาทุนทางอาชีพของตนเองได้ชัดเจนและมีเป้าหมายทางอาชีพชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพราะนักเรียนรู้สึกกระจ่างกับปัญหาและนำไปสู่การพัฒนาด้านการวางแผนการเรียนและการวางแผนอาชีพในอนาคตได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับคำ

กล่าวของ ดินค์เมเยอร์และมูโร (Dinkmeyer and Muro. 1971 cited Trotzer. 1999 :32) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษากลุ่มมีข้อดีที่สมาชิกในกลุ่มได้มีโอกาสได้เห็นคนบางคนได้พูดถึงเกี่ยวกับปัญหาที่คล้ายกับปัญหาของตนเอง สมาชิกก็จะได้รับประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์จากกลุ่ม ช่วยในการจัดการกับปัญหาของตนเอง และ คอเรย์ (Corey. 2004 : 6) ที่กล่าวว่า กลุ่มจะช่วยให้สมาชิกเกิดความเข้าใจและช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกเกิดความเต็มใจในการสำรวจปัญหาของตนเอง พวกเขา รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และนำไปสู่การเริ่มต้นใส่ใจและบรรยากาศที่ท้าทาย เพื่อสนับสนุนให้สมาชิกทดลองเลือกพฤติกรรม ทดลองพฤติกรรมในกลุ่ม ได้กำลังใจ และได้รับข้อเสนอแนะว่าจะนำไปประยุกต์ใช้อย่างไรในโลกภายนอก จะเห็นได้ว่า การให้คำปรึกษากลุ่มจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการช่วยเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนได้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพนุลย์ บุญล้อม (2555) ได้ศึกษาผลการพัฒนาคุณภาวะทางอาชีพ ด้วยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม มีการพัฒนาคุณภาวะทางอาชีพ ด้านเจตคติในการเลือกอาชีพและด้านความสามารถในการเลือกอาชีพสูงกว่าก่อนการปรึกษา จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการให้คำปรึกษากลุ่มสามารถช่วยเสริมสร้างทุนอาชีพให้สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการให้คำปรึกษากลุ่มเป็นกระบวนการในการช่วยเหลือที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกลุ่มและสมาชิกกลุ่มทุกคน สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันจนทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทางที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การที่จะนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มอาชีพไปใช้ปฏิบัติได้ผล ผู้ให้คำปรึกษาควรศึกษาวิธีการการให้คำปรึกษากลุ่ม ทฤษฎีการให้คำปรึกษาให้เข้าใจถึงขั้นตอน หลักการ เป้าหมาย เทคนิควิธีการดำเนินการที่ถูกต้องชัดเจน และควรมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ต้องการจะช่วยเหลือหรือพัฒนาให้กับผู้รับคำปรึกษาเพื่อเวลานำไปใช้จะไปบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

1.2 สถานศึกษาที่ให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มควรมีความเป็นสัดส่วนปราศจากสิ่งรบกวน และสร้างบรรยากาศที่ดีเพื่อสร้างบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้แก่นักเรียน และเพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นความรู้สึก และพฤติกรรมได้อย่างอิสระ

1.3 การติดตามผลการเปลี่ยนแปลงของผู้รับคำปรึกษาจากการได้รับการให้คำปรึกษาต่อไปในอนาคตจะเกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้สึกนึกคิดของตนเองหรือไม่

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษาและเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพในกลุ่มอื่น ตัวอย่างเช่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนอาชีวศึกษา นิสิตนักศึกษา หรือกลุ่มประชากรตามองค์กรต่าง ๆ

2.2 ควรเปรียบเทียบการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และอาจต้องปรับรายละเอียดโปรแกรมให้สอดคล้องกับลักษณะของกลุ่มที่ผันแปร

2.3 ควรศึกษาวิธีเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรูปแบบการพัฒนาการอื่น ๆ เช่น กิจกรรมกลุ่ม การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

บรรณานุกรม

- Andersen, P., & Vandehey, M. (2011). *Career counseling and development in a global economy*: Cengage Learning.
- Cooper, S. E., & Van Matre, G. (1986). The effects of group and individual vocational counseling on career indecision and personal indecisiveness. *Journal of College Student Personnel*.
- Herr, E. L., & Cramer, S. H. (1988). *Career guidance and counseling through the life span: Systematic approaches*: Scott, Foresman & Co.
- Lewis, J. M. (1985). *Flexibility in graduate careers: An exploratory study of the work careers of a sample of 1970 graduates*. Open University,
- Lewis, J. M. (1985). *Flexibility in graduate careers: An exploratory study of the work careers of a sample of 1970 graduates*. Open University.
- Udayar, S., Fiori, M., Thalmayer, A. G., & Rossier, J. (2018). Investigating the link between trait emotional intelligence, career indecision, and self-perceived employability: The role of career adaptability. *Personality and Individual Differences*, 135, 7-12.
- White, I. (2015). *Exploring the Perception of African Caribbeans in Choosing a Career as a Counselling Psychologist: A Mixed Methods Approach*.
- กระทรวงแรงงาน. (2561). ข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. Retrieved from www.mol.go.th/en/node/70824
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2552). เทคนิคการวางแผนอาชีพและบริการสนเทศ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประสพ พสุนนท์. (2557). การกำหนดขนาดตัวอย่างตามแนวทาง Krejcie and Morgan (1970) ใน การวิจัยเชิงปริมาณ. วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์, 114.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. (2559, 14 มิถุนายน). การสร้างแบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล. วารสารเกษมบัณฑิต, 17(1), 138-149.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2558, 30 กันยายน). การศึกษาและเสริมสร้างทุนทางจิตวิทยาของนิสิต/

- นักศึกษาโดยการให้คำปรึกษากลุ่ม. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 9(2), 131-146.
- พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2561). การให้คำปรึกษากลุ่ม *Group Counseling* กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- ไพบุลย์ บุญล้อม. (2555). การพัฒนาภูมิภาวะทางอาชีพ ด้วยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพ แบบกลุ่มสำหรับนิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา. การศึกษาและการพัฒนาสังคม, 8(1), 47-60.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554a). Retrieved from <http://www.royin.go.th/dictionary/>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). Retrieved from Retrieved from <http://www.royin.go.th/dictionary/>
- วัชรีย์ ทรัพย์มี. (2525). ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา *Theories and process of counseling*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สกล วรเจริญศรี. (2558). การแนะแนวเพื่อการพัฒนาคุณค่าแห่งตน *Guidance for self - esteem development* : จากแนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาผู้เรียน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ส. วรเจริญศรี.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่ม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์ประจำภาควิชาการแนะแนว และ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร.วิภาพร ต้นทสวัสดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
3. ดร.จอมขวัญ เลื่องลือ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยทรัพยากร
มนุษย์และสังคม สถาบันวิจัยทรัพยากร
มนุษย์และสังคม

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
และใบรับรองจริยธรรมของข้อเสนอการวิจัย

หนังสือยืนยันการยกเว้นการรับรอง
คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(เอกสารนี้เพื่อแสดงว่าคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ได้พิจารณาโครงการวิจัยนี้)

ชื่อโครงการวิจัย : การเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ
ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาววิภาวรรณ โคกมว
หน่วยงานต้นสังกัด : คณะศึกษาศาสตร์
รหัสโครงการวิจัย : SWUEC-040/2562X

โครงการวิจัยนี้เป็นโครงการวิจัยที่เข้าข่ายยกเว้น (Research with Exemption from SWUEC)

วันที่ยืนยัน : 21 พฤษภาคม 2562
ยืนยันโดย : คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินการรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นสากล ได้แก่ Declaration of Helsinki, the Belmont Report, CIOMS Guidelines และ the International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP)

ออกให้ ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 2562

ลงชื่อ).....
(นายปิยชาติ บุญเพ็ญ)
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม
สำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

ลงชื่อ).....
(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรม
สำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/X-040/2562

ที่ อว 8718/๒3๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

12 กรกฎาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

เนื่องด้วย นางสาววิภาวรรณ โคกมา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.วิภาพร ต้นตสวัสดิ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจโปรแกรมการให้คำปรึกษา ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาววิภาวรรณ โคกมา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 269 4624

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 15644

ที่ อว 8718.1/640

วันที่ 12 กรกฎาคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาววิภาวรรณ โคกมา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจโปรแกรมการให้คำปรึกษา ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป และสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ 088 269 4624

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาววิภาวรรณ โคกมา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8718/๒๓๘

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

12 กรกฎาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยทรัพยากรมนุษย์และสังคม

เนื่องด้วย นางสาววิภาวรรณ โคกมา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การเสริมสร้างทุนทางอาชีพโดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.จอมขวัญ เลื่องลือ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจโปรแกรมการให้คำปรึกษา ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาววิภาวรรณ โคกมา และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 088 269 4624

ที่ ศธ 6918/170

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑๘ มกราคม 2562

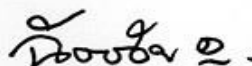
เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก

เนื่องด้วย นางสาววิภาวรรณ โคกมา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทุนทางอาชีพ โดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม เรื่อง “แบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล” กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 160 คน โดยใช้สถานที่ห้องแนะแนว โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ถึงเดือนมีนาคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087 563 8120

ที่ ศธ 6918/1๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๓๔ มกราคม 2562

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินราชูทิศ สตรีวิทยา 2

เนื่องด้วย นางสาววิภาวรรณ โคนมา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทุนทางอาชีพ โดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม เรื่อง “แบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล” กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 160 คน โดยขอใช้สถานที่ห้องแนะแนว โรงเรียนนวมินราชูทิศ สตรีวิทยา 2 ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ถึงเดือนมีนาคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087 563 8120

ที่ ศธ ๖๙๑๘/๑๗)๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท ๒๓ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

๒๙ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔

เนื่องด้วย นางสาววิภาวรรณ โคกมา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทุนทางอาชีพ โดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม เรื่อง “แบบวัดทุนทางอาชีพ ของบุคคล” กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑๖๐ คน โดยขอใช้สถานที่ห้องแนะแนว โรงเรียนดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๔ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานใน รายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๒๖๔๙ ๕๐๖๔

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ ๐๘๗ ๕๖๓ ๘๑๒๐

ที่ ศธ 6918/1๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑๘ มกราคม 2562

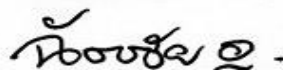
เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย

เนื่องด้วย นางสาววิภาวรรณ โคกมา นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การเสริมสร้างทุนทางอาชีพ โดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ และอาจารย์ ดร.ครรชิต แสนอุบล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม เรื่อง “แบบวัดทุนทางอาชีพของบุคคล” กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 160 คน โดยขอใช้สถานที่ห้องแนะแนว โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2562 ถึงเดือนมีนาคม 2562 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 087 563 8120

ภาคผนวก ค
การตรวจสอบคุณภาพโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพ
ตามแนวคิด The Career Diamond Model

ตาราง 9 ค่าดัชนีความสอดคล้อง ของโปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มการเสริมสร้างทุนทางอาชีพ
โดยการให้คำปรึกษากลุ่มด้านอาชีพ

ครั้งที่	การให้คำปรึกษา กลุ่ม	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	ความ สอดคล้องIOC	หมายเหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิคน ที่					
		1	2	3			
1	เรื่องปฐมนิเทศ สร้างสัมพันธภาพชี้แจงวัตถุประสงค์						
	วัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ทฤษฎี	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ขั้นตอน	1	1	1	3	1	ผ่าน
2	เรื่องการเสริมสร้างความสนใจในอาชีพ						
	วัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ทฤษฎี	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ขั้นตอน	1	1	1	3	1	ผ่าน
3	เรื่องการเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพ						
	วัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ทฤษฎี	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ขั้นตอน	1	1	1	3	1	ผ่าน
4	เรื่องการเสริมสร้างบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ						
	วัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ทฤษฎี	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ขั้นตอน	1	1	1	3	1	ผ่าน
5	เรื่องการเสริมสร้างทุนทางอาชีพ						
	วัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ทฤษฎี	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ขั้นตอน	1	1	1	3	1	ผ่าน

ตาราง 9 (ต่อ)

ครั้งที่	การให้คำปรึกษา กลุ่ม	คะแนนความ คิดเห็นของ			ΣR	ความ สอดคล้องIOC	หมายเหตุ
		ผู้ทรงคุณวุฒิคน ที่					
		1	2	3			
6	เรื่องการวางแผนการเรียนเพื่อเข้าสู่อนาคต						
	วัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ทฤษฎี	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ขั้นตอน	1	1	1	3	1	ผ่าน
7	เรื่องการวางแผนการเรียน เปรียบเทียบการเรียนกับแผนการเรียนสู่การเตรียมตัวเลือกอาชีพ						
	วัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ทฤษฎี	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ขั้นตอน	1	1	1	3	1	ผ่าน
8	เรื่องการยุติการให้คำปรึกษากลุ่มและปัจเจกนิเทศ						
	วัตถุประสงค์	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ทฤษฎี	1	1	1	3	1	ผ่าน
	ขั้นตอน	1	1	1	3	1	ผ่าน

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ฉบับที่ 1

แบบวัดความสนใจในอาชีพ

คำอธิบาย

1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน และโปรดเติมคำหรือข้อความในช่องว่างต่อไปนี้

เพศ ชาย หญิง

2. ขอให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ว่า ท่านรู้สึกชอบหรือสนใจกิจกรรมในแต่ละข้อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ทำข้อความของแต่ละข้อให้สอดคล้องกับความรู้สึกของท่าน โปรดตอบทุกข้อ มีจำนวนทั้งสิ้น 80 ข้อ

ข้อ	ความสนใจในอาชีพ	ระดับความรู้สึกชอบหรือสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ความสนใจด้านการเกษตร (Agriculture)						
1	ชอบปลูกต้นไม้และดูแลต้นไม้					
2	ชอบศึกษาหาวิธีขยายพันธุ์พืช					
3	ชอบการปลูกป่า เพื่ออนุรักษ์ป่า					
4	ชอบศึกษาหาวิธีการทำปุ๋ยชีวภาพเพื่อนำมาใช้แทนปุ๋ยเคมี					
5	สนใจเกี่ยวกับกระบวนการผลิตและแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร					
6	ชอบเลี้ยงสัตว์และอยากมีฟาร์มสัตว์เลี้ยง					
7	สนใจการผลิตอาหารสัตว์					
8	สนใจทำธุรกิจเกี่ยวกับการเสริมสวยสัตว์เลี้ยง					
ด้านที่ 2 ความสนใจด้านจักรกล (Mechanical)						
9	ชอบงานช่าง ช่างไม้ ช่างไฟ ช่างเครื่อง					

ข้อ	ความสนใจในอาชีพ	ระดับความรู้สึกชอบหรือสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10	ชอบซ่อม และบำรุงรักษาเครื่องยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า					
11	ชอบค้นหาสาเหตุเกี่ยวกับอุปกรณ์ไฟฟ้าหรือ เครื่องยนต์ที่มีปัญหา					
12	ชอบซ่อมเครื่องเสียง ประกอบเครื่องเสียง					
13	ชอบออกแบบเครื่องจักรกล ออกแบบ หุ่นยนต์					
14	สนใจการเป็นช่างหรือวิศวกรเครื่องกล					
15	ชอบให้คำแนะนำเกี่ยวกับเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์					
16	ชอบใช้คอมพิวเตอร์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และทาง คณิตศาสตร์					
ด้านที่ 3 ความสนใจด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ (Science, Mathematics, computer)						
17	ชอบศึกษาค้นคว้าทดลอง					
18	มีความสุขที่ได้แสวงหาความรู้เนื้อหาคำตอบ จากการทดลองในห้องปฏิบัติการ					
19	ชอบคิดวิเคราะห์ ชอบทดลองชอบพิสูจน์ แนวคิดทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ และ คณิตศาสตร์					
20	ชอบการคิดคำนวณและชอบการเรียนรู้ คณิตศาสตร์					
21	ชอบศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี					

ข้อ	ความสนใจในอาชีพ	ระดับความรู้สึกชอบหรือสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	คอมพิวเตอร์					
22	ชอบใช้คอมพิวเตอร์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลทาง วิทยาศาสตร์และทางคณิตศาสตร์					
23	สนใจการเป็นนักวิทยาศาสตร์					
24	สนใจการเป็นวิศวกรคอมพิวเตอร์ ออกแบบ เขียนโปรแกรมและวางระบบการใช้ คอมพิวเตอร์					
ด้านที่ 4 ความสนใจด้านสังคมศาสตร์ (Social Science)						
25	ชอบศึกษาเรื่องราวและปัญหาต่าง ๆ ทาง เศรษฐกิจและการเมือง					
26	ชอบศึกษาการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม					
27	ชอบศึกษาภาษาวัฒนธรรมและระเบียบ ประเพณีของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม					
28	สนใจศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการคุ้มครอง ผู้บริโภค					
29	ชอบช่วยเหลือผู้คนให้มีความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สิน					
30	ชอบให้ความช่วยเหลือผู้ที่ด้อยกว่า					
31	ชอบจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ของคนในชุมชน					
32	ชอบศึกษาปัญหาชีวิตของแต่ละคน ในชุมชน					

ข้อ	ความสนใจในอาชีพ	ระดับความรู้สึกชอบหรือสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 5 ความสนใจด้านการให้บริการทางการศึกษา (Educational Service)						
33	ชอบจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่เด็กและเยาวชน					
34	ชอบให้คำปรึกษาแนะนำแก่เด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหา					
35	ชอบจัดโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาจิตใจของเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหา					
36	ชอบศึกษาหาแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา					
37	สนใจการเป็นครู เป็นอาจารย์					
38	สนใจการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน					
39	ชอบให้คำแนะนำให้คำปรึกษาแก่เด็กและเยาวชนในการตัดสินใจเลือกศึกษา					
40	ชอบเป็นนักวิชาการทางการศึกษา					
ด้านที่ 6 ความสนใจด้านการให้บริการสุขภาพ (Health Service)						
41	สนใจการตรวจวินิจฉัยโรค					
42	ชอบให้คำแนะนำคนที่เจ็บป่วยในการดูแลสุขภาพ					
43	ชอบเป็นหมดเพื่อจะได้ดูแลรักษาผู้ป่วย					
44	สนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องยารักษาโรค					
45	ชอบศึกษาค้นคว้าทดลองและวิจัยเกี่ยวกับการผลิตยาและพัฒนายาให้มีคุณภาพ					
46	ชอบให้คำแนะนำการให้ยาแก่ผู้ป่วย					

ข้อ	ความสนใจในอาชีพ	ระดับความรู้สึกชอบหรือสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
47	ชอบเป็นทันตแพทย์เพราะชอบศึกษาเรื่องฟัน ทั้งการรักษาและซ่อมแซมฟัน					
48	ชอบประดิษฐ์ ตกแต่ง ซ่อมแซมฟันที่สึกหลอ ของคนไข้					
ด้านที่ 7 ความสนใจด้านบริหารจัดการ วิชาหกิจ การขาย การขนส่ง (Management, Sales, Transportation)						
49	สนใจการทำธุรกิจออนไลน์ เช่น ขายเสื้อผ้า รองเท้า เครื่องสำอาง					
50	สนใจการทำธุรกิจการเงินโดยการซื้อหุ้นใน ตลาดหลักทรัพย์					
51	สนใจงานโทรคมนาคม-การสื่อสาร					
52	สนใจงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการโลจิสติกส์ เช่น การขนส่งภายในประเทศและ ต่างประเทศ การสั่งซื้อสินค้าและการจัดการ คลังสินค้า					
53	ชอบเป็นผู้จัดจำหน่ายสินค้า อุปโภค					
54	ชอบเป็นพนักงานขาย เช่น ขายอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ ขายรถยนต์ ขายอุปกรณ์เครื่องเสียง-เครื่องไฟฟ้า					
55	ชอบศึกษาการวางแผนการทำธุรกิจ การ บริหารธุรกิจ และการตลาด					
56	ชอบนำระบบสารสนเทศทางการจัดการและ คอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงาน					

ข้อ	ความสนใจในอาชีพ	ระดับความรู้สึกชอบหรือสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 8 ความสนใจด้านการให้บริการลูกค้า (Customer services)						
57	ขอรับการต้อนรับและให้บริการลูกค้าที่มาติดต่อ					
58	ชอบติดต่อสื่อสารกับลูกค้า					
59	ชอบศึกษาหาวิธีที่จะดึงดูดลูกค้า					
60	ชอบตอบคำถามลูกค้าให้คำอธิบายสิ่งที่ลูกค้าต้องการทราบ					
61	ชอบทำหน้าที่ประสานงานต่าง ๆ ดูแลการให้บริการลูกค้าเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด					
62	ชอบการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ลูกค้า					
63	ชอบทำงานกับผู้คน					
64	ชอบทำงานที่ทำให้ลูกค้าประทับใจ					
ด้านที่ 9 ความสนใจด้านการให้บริการทางกฎหมาย (Legal services)						
65	สนใจที่จะเรียนด้านกฎหมาย					
66	สนใจที่จะทำงานเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง					
67	ชอบทำงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายทุกอย่าง					
68	สนใจที่จะเป็นที่ปรึกษากฎหมาย					
69	มีความปรารถนาที่จะเป็นนิติกร ผู้พิพากษา อัยการหรือทนายความ					
70	ขอรับคำปรึกษาทางกฎหมายแก่ผู้ที่มีคดีความ					
71	สนใจการทำงานเกี่ยวกับความสัมพันธ์					

ข้อ	ความสนใจในอาชีพ	ระดับความรู้สึกชอบหรือสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ระหว่างประเทศ					
72	สนใจศึกษาเล่าเรียนเกี่ยวกับกฎหมาย ระหว่างประเทศ					
ด้านที่ 10 ความสนใจด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์ (Fine Art,Literacy,Creative)						
73	ชอบวาดภาพ เขียนภาพต่าง ๆ					
74	ชอบเป็นนักเขียน เขียนนิทาน เขียนเรื่องสั้น เขียนนวนิยาย					
75	ชอบเขียนบทละคร					
76	ชอบแต่งเพลง แต่งกลอน					
77	ชอบเล่นดนตรี					
78	ชอบร้องเพลง					
79	ชอบการแสดง แสดงละคร แสดงภาพยนตร์					
80	ชอบแกะสลัก ปั้นรูป สร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ					

ฉบับที่ 2
แบบวัดทักษะด้านอาชีพ

คำอธิบาย

1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน และโปรดเติมคำหรือข้อความในช่องว่างต่อไปนี้

เพศ ชาย หญิง

2. ขอให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ว่า ท่านรู้สึกชอบหรือสนใจกิจกรรมในแต่ละข้อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ทำข้อความของแต่ละข้อให้สอดคล้องกับความรู้สึกของท่าน โปรดตอบทุกข้อ มีจำนวนทั้งสิ้น 80 ข้อ

ข้อ	รายการกิจกรรมที่ท่านมีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ด้านอาชีพ	ระดับทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ			
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อยที่สุด
ด้านที่ 1 ความสนใจด้านการเกษตร (Agriculture)					
1	สามารถทำงานในฟาร์มในไร่ได้				
2	สามารถซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องมือทางการเกษตร				
3	สามารถบอกได้ว่ามีโรคต่างชนิดเกิดขึ้นกับพืช				
4	สามารถบอกได้ว่าสัตว์เลี้ยงมีความผิดปกติ				
5	สามารถปลูกและดูแลต้นไม้ให้เจริญงอกงามได้				
6	สามารถขยายเพาะพันธุ์ไม้ โดยการติดตา ตอกิ่ง ทาบกิ่ง				
7	สามารถเพาะพันธุ์สัตว์น้ำได้ เช่น พันธุ์ปลาสวยงาม				
8	สามารถวางแผนการตลาดเพื่อจัดจำหน่าย				

ข้อ	รายการกิจกรรมที่ท่านมีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ด้านอาชีพ	ระดับทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร						
ด้านที่ 2 ความสนใจด้านจักรกล (Mechanical)						
9	สามารถถอดชิ้นส่วนและประกอบชิ้นส่วนเครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้าได้					
10	สามารถทำความสะอาดและหยอดน้ำมันหล่อลื่นชิ้นส่วนเครื่องยนต์หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าได้					
11	สามารถใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าในการเจาะ บด บั่นได้					
12	รายการกิจกรรมที่ท่านมีทักษะความเชี่ยวชาญความชำนาญ ด้านอาชีพ					
13	สามารถติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าเปลี่ยนหลอดไฟต่อสายไฟ สายโทรศัพท์ได้					
14	สามารถซ่อมแซมเครื่องยนต์ ปรับแต่งเครื่องเสียงโทรศัพท์เครื่องดนตรีได้					
15	สามารถฟังเสียงการทำงานของเครื่องจักรเครื่องยนต์และบอกได้ว่ามีความผิดปกติเกิดขึ้นหรือไม่					
16	สามารถผลิตสิ่งประดิษฐ์ทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้ เช่น ของเล่นหรือหุ่นยนต์บางชนิดได้					
ด้านที่ 3 ความสนใจด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ (Science, Mathematics, computer)						
17	สามารถแก้ปัญหาโดยใช้หลักการทาง					

ข้อ	รายการกิจกรรมที่ท่านมีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ด้านอาชีพ	ระดับทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	วิทยาศาสตร์					
18	สามารถรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้จากการสังเกต รายละเอียดของสิ่งนั้น ๆ					
19	สามารถบวก ลบ คูณ หาร ได้อย่างคล่องแคล่วแม่นยำ					
20	สามารถวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์					
21	สามารถเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้					
22	สามารถใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ส่งข่าวสาร ในการเผยแพร่ของความรู้					
23	สามารถนำหลักการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนหรือในการทำงาน					
24	สามารถสอนหรือแนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์					
ด้านที่ 4 ความสนใจด้านสังคมศาสตร์ (Social Science)						
25	สามารถเข้ากับคนอื่นได้ง่าย					
26	รู้จักกาลเทศะในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น					
27	สามารถอธิบายสิ่งต่างๆ ให้คนอื่นเข้าใจได้					
28	สามารถช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน หรือที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเพื่อน					
29	สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี					
30	สามารถให้การสนับสนุนส่งเสริมงานต่าง ๆ ของชุมชนโรงเรียนตามกำลังความสามารถ					

ข้อ	รายการกิจกรรมที่ท่านมีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ด้านอาชีพ	ระดับทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31	สามารถทำหน้าที่เป็นตัวแทนของชุมชนในการเจรจาต่อรองเพื่อแก้ปัญหาของชุมชน					
32	สามารถช่วยเผยแพร่ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชน					
ด้านที่ 5 ความสนใจด้านการให้บริการทางการศึกษา (Educational Service)						
33	สามารถเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำช่วยเหลือเพื่อนหรือผู้ที่มีปัญหาด้านการเรียน					
34	สามารถรับฟังเรื่องราวของคนอื่นด้วยความสนใจ					
35	สามารถจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน					
36	สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่เด็ก ๆ					
37	สามารถอธิบายตอบข้อซักถามของเด็ก ๆ และเยาวชนได้					
38	สามารถสอนการบ้านให้เด็ก ๆ ได้					
39	สามารถช่วยหาทางออกให้คนที่มีความปัญหาทางการเรียน					
40	สามารถทำงานร่วมกับเด็กและเยาวชนได้					
ด้านที่ 6 ความสนใจด้านการให้บริการสุขภาพ (Health Service)						
41	สามารถให้การดูแลผู้ป่วยได้					
42	สามารถให้คำแนะนำบุคคลทั่วไปในการดูแลสุขภาพกาย					
43	สามารถให้คำแนะนำบุคคลทั่วไปในการ					

ข้อ	รายการกิจกรรมที่ท่านมีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ด้านอาชีพ	ระดับทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ดูแลสุขภาพจิต					
44	สามารถจัดโครงการหรือกิจกรรมการออกกำลังกาย					
45	สามารถอธิบายตอบข้อซักถามของผู้ป่วยเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ					
46	สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์					
47	สามารถช่วยคนที่ไม่สบายใจให้คลายทุกข์ได้					
48	สามารถให้การช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้ที่ประสบอุบัติเหตุ					
ด้านที่ 7 ความสนใจด้านบริหารจัดการ วิชาธุรกิจ การขาย การขนส่ง (Management, Sales, Transportation)						
49	สามารถวางแผนในการทำธุรกิจ					
50	สามารถวางแผนในการทำงานเป็นทีม					
51	สามารถเป็นผู้นำในการทำธุรกิจ					
52	รายการกิจกรรมที่ท่านมีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญด้านอาชีพ					
53	สามารถทำงานธุรกิจร่วมกับเพื่อนๆ					
54	สามารถบริหารจัดการปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ					
55	สามารถร่วมรับผิดชอบและร่วมตัดสินใจในการทำธุรกิจ					
56	สามารถให้กำลังใจและให้การสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน					

ข้อ	รายการกิจกรรมที่ท่านมีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ด้านอาชีพ	ระดับทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 8 ความสนใจด้านการให้บริการลูกค้า (Customer services)						
57	สามารถติดต่อ สื่อสารกับบุคคลอื่นได้ด้วย ความมั่นใจ					
58	สามารถอธิบายข้อสงสัยให้ลูกค้าเข้าใจได้					
59	สามารถให้การต้อนรับและบริการลูกค้า ด้วยความสุภาพอ่อนน้อม					
60	สามารถทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับ หน่วยงานต่าง ๆ ที่ลูกค้าต้องการ					
61	สามารถ พูด เขียน ได้หลายภาษา					
62	สามารถจดบันทึกโดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์					
63	สามารถจัดเอกสารของลูกค้าให้เป็น หมวดหมู่โดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์					
64	สามารถจดจำรายละเอียดเกี่ยวกับลูกค้า เพื่อให้ลูกค้าประทับใจ					
ด้านที่ 9 ความสนใจด้านการให้บริการทางกฎหมาย (Legal services)						
65	สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อกฎหมาย					
66	สามารถเขียนรายงานเกี่ยวกับคดีความต่าง ๆ					
67	สามารถเป็นผู้ช่วยทนายความ					
68	สามารถให้คำแนะนำกำลังใจกับคนที่สิ้นหวัง					
69	สามารถช่วยหาทางรักษาสิทธิประโยชน์					

ข้อ	รายการกิจกรรมที่ท่านมีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ด้านอาชีพ	ระดับทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ของคนอื่น เช่น ของผู้บริโภคน					
70	สามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางกฎหมาย					
71	สามารถให้คำแนะนำกับคนที่กระทำผิดกฎหมาย					
72	สามารถเป็นที่พึ่งของคนที่ไม่รู้เรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย					
ด้านที่ 10 ความสนใจด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์ (Fine Art,Literacy,Creative)						
73	สามารถวาดรูปภาพต่าง ๆ					
74	สามารถเขียนนวนิยาย					
75	สามารถเขียนบทละคร					
76	สามารถแต่งเพลง แต่งโคลงกลอนได้					
77	สามารถเล่นดนตรีบางชนิดได้					
78	สามารถร้องเพลงได้					
79	สามารถแสดงละครแสดงภาพยนตร์					
80	สามารถแกะสลัก ปั้นรูป ประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ					

ฉบับที่ 3

แบบวัดบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ

คำอธิบาย

1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องกับข้อมูลส่วนตัวของท่าน และโปรดเติมคำหรือข้อความในช่องว่างต่อไปนี้

เพศ ชาย หญิง

2. ขอให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ว่า ท่านรู้สึกชอบหรือสนใจกิจกรรมในแต่ละข้อต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ทำข้อความของแต่ละข้อให้สอดคล้องกับความรู้สึกของท่าน โปรดตอบทุกข้อ มีจำนวนทั้งสิ้น 80 ข้อ

ข้อ	บุคลิกภาพหรือคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่สัมพันธ์กับอาชีพ	ระดับบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 1 บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านการเกษตร (Agriculture)						
1	อารมณ์มั่นคง					
2	มีความอดทน					
3	ทำอะไรทำจริง					
4	มีความบากบั่น ไม่ลดละ					
5	ใจเย็น					
6	กล้าคิด กล้าทำ					
7	มีเหตุผล					
8	กระตือรือร้น					
ด้านที่ 2 บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านจักรกล (Mechanical)						
9	รอบคอบ					
10	ละเอียดลออ ประณีต					
11	มุ่งมั่น					
12	ระมัดระวัง					
13	มีความพยายาม					

ข้อ	บุคลิกภาพหรือคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่สัมพันธ์กับอาชีพ	ระดับบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14	มีความเป็นตัวของตัวเอง					
15	คิดวิเคราะห์ก่อนลงมือปฏิบัติ					
16	ถ่อมตัว					
ด้านที่ 3 บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์คอมพิวเตอร์ (Science, Mathematics, computer)						
17	เฉลียวฉลาด					
18	ชอบคิดค้น ทดลอง					
19	ชอบอิสระ					
20	มีความเป็นตัวของตัวเอง					
21	ใฝ่รู้ใฝ่เรียน					
22	ขยันหมั่นเพียร					
23	กล้าหาญ					
24	มีหลักเกณฑ์ เหตุผล					
ด้านที่ 4 บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านสังคมศาสตร์ (Social Science)						
25	โอบอ้อมอารี					
26	ใจกว้าง					
27	มีความยืดหยุ่น					
28	มีความรับผิดชอบ					
29	มีความเป็นมิตร					
30	สุภาพอ่อนโยน					
31	ชอบช่วยเหลือ					
32	มีกลยุทธ์ที่จะเข้าใจคน					
ด้านที่ 5 บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านการให้บริการทางการศึกษา (Educational Service)						
33	มีไมตรีสัมพันธ์					
34	มีความอบอุ่น					

ข้อ	บุคลิกภาพหรือคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่สัมพันธ์กับอาชีพ	ระดับบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
35	มีไหวพริบ					
36	มีความจริงใจ					
37	มีความหนักแน่น					
38	มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
39	มีความสุภาพอ่อนโยน					
40	มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่					
ด้านที่ 6 บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านการให้บริการสุขภาพ (Health Service)						
41	มีความเมตตา กรุณา					
42	ชอบช่วยเหลือผู้อื่น					
43	มีความสุชุม รอบคอบ					
44	มีความตั้งใจ					
45	มีน้ำใจ					
46	มีความเห็นอกเห็นใจ					
47	ทำงานอย่างมีหลักการ					
48	มีความเป็นระเบียบ					
ด้านที่ 7 บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านบริหารจัดการ วิสาหกิจ การขาย การขนส่ง (Management, Sales, Transportation)						
49	มีความรับผิดชอบ					
50	มีกลยุทธ์หรือวิธีการที่จะเข้าใจคน					
51	มีการทำงานเป็นทีม					
52	มีอุดมการณ์					
53	น่าเชื่อถือ					
54	เคร่งครัด					
55	มีความระมัดระวัง					
56	ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์					

ข้อ	บุคลิกภาพหรือคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่สัมพันธ์กับอาชีพ	ระดับบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านที่ 8 บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านการให้บริการลูกค้า (Customer services)						
57	มีความเข้าใจผู้อื่น					
58	มีความจริงใจ					
59	มีความเพียร					
60	มีความคล่องแคล่ว					
61	มีความอดทน อดกลั้น					
62	มีความสุภาพอ่อนน้อม					
63	รู้จักคิดแก้ปัญหา					
64	มีความกระตือรือร้น					
ด้านที่ 9 บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านการให้บริการทางกฎหมาย (Legal services)						
65	มีความสุชุม รอบคอบ					
66	มีความซื่อสัตย์					
67	มีจิตใจยุติธรรม					
68	ทันสมัย					
69	มีความรอบรู้					
70	มีความระมัดระวัง					
71	รู้จักกาลเทศะ					
72	รู้จักคิดแก้ปัญหา					
ด้านที่ 10 บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพด้านวิจิตรศิลป์ วรรณศิลป์ งานสร้างสรรค์ (Fine Art,Literacy,Creative)						
73	มีอุดมคติ					
74	รักอิสระ					
75	ช่างคิด					
76	เจ้าอารมณ์					
77	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
78	มีความจริงใจ					

ข้อ	บุคลิกภาพหรือคุณลักษณะส่วนบุคคล ที่สัมพันธ์กับอาชีพ	ระดับบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
79	ทำอะไรตามสบาย					
80	ทำอะไรก็ทำจริง					

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้ คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 1

เรื่อง ปฐมนิเทศ และการสร้างสัมพันธภาพที่แข็งแกร่งของการให้คำปรึกษากลุ่มแก่สมาชิก
ที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มและทำความเข้าใจคำว่าทุนทางอาชีพ

แนวคิดสำคัญ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคล
เป็นศูนย์กลาง เชื่อว่าความไว้วางใจในกระบวนการกลุ่มทำให้เกิดความจริงใจ และการยอมรับโดย
ปราศจากเงื่อนไขความเห็นอกเห็นใจจะสร้างบรรยากาศแห่งความปลอดภัยสามารถสำรวจและ
เปิดเผยความรู้สึกและประสบการณ์ของตนเองรวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น (พัชรารภรณ์
ศรีสวัสดิ์ 2561:123)

เทคนิคที่ใช้

1. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) เป็นการให้คำปรึกษาที่แสดงถึงการให้ความใส่ใจ
ใจผู้รับการปรึกษา เพื่อรับรู้ถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา และมีการตอบรับ
อย่างเหมาะสม
2. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) เป็นการช่วยให้ผู้ให้การปรึกษารับรู้ถึง
อารมณ์ความคิด ความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาที่แสดงออกมาโดยภาษาพูดและภาษาท่าทาง
3. การทำให้กระจ่าง (Clarification) เชื่อว่าผู้ให้คำปรึกษาช่วยทำให้แก่นแท้ของข่าวสาร
ทั้งด้านเนื้อหาและอารมณ์แสดงออกได้ชัดเจนและเข้าใจยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้วิจัยกับสมาชิกกลุ่ม และระหว่างสมาชิกกับสมาชิกในกลุ่ม
2. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มทราบถึงวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม รวมถึงกฎกติกา การเข้าร่วมกลุ่ม และบทบาทหน้าที่ของผู้วิจัยและสมาชิกในกลุ่ม ตลอดจนระยะเวลา สถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่ม
3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม และทำความเข้าใจคำว่าทุนทางอาชีพ

ระยะเวลาที่ใช้ 60 นาที - 90 นาที

สื่อ/อุปกรณ์ สมุด 1 เล่ม , ดินสอ 1 แท่ง, ยางลบ 1 ก้อน

1. ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

- 1.1 ผู้วิจัยได้สร้างสัมพันธภาพกับสมาชิกกลุ่มโดยกล่าวต้อนรับสมาชิกกลุ่ม และแนะนำตนเองโดยบอกชื่อ-นามสกุล และบอกความรู้สึกที่ดีต่อสมาชิกกลุ่ม
- 1.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่ม แนะนำตนเองโดยบอกชื่อ-นามสกุล และชื่อเล่น รวมถึงให้สมาชิกกลุ่มบอกว่าตนเองมีบุคลิกภาพลักษณะเหมือนตัวการ์ตูนตัวไหนเพราะอะไร
- 1.3 ผู้วิจัยกล่าวถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ว่ามีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันออกไป แล้วชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม บทบาทของผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษา และบทบาทของสมาชิกกลุ่มซึ่งเป็นผู้รับคำปรึกษา ตลอดจนระยะเวลา และสถานที่ในการให้คำปรึกษากลุ่ม
- 1.4 ผู้วิจัยให้สมาชิกร่วมกันเสนอข้อตกลงในการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อให้กลุ่มดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ เช่น
 - 1) สมาชิกกลุ่มรักษาความลับ
 - 2) สมาชิกกลุ่มตรงต่อเวลา
 - 3) สมาชิกกลุ่มไม่รบกวนสมาชิกที่กำลังพูด เช่น เล่นโทรศัพท์ คุยกัน เป็นต้น

2. ขั้นตอนการกลุ่ม

2.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มกล่าวถึงประโยชน์ที่คิดว่าจะได้รับจากการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) การทำให้กระจ่าง (Clarification) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความไว้วางใจ กล้าที่จะเปิดเผยความคิดเห็นของตนเอง

2.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มกล่าวถึงแผนการเรียนที่นักเรียนกำลังศึกษาว่าสามารถไปประกอบอาชีพอะไรได้บ้างและนักเรียนรู้จักคำว่าทุนทางอาชีพหรือไม่

2.4 ผู้วิจัยใช้เทคนิคการฟังอย่างตั้งใจ การถาม และการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดความเข้าใจ กล้าที่จะเปิดเผยความคิดเห็นของตนเอง

2.5 ผู้วิจัยกล่าวสรุปเกี่ยวกับความสำคัญและความหมายของทุนทางอาชีพ เพื่อที่จะได้เสริมสร้างทุนทางอาชีพให้แก่สมาชิกกลุ่ม

3. ขั้นตอนติกลุ่ม

3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการให้คำปรึกษา ครั้งที่ 1 เกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับจากกลุ่ม และสิ่งที่จะนำไปใช้ได้กับตนเอง

3.2 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้ซักถามข้อสงสัย (ถ้ามี) และนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากการณีให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาและการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม
3. สังเกตจากการตอบคำถามในสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับสร้างสัมพันธภาพ ทำความเข้าใจคำว่าทุนทางอาชีพจากการให้คำปรึกษากลุ่ม

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้ คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 2

เรื่อง การเสริมสร้างความสนใจในอาชีพ

แนวคิดสำคัญ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ผู้วิจัย ใช้เทคนิคการระลึกความทรงจำในวัยเด็ก ตามทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอดเลอร์ เพื่อมุ่งให้สมาชิกได้วิเคราะห์และประเมิน ความรู้สึก การมองโลก เป้าหมาย และค่านิยมของสมาชิกที่จะไปสู่อาชีพที่สนใจ (พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ 2561:106) และใช้ขั้นตอนตามกระบวนการตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาตามแนวคิด Career diamond 3 ขั้นตอน คือ 1) ค้นหาตนเอง 2) การบูรณาการทางความคิด 3) แนวทางในการตัดสินใจ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้รับรู้ความสนใจที่แท้จริงของตนเอง

เทคนิคที่ใช้

1. การถาม (Question) เป็นเทคนิคการซักถามเพื่อหาข้อมูล ผู้นำกลุ่มที่ดีควรใช้คำถามจากคำพูดที่สมาชิกได้พูดออกมา
2. การตีความ (Interpretation) เป็นเทคนิคที่ใช้ทำความเข้าใจเรื่องราวของสมาชิก เชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่สมาชิกพูดกับประสบการณ์ของบุคคลเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้ทบทวนความคิดตนเอง
3. การเงียบ (Silence) เป็นเทคนิคที่สามารถทำให้ผู้นำกลุ่มรับฟังเจตคติของสมาชิกกลุ่ม และจะทำให้เกิดความเข้าใจในวิถีทางที่สมาชิกกำลังจะเลือก
4. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) เป็นการให้คำปรึกษาที่แสดงถึงการให้ความใส่ใจผู้รับการปรึกษา เพื่อรับรู้ถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา และมีการตอบรับอย่างเหมาะสม
5. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) เป็นการช่วยให้ผู้ให้การปรึกษารับรู้ถึงอารมณ์ความคิด ความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาที่แสดงออกมาโดยภาษาพูดและภาษาท่าทาง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับรู้ความสนใจในอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะเรียนโดยให้สัมพันธ์กับทุนทางอาชีพ
2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาและแสดงออกความสนใจและแนวทางและเป้าหมายในการเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะเรียน ตามแนวทางของตนเองอย่างอิสระ
3. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษา ได้เข้าใจตนเอง ตัดสินใจด้วยตนเองของสมาชิกในกลุ่ม
4. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้รับการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของบุคคลได้อย่างเหมาะสม

ระยะเวลาดำเนินการ : 60 นาที 90 นาที

สื่อ/อุปกรณ์ สมุด 1 เล่ม , ดินสอ 1 แท่ง, ยางลบ 1 ก้อน

1. ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

1.1 ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกในกลุ่มทุกคนและใช้คำถามปลายเปิดถามถึงเป้าหมายในการเรียน

1.2.. ผู้วิจัยกล่าวทบทวนวิธีการทำกลุ่มตามที่ได้ตกลงกันไว้แล้วในการเข้ากลุ่มครั้งที่ 1 แล้วให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันทบทวนข้อตกลงที่ได้กำหนดไว้อีกครั้งหนึ่ง จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาจึงเข้าสู่ขั้นดำเนินการ

2. ขั้นดำเนินการกลุ่ม

2.1 ผู้วิจัย ใช้เทคนิค การเล่นเกม*อาชีพในดวงใจ* เพื่อสำรวจปัญหาเพื่อเป็นการสำรวจตนเองและสำรวจโลกของอาชีพที่สมาชิกกลุ่มสนใจ (ผู้วิจัยแจกหัวใจให้สมาชิกทุกคน คนละ 2 ดวง ให้สมาชิกเขียนอาชีพในดวงใจ 2 อาชีพ) ร่วมสรุปประเด็นโดยถามคำถาม ดังนี้

- เพราะอะไรถึงเลือก 2 อาชีพนี้เป็นดวงใจ
- 2 อาชีพนี้อาชีพไหนเหมาะสมกับตนเองที่สุดเพราะอะไร
- ถามสมาชิกในกลุ่มว่าอาชีพไหนเหมาะสมกับเพื่อนที่สุดเพราะอะไร
- ให้นักเรียนตัดสินใจอีกครั้ง แล้วถามว่าอาชีพนี้มีลักษณะอย่างไร
- สรุปการให้คำปรึกษา

2.2 ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความสนใจด้านอะไร อย่างเป็นอิสระ

2.3 ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการระลึกความทรงจำในวัยเด็ก ตามทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอตเลอร์ เพื่อมุ่งให้สมาชิกได้วิเคราะห์และประเมิน ความรู้สึก การมองโลก เป้าหมาย และค่านิยมของสมาชิกที่จะไปสู่อาชีพที่สนใจ (พัชรารภรณ์ ศรีสวัสดิ์ 2561:106) โดยให้สมาชิกหลับตา และระลึกถึงความทรงจำหรือภาพในวัยเด็ก ว่าตนเองอยากเป็นหรือเห็นภาพอาชีพอะไรในวัยเด็ก และทบทวนอาชีพความชอบในวัยเด็ก

2.4 ให้สมาชิกกลุ่ม พูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็น ทบทวนอาชีพที่ตัดสินใจเลือกจากการเล่นเกม*อาชีพในดวงใจ* กับอาชีพที่ระลึกได้ถึงความทรงจำในวัยเด็กว่าเหมือนกัน หรือต่างกันอย่างไร เล่าให้สมาชิกคนอื่น ๆ ฟังทีละคน

2.5 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มไปศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจว่าควรมีทักษะด้านใดและนำมาแลกเปลี่ยนพูดคุยกับสมาชิกกลุ่มในครั้งต่อไป

3. ขั้นตอนติกร่วม

3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มหลังจากนั้น ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมและกล่าวเสริมให้กำลังใจสมาชิกกลุ่ม พร้อมฝากข้อคิดในการนำไปประยุกต์ใช้แก่สมาชิกในกลุ่ม

3.2 ผู้วิจัยนัดหมาย แจ้ง วัน เวลา สถานที่ในการให้คำปรึกษาครั้งต่อไป

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากการณีให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาและการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม
3. สังเกตจากการตอบคำถามในสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างความสนใจในอาชีพจากการให้คำปรึกษากลุ่ม

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้ คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 3

เรื่อง การเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพ

แนวคิดสำคัญ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบวัดความถนัดทางอาชีพ ของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L. Holland) ตามแนวคิดทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ได้กล่าวถึง การเลือกอาชีพ ไว้ว่าคือ การกระทำที่สะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจ ความรู้ บุคลิกภาพ และ ความสามารถของบุคคล อาชีพเป็นวิถีชีวิตส่วนสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นงานและทักษะ (ปภา สร นิลสระคู :2559) และใช้ขั้นตอนตามกระบวนการตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาตามแนวคิด Career diamond 3 ขั้นตอน คือ 1)ค้นหาตนเอง 2)การบูรณาการทางความคิด 3)แนวทางในการ ตัดสินใจ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้รับรู้ความสนใจที่แท้จริงของตนเอง

เทคนิคที่ใช้

1. การถาม (Question) เป็นเทคนิคการซักถามเพื่อหาข้อมูล ผู้นำกลุ่มที่ดีควรใช้คำถาม จากคำพูดที่สมาชิกได้พูดออกมา
2. การตีความ (Interpretation) เป็นเทคนิคที่ใช้ทำความเข้าใจเรื่องราวของสมาชิก เชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่สมาชิกพูดกับประสบการณ์ของบุคคลเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้ทบทวน ความคิดตนเอง
3. การเงียบ (Silence) เป็นเทคนิคที่สามารถทำให้ผู้นำกลุ่มรับฟังเจตคติของสมาชิกกลุ่ม และจะทำให้เกิดความเข้าใจในวิถีทางที่สมาชิกกำลังจะเลือก
4. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) เป็นการให้คำปรึกษาที่แสดงถึงการให้ความใส่ใจ ผู้รับการปรึกษา เพื่อรับรู้ถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา และมีการตอบรับ อย่างเหมาะสม
5. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) เป็นการช่วยให้ผู้ให้การปรึกษารับรู้ถึง อารมณ์ความคิด ความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาที่แสดงออกมาโดยภาษาพูดและภาษาท่าทาง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพให้ผู้รับคำปรึกษา
2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจทักษะด้านอาชีพที่ตนเองมีและทราบถึงอาชีพที่ตนเองสนใจว่ามีทักษะอะไรบ้าง เพื่อบูรณาการทักษะที่มีกับทักษะที่ตนเองสนใจ
3. เพื่อเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพของสมาชิกกลุ่ม

ระยะเวลาดำเนินการ : 60 นาที 90 นาที

สื่อ/อุปกรณ์ สมุด 1 เล่ม , ดินสอ 1 แท่ง, ยางลบ 1 ก้อน

1. ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

1.1 ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม และทบทวนสิ่งที่ได้พูดคุยกันที่ผ่านมาและพูดถึงการที่ให้สมาชิกไปศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจว่าควรมีทักษะด้านใด มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

1.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกทบทวนถึงข้อตกลงในการเข้าร่วมกลุ่ม

2. ขั้นดำเนินการกลุ่ม

2.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกหยิบโทรศัพท์มือถือของตนเองมา และเข้าทำแบบทดสอบออนไลน์เป็นแบบทดสอบความถนัดทางอาชีพ ตามทฤษฎีของ จอร์น แอล ฮอลแลนด์

2.2 ผู้วิจัยให้แต่ละคนเล่าถึงทักษะความถนัดด้านอาชีพที่ตนเองได้จากการทำแบบทดสอบว่าตรงตามความสนใจในอาชีพที่เคยกล่าวไว้ในการให้คำปรึกษาครั้งที่ 2 หรือไม่ และผู้วิจัยได้ให้สมาชิกบูรณาการความคิดเกี่ยวกับทักษะที่ตนเองมีกับอาชีพอื่นๆ บนโลกใบนี้ ว่าอาชีพใดมีทักษะที่คล้ายคลึงกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โลกของอาชีพกับทักษะต่างๆ

2.3 ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความทักษะด้านอะไร อย่างเป็นอิสระ

3. ชั้นยุติกลุ่ม

- 3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งนี้
- 3.2 ผู้วิจัยกล่าวสรุปภาพรวมของทักษะด้านอาชีพ แล้วนัดหมายในครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากการณีให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาและการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม
3. สังเกตจากการตอบคำถามในสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพจากการให้คำปรึกษากลุ่ม

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้ คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 4

เรื่อง การเสริมสร้างบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ

แนวคิดสำคัญ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เชื่อมโยงมาจากการใช้แบบวัดความถนัดทางอาชีพ ของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L. Holland) จากการให้คำปรึกษาครั้งที่ 3 ตามแนวคิด ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ได้กล่าวถึง การเลือกอาชีพ ไว้ว่าคือ การกระทำที่ สะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจ ความรู้ บุคลิกภาพ และความสามารถของบุคคล อาชีพเป็นวิถีชีวิตส่วน สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นงานและทักษะ (ปภาสกร นิลสระคู :2559) และใช้ขั้นตอนตาม กระบวนการตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาตามแนวคิด Career diamond 3 ขั้นตอน คือ 1)ค้นหา ตนเอง 2)การบูรณาการทางความคิด 3)แนวทางในการตัดสินใจ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้รับรู้ความ สนใจที่แท้จริงของตนเอง

เทคนิคที่ใช้

1. การถาม (Question) เป็นเทคนิคการซักถามเพื่อหาข้อมูล ผู้นำกลุ่มที่ดีควรใช้คำถาม จากคำพูดที่สมาชิกได้พูดออกมา
2. การตีความ (Interpretation) เป็นเทคนิคที่ใช้ทำความเข้าใจเรื่องราวของสมาชิก เชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่สมาชิกพูดกับประสบการณ์ของบุคคลเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้ทบทวน ความคิดตนเอง
3. การเงียบ (Silence) เป็นเทคนิคที่สามารถทำให้ผู้นำกลุ่มรับฟังเจตคติของสมาชิกกลุ่ม และจะทำให้เกิดความเข้าใจในวิถีทางที่สมาชิกกำลังจะเลือก
4. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) เป็นการให้คำปรึกษาที่แสดงถึงการให้ความใส่ใจ ผู้รับการปรึกษา เพื่อรับรู้ถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา และมีการตอบรับ อย่างเหมาะสม

5. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) เป็นการช่วยให้ผู้ให้การปรึกษารับรู้ถึงอารมณ์ความคิด ความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาที่แสดงออกมาโดยภาษาพูดและภาษาท่าทาง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพให้ผู้รับคำปรึกษา
2. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาลำรวจบุคลิกภาพของตนที่สัมพันธ์กับอาชีพ
3. เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพของผู้รับคำปรึกษา

ระยะเวลาดำเนินการ : 60 นาที 90 นาที

สื่อ/อุปกรณ์ กระดาษ A4 1 แผ่น , ดินสอ 1 แท่ง, ปากกา 1 ด้าม, สีต่างๆ

1. ชั้นเริ่มต้นกลุ่ม

- 1.1 ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกกลุ่ม และทบทวนสิ่งที่ได้พูดคุยกันที่ผ่านมาจากการเลือกอาชีพในการเข้ากลุ่มครั้งที่ 2 และ ครั้งที่ 3
- 1.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแสดงท่าทางที่คิดว่าเป็นตัวเองมากที่สุดออกมา และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

2. ชั้นดำเนินการกลุ่ม

2.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มเชื่อมโยงจากการทำแบบวัดความถนัดทางอาชีพ ของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ (John L. Holland) จากการให้คำปรึกษาครั้งที่ 3 นอกจากทักษะความถนัดที่ได้ยังมีการแปลผลด้านบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลผู้วิจัยจึงให้สมาชิกพูดถึงบุคลิกภาพที่ตนเองได้ในแบบวัด กับตัวตนที่ตนเองมีเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ให้สมาชิกเล่าทีละคน

2.2 ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการถาม โดยให้สมาชิกตรวจสอบตนเองตามคำถามดังนี้

- 1) บุคลิกภาพที่โดดเด่นของคุณคืออะไร
- 2) บุคลิกภาพนี้สัมพันธ์กับอาชีพที่เลือกไว้ในครั้งที่ 2 และ ครั้งที่ 3 หรือไม่อย่างไรให้อธิบาย

อธิบาย

- 3) บุคลิกภาพนี้เหมือนหรือแตกต่างจากตอนเป็นเด็กหรือไม่ อย่างไร

4) สรุปการให้คำปรึกษาจากกิจกรรมนี้

2.3 ผู้วิจัยตั้งคำถามแก่สมาชิกว่า บุคลิกภาพแบบไหนเป็นที่ยอมรับของสังคมมากที่สุดและมีอาชีพใดบ้างในโลกของอาชีพที่มีบุคลิกภาพแบบเดียวกัน

2.4 ผู้วิจัยให้สมาชิกบรรยายการบุคลิกภาพที่ตนเองมีกับโลกของอาชีพที่สอดคล้องกัน

2.5 ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่างๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ค้นหาและสำรวจตนเองว่าตนเองมีทุนทางอาชีพแบบไหนและมีความสนใจ ทักษะ และบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพอะไร อย่างเป็นอิสระ และเพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ไปสู่เป้าหมายในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะเรียนต่อตามที่สมาชิกกลุ่มสนใจ

3. ชั้นยุติกกลุ่ม

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกเสนอแนะเพิ่มเติม

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกกล่าวสรุปสิ่งที่ตนเองได้จากการปรึกษากลุ่ม

3.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้กำลังกับสมาชิกในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากการณีให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาและการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม
3. สังเกตจากการตอบคำถามในสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพจากการให้คำปรึกษากลุ่ม

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้ คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 5

เรื่อง การเสริมสร้างทุนทางอาชีพ

แนวคิดสำคัญ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคคำถามจัดลำดับ (Scaling Question) เพื่อให้สมาชิกได้กำหนดเป้าหมายวางแผนด้านอาชีพและนำไปสู่การวางแผนการเรียนของตนเอง และใช้ขั้นตอนตามกระบวนการตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาตามแนวคิด Career diamond 3 ขั้นตอน คือ 1) ค้นหาตนเอง 2) การบูรณาการทางความคิด 3) แนวทางในการตัดสินใจ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้รับรู้ความสนใจที่แท้จริงของตนเอง

เทคนิคที่ใช้

1. การถาม (Question) เป็นเทคนิคการซักถามเพื่อหาข้อมูล ผู้นำกลุ่มที่ดีควรใช้คำถามจากคำพูดที่สมาชิกได้พูดออกมา
2. การตีความ (Interpretation) เป็นเทคนิคที่ใช้ทำความเข้าใจเรื่องราวของสมาชิก เชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่สมาชิกพูดกับประสบการณ์ของบุคคลเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้ทบทวนความคิดตนเอง
3. การเงียบ (Silence) เป็นเทคนิคที่สามารถทำให้ผู้นำกลุ่มรับฟังเจตคติของสมาชิกกลุ่ม และจะทำให้เกิดความเข้าใจในวิถีทางที่สมาชิกกำลังจะเลือก
4. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) เป็นการให้คำปรึกษาที่แสดงถึงการให้ความใส่ใจผู้รับการปรึกษา เพื่อรับรู้ถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา และมีการตอบรับอย่างเหมาะสม
5. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) เป็นการช่วยให้ผู้ให้การปรึกษารับรู้ถึงอารมณ์ความคิด ความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาที่แสดงออกมาโดยภาษาพูดและภาษาท่าทาง
6. การทำให้กระจ่าง (Clarification) เชื่อว่าผู้ให้คำปรึกษาช่วยทำให้แก่นแท้ของข่าวสารทั้งด้านเนื้อหาและอารมณ์แสดงออกได้ชัดเจนและเข้าใจยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพ
2. เพื่อให้สมาชิกได้ตัดสินใจเลือกอาชีพตรงตามทุนทางอาชีพที่ตนเองมี

ระยะเวลาดำเนินการ : 60 นาที 90 นาที

สื่อ/อุปกรณ์ กระดาษ A4 1 แผ่น , ดินสอ 1 แท่ง, ปากกา 1 ด้าม, สีต่างๆ

1. ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

- 1.1 ผู้วิจัยทักทายสมาชิกในกลุ่มและทบทวนสิ่งที่ได้พูดคุยกันในครั้งที่ผ่านมา
- 1.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงข้อตกลงในการเข้าร่วมกลุ่ม

2. ขั้นดำเนินการกลุ่ม

2.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละคนทบทวน ทุนทางอาชีพของตนเอง ทั้ง 3 ด้านว่าแต่ละด้านที่สอดคล้องกันเหมาะสมกับอาชีพที่เราเลือกไว้เพราะอะไร และถ้าไม่สอดคล้องกันมีอาชีพอะไรอีกบ้างในโลกที่มีทุนทางอาชีพใกล้เคียงกันกับที่สมาชิกมี

2.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกสรุปทุนทางอาชีพของตนเอง และเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับทุนทางอาชีพของสมาชิกที่สุดเพื่อไปวางแผนทางการเรียนสู่อาชีพต่อไป

2.3 ผู้วิจัยแจกใบวัดระดับเป้าหมายการไปสู่อาชีพและการวางแผนการเรียนให้สมาชิกกลุ่ม โดยให้สมาชิกประเมินตนเองเป็นลำดับคะแนน โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1) อธิบายให้สมาชิกกลุ่มว่าระดับ 10 เป็นเป้าหมายสูงสุดคืออาชีพที่ตัดสินใจเลือก โดยเปรียบเทียบจากทุนทางอาชีพ ส่วน 0 เป็นเป้าหมายการตัดสินใจที่อยู่ในระดับต่ำ ที่ยังคงไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ตรงตามทุนทางอาชีพของตนเอง

2) ให้สมาชิกกลุ่มทบทวนถึงเป้าหมายการตัดสินใจเลือกอาชีพโดยเปรียบเทียบจากทุนทางอาชีพของตนเอง ที่ได้ตัดสินใจไว้ ว่าให้ระดับใด

3) ผู้วิจัยใช้เทคนิคการถาม ว่าถ้าจะไปสู่ระดับนั้นสมาชิกจะไปอยู่ระดับนั้นได้อย่างไร มีการวางแผนอย่างไรเพื่อให้ไปสู่ระดับนั้นและพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงที่สุด

2.4 ผู้วิจัยใช้เทคนิคต่างๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การถาม (Question) การตีความ (Interpretation) การเงียบ (Silence) การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling)) การทำให้กระจ่าง (Clarification) เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ไปสู่เป้าหมายในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพ และการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะเรียนต่อตามทุนทางอาชีพของตนเอง

3. ชั้นยุติกกลุ่ม

- 3.1 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกเสนอแนะเพิ่มเติม
- 3.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกกล่าวสรุปสิ่งที่ตนเองได้จากการปรึกษากลุ่ม
- 3.3 ผู้ให้คำปรึกษาให้กำลังกับสมาชิกในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากการณีให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาและการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม
3. สังเกตจากการตอบคำถามในสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพจากการให้คำปรึกษากลุ่ม

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้ คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 6

เรื่อง การวางแผนการเรียนเพื่อเข้าสู่อนาคต

แนวคิดสำคัญ

ในการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แผน W D E P ตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง (Reality Counseling Theory) เพื่อไปสู่การวางแผนพัฒนาทุนทางอาชีพได้ (พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ 2561:123) และใช้ขั้นตอนตามกระบวนการตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาตามแนวคิด Career diamond 3 ขั้นตอน คือ 1) ค้นหาตนเอง 2) การบูรณาการทางความคิด 3) แนวทางในการตัดสินใจ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้รับรู้ความสนใจที่แท้จริงของตนเอง

เทคนิคที่ใช้

1. การถาม (Question) เป็นเทคนิคการซักถามเพื่อหาข้อมูล ผู้นำกลุ่มที่ดีควรใช้คำถามจากคำพูดที่สมาชิกได้พูดออกมา
2. การตีความ (Interpretation) เป็นเทคนิคที่ใช้ทำความเข้าใจเรื่องราวของสมาชิก เชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่สมาชิกพูดกับประสบการณ์ของบุคคลเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกได้ทบทวนความคิดตนเอง
3. การเงียบ (Silence) เป็นเทคนิคที่สามารถทำให้ผู้นำกลุ่มรับฟังเจตคติของสมาชิกกลุ่ม และจะทำให้เกิดความเข้าใจในวิถีทางที่สมาชิกกำลังจะเลือก
4. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) เป็นการให้คำปรึกษาที่แสดงถึงการให้ความใส่ใจผู้รับการปรึกษา เพื่อรับรู้ถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา และมีการตอบรับอย่างเหมาะสม
5. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) เป็นการช่วยให้ผู้ให้การปรึกษารับรู้ถึงอารมณ์ความคิด ความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาที่แสดงออกมาโดยภาษาพูดและภาษาท่าทาง

6. การทำให้กระจ่าง (Clarification) เชื่อว่าผู้ให้คำปรึกษาช่วยทำให้แก่นแท้ของข่าวสาร ทั้งด้านเนื้อหาและอารมณ์แสดงออกได้ชัดเจนและเข้าถึงยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อการวางแผนการเรียนเพื่อเข้าสู่อนาคต
2. เพื่อให้สมาชิกได้ได้วางแผนเป้าหมายและแนวทางในการเรียนของตนเองได้

ระยะเวลาดำเนินการ : 60 นาที 90 นาที

สื่อ/อุปกรณ์ กระดาษ A4 1 แผ่น , ดินสอ 1 แท่ง, ปากกา 1 ด้าม, สีต่างๆ

1. ชั้นเริ่มต้นกลุ่ม

- 1.1 ผู้ให้คำปรึกษาทักทายสมาชิกในกลุ่มและถามถึงการวางแผนการเรียนเพื่ออนาคต
- 1.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกกลุ่มทบทวนเกี่ยวกับเรื่องราวที่พูดคุยในครั้งที่แล้ว
- 1.3 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเรื่องราวที่พูดคุยและอภิปรายถึงการวางแผนการเรียน และชี้แจงเรื่องราวที่จะพูดคุยกันในวันนี้

2. ชั้นดำเนินการกลุ่ม

- 2.1 ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการสำรวจพลวัตทางสังคมและรูปแบบชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล (Exploration of social dynamics and of one's unique style of life) เป็นการสำรวจ ข้อมูลพื้นฐาน โดยให้สมาชิกบอกจุดเด่นและจุดด้อยของแผนการเรียนของตนเอง
- 2.2 ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงแก่สมาชิกว่า การที่เรารู้ว่าแผนการเรียนที่เลือกมานั้นมีจุดเด่นและจุดด้อยอย่างไร เป็นแนวทางในการวางแผนสู่การเรียนในอนาคต
- 2.3 สมาชิกแจ้ง GPA และคณะที่อยากเรียน
- 2.4 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกบอกเหตุผลที่อยากเรียนในคณะหรือมหาวิทยาลัยนั้น ๆ
- 2.5 ผู้ให้คำปรึกษาสมาชิกทำแบบฝึกการวางแผนการเรียนเพื่ออนาคต
- 2.6 ผู้ให้คำปรึกษาประมวลผลการทำแบบฝึก แล้วแจ้งผลแก่สมาชิก เพื่อให้สมาชิกทบทวนเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนที่นำไปสู่อาชีพในอนาคต

2.7 ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการทำแบบฝึก

3. ชั้นยุติกลุ่ม

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการตีความ (Interpretation) เป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการส่งเสริมให้เกิดการหยั่งรู้ โดยให้สมาชิกพูดคุยเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการวางแผนการเรียน

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้กำลังกับสมาชิกในการวางแผนการเรียนเพื่ออนาคต

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากการณีให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาและการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม
3. สังเกตจากการตอบคำถามในสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการวางแผนการเรียนจากการให้คำปรึกษากลุ่ม

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้ คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 7

เรื่อง การวางแผนการเรียน เปรียบเทียบผลการเรียน กับแผนการเรียน ผู้การเตรียมตัวเลือกอาชีพ

แนวคิดสำคัญ

ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอดเลอร์ มีแนวคิดสำคัญในการมองแบบองค์รวมการพัฒนาไปสู่เป้าหมายชีวิตของแต่ละบุคคล เพื่อสามารถสร้างสรรค์ และเลือกรูปแบบชีวิตของตนเอง ตามที่สนใจและสามารถวางแผนเป้าหมายในชีวิตของตนเองได้ (พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ 2561:109-110) และใช้ขั้นตอนตามกระบวนการตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาตามแนวคิด Career diamond 3 ขั้นตอน คือ 1) ค้นหาตนเอง 2) การบูรณาการทางความคิด 3) แนวทางในการตัดสินใจ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้รับรู้ความสนใจที่แท้จริงของตนเอง

เทคนิคที่ใช้

1. การตีความ (Interpretation) เป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการส่งเสริมให้เกิดการหยั่งรู้ใน รูปแบบชีวิตของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมที่แสดงออกในปัจจุบัน การตีความจะแสดงออกให้เห็น รูปแบบของการตั้งข้อสมมติฐานได้
2. การสำรวจพลวัตทางสังคมและรูปแบบชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล (Exploration of social dynamics and of one's unique style of life) เป็นการสำรวจภูมิหลัง ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบชีวิตของสมาชิกกลุ่มทั้งทางร่างกายและจิตใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อการวางแผนการเรียนผู้การเตรียมตัวเลือกอาชีพ
2. เพื่อให้สมาชิกตัดสินใจเลือกแผนการเรียนที่เหมาะสม และนำไปสู่การเลือกอาชีพที่

เหมาะสม

ระยะเวลาดำเนินการ : 60 นาที 90 นาที

สื่อ/อุปกรณ์ กระดาษ A4 1 แผ่น , ดินสอ 1 แท่ง, ปากกา 1 ด้าม, สีต่าง ๆ

1. ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

1.1 ผู้ให้คำปรึกษากล่าวทักทายสมาชิกและให้สมาชิกกลุ่มทบทวนเกี่ยวกับเรื่องราวที่พูดคุยในครั้งที่แล้ว

1.2 ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงเรื่องราวที่จะพูดคุยกันในวันนี้

2. ขั้นดำเนินการกลุ่ม

2.1 ผู้ให้คำปรึกษาแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับแผนการเรียนที่เชื่อมโยงสู่อาชีพต่างๆได้

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการสำรวจพลวัตทางสังคมและรูปแบบชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล (Exploration of social dynamics and of one's unique style of life) เป็นการสำรวจภูมิหลัง ข้อมูลพื้นฐาน โดยให้สมาชิกนำผลการเรียนที่เตรียมไว้มาเปรียบเทียบกับการเรียนต่อโดยนำคะแนน 2 ปีซ้อนหลังมาเปรียบเทียบ

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการตีความ (Interpretation) เป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการส่งเสริมให้เกิดการหยั่งรู้ โดยให้สมาชิก เอาอาชีพที่ตนเองตัดสินใจเลือก มาเปรียบเทียบกับแผนการเรียนว่า แผนการเรียนที่เรียนตรงกับอาชีพที่นักเรียนตัดสินใจไว้หรือไม่ จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ถ้าใช่จะดำเนินการอย่างไรต่อไป หรือถ้าไม่สอดคล้องสมาชิกจะดำเนินการอย่างไร โดยให้เขียนลงในสมุดก่อนที่จะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกคนอื่นๆ

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปการให้คำปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้สมาชิกอภิปรายร่วมกันและสรุปผล

3. ขั้นยุติกลุ่ม

3.1 ผู้ให้คำปรึกษาสอบถามประโยชน์ที่ได้รับจากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้

3.2 ผู้ให้คำปรึกษาให้กำลังใจกับสมาชิกในการวางแผนการเรียนให้ไปสู่เป้าหมาย

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากการณีให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาและการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม
3. สังเกตจากการตอบคำถามในสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการวางแผนการเรียนจากการให้คำปรึกษากลุ่ม

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้ คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 8

เรื่อง ยุติการให้คำปรึกษากลุ่มและปัจฉิมนิเทศ

แนวคิดสำคัญ

ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง เชื่อว่าความไว้วางใจในกระบวนการกลุ่มทำให้เกิดความจริงใจ และการยอมรับโดยปราศจากเงื่อนไขความเห็นอกเห็นใจ จะสร้างบรรยากาศแห่งความปลอดภัยสามารถสำรวจและเปิดเผยความรู้สึกและประสบการณ์ของตนเองรวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น (พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ 2561:123) และทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบแอดเลอร์ มีแนวคิดสำคัญในการมองแบบองค์รวมการพัฒนาไปสู่เป้าหมายชีวิตของแต่ละบุคคล เพื่อสามารถสร้างสรรค์ และเลือกรูปแบบชีวิตของตนเอง ตามที่สนใจและสามารถวางแผนเป้าหมายในชีวิตของตนเองได้ (พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์ 2561:109-110)

เทคนิคที่ใช้

1. การฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) เป็นการให้คำปรึกษาที่แสดงถึงการให้ความใส่ใจผู้รับการปรึกษา เพื่อรับรู้ถึงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของผู้รับการปรึกษา และมีการตอบรับอย่างเหมาะสม
2. การสะท้อนความรู้สึก (Reflection of feeling) เป็นการช่วยให้ผู้ให้การปรึกษารับรู้ถึงอารมณ์ความคิด ความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษาที่แสดงออกมาโดยภาษาพูดและภาษาท่าทาง
3. การทำให้กระจ่าง (Clarification) เชื่อว่าผู้ให้คำปรึกษาช่วยทำให้แก่นแท้ของข่าวสารทั้งด้านเนื้อหาและอารมณ์แสดงออกได้ชัดเจนและเข้าใจยิ่งขึ้น
4. การตีความ (Interpretation) เป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการส่งเสริมให้เกิดการหยั่งรู้ในรูปแบบชีวิตของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมที่แสดงออกในปัจจุบัน การตีความจะแสดงออกให้เห็นรูปแบบของการตั้งข้อสมมติฐานได้

5. การสำรวจพลวัตทางสังคมและรูปแบบชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของบุคคล (Exploration of social dynamics and of one's unique style of life) เป็นการสำรวจภูมิหลัง ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบชีวิตของสมาชิกกลุ่มทั้งทางร่างกายและจิตใจ

6. การให้กำลังใจ (Encouragement) เป็นเทคนิคที่ช่วยเพิ่มความกล้าหาญในการเผชิญหน้ากับหน้าที่ในชีวิตของสมาชิก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะเรียน ตรงตามทุนทางอาชีพที่ตนเองมี คือ ความสนใจในอาชีพ ทักษะด้านอาชีพ บุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ

2. เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้ประเมินตนเองเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงตนเองเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาที่จะเรียน โดยการเปรียบเทียบระยะก่อนเข้าร่วมการให้คำปรึกษา

3. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มสรุปถึงสิ่งที่ได้รับตลอดระยะเวลา เข้ากลุ่ม 4 ครั้ง ที่เป็นความประทับใจ เป็นประโยชน์ และให้ข้อเสนอแนะต่อเพื่อนสมาชิกกลุ่มก่อนให้คำปรึกษายุติลง

4. เพื่อยุติการให้คำปรึกษากลุ่ม

ระยะเวลาดำเนินการ : 60 นาที - 90 นาที

สื่อ/อุปกรณ์ สมุด 1 เล่ม , ดินสอ 1 แท่ง

วิธีการดำเนินการ

1. ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

1.1 ผู้ให้คำปรึกษาทักทายสมาชิกในกลุ่มและถามถึงวิธีการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาที่จะเรียน

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการฟังอย่างใส่ใจ (Active Listening) เป็นการให้คำปรึกษาที่แสดงถึงการให้ความใส่ใจ โดยให้สมาชิกกลุ่มอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องราวที่พูดคุยในครั้งที่แล้ว และผลของการนำสิ่งที่ได้ไปปรับใช้

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาสรุปเรื่องราวที่พูดคุยและอภิปรายถึงวิธีการหรือเทคนิคที่ได้นำไปใช้ในการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของบุคคล และชี้แจงขอขยายพร้อมเรื่องราวที่จะพูดคุยกันในวันนี้

2.4 ผู้ให้คำปรึกษาใช้คำถามปลายเปิดถาม เพื่อถามถึงปัญหาความรู้สึกและอารมณ์ ณ ขณะนั้น

2.5 ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกได้สรุปสิ่งที่ได้พูดคุยกันไปในทุกครั้งที่ผ่านมามาทั้งหมด และผู้ให้คำปรึกษา สรุป เพิ่มเติมในสิ่งที่สมาชิกได้รับ

2.6 ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงและแจ้งให้สมาชิกกลุ่มทุกคนได้ทราบว่าการให้คำปรึกษาครั้งนี้เป็นการให้คำปรึกษาครั้งสุดท้าย

2. ขั้นตอนในการกลุ่ม

1. ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษา ได้แก่ การตั้งคำถาม การฟัง การสังเกต การสะท้อนความคิด การสะท้อนความรู้สึก การทวนความ การสรุป เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้ระบายความรู้สึกที่ได้เข้าร่วมกลุ่มให้คำปรึกษาตั้งแต่ต้นจนถึงครั้งสุดท้าย และสิ่งที่ได้รับตลอดระยะเวลาการเข้าร่วมกลุ่ม ให้คำปรึกษา แล้วผู้ให้คำปรึกษาสรุปเพิ่มเติม

2. ให้ผู้รับคำปรึกษา พูดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็น กับสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับการเสริมสร้างทุนทางอาชีพของบุคคลเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่จะเรียน อย่างอิสระ

3. ให้ผู้รับคำปรึกษาพูดถึงประโยชน์ แนวคิดที่จะไปปรับใช้กับตนเอง และให้สมาชิกกลุ่มให้กำลังใจกัน

3. ขั้นตอนติกลุ่ม

1. ผู้ให้คำปรึกษาให้ผู้รับคำปรึกษาร่วมกันสรุป สิ่งที่ได้จากการให้คำปรึกษากลุ่ม หลังจากนั้นผู้ให้คำปรึกษา สรุป เพิ่มเติม

2. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวชื่นชมยินดีกับสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมกลุ่มให้คำปรึกษา เป็นการเปิดโอกาสให้กับตนเองได้พบแนวทาง วิธีการ ปฏิบัติตนในการนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่เรียน ที่เหมาะสม

3. ผู้ให้คำปรึกษากล่าวให้กำลังใจสมาชิกกลุ่มเพื่อให้มีกำลังใจในการค้นหาทุนทางอาชีพของตนเอง

4. ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกร่วมกันสรุปตั้งแต่ครั้งแรกที่เข้าร่วมกลุ่มจนถึงครั้งสุดท้าย โดยเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นที่ละคนอย่างเป็นอิสระ

5. ผู้ให้คำปรึกษาสรุปอีกครั้ง กล่าวข้อคิดที่จะเป็นประโยชน์เพื่อให้สมาชิกได้นำไปปฏิบัติต่อไปเรื่อย ๆ

ประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจความกระตือรือร้นและการใส่ใจในการให้คำปรึกษากลุ่ม
2. สังเกตจากการณีให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษาและการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม
3. สังเกตจากการตอบคำถามในสิ่งที่ได้เรียนรู้การเสนอแนะ ข้อคิด การพูดคุยให้กำลังใจกันและกัน ตลอดจนพฤติกรรมที่แสดงออกมา ขณะเข้าร่วมกลุ่มให้คำปรึกษา

ภาคผนวก จ
สรุปการให้คำปรึกษาและรายละเอียดของการให้คำปรึกษากลุ่มในแต่ละครั้ง

สรุปผลให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 1

เรื่อง ปฐมนิเทศ และการสร้างสัมพันธภาพที่แข็งแกร่งวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษากลุ่มแก่สมาชิกที่เข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มและทำความเข้าใจคำว่าทุนทางอาชีพ

สถานที่ ห้องแนะแนว โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒

ผลการดำเนินงาน

ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

ผลลัพธ์เชิงพฤติกรรมกลุ่ม

สมาชิกให้ความสนใจ และมีความตั้งใจ ในการรับทราบวัตถุประสงค์ของการให้คำปรึกษา ระยะเวลา ขั้นตอนการให้คำปรึกษา และร่วมกันตั้งกฎกติกา เกณฑ์ต่าง ๆ ในการเข้าร่วมกลุ่มระหว่างการให้คำปรึกษา ผู้นำกลุ่มรู้สึกผ่อนคลาย สมาชิกสามารถเลือกที่นั่งอย่างเป็นอิสระ

ข้อสังเกตการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม

สมาชิกกลุ่มบางคนมีอาการเกร็ง ตื่นเต้น แต่ยังสามารถเข้าร่วมให้คำปรึกษาได้ และสมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็น ไม่ใช้คำพูดก้าวร้าวหรือตำหนิสมาชิกท่านอื่น ทำทางเป็นมิตร สมาชิกจึงเริ่มผ่อนคลายมากขึ้นหลังจบการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งแรก

ขั้นดำเนินการกลุ่ม

ผลลัพธ์เชิงพฤติกรรมการประยุกต์ใช้ทฤษฎีแล้วเทคนิคการให้คำปรึกษากลุ่ม

1) ผู้นำกลุ่มใช้ทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบยึดบุคคลเป็นศูนย์กลาง (Person center Theory) เพื่อให้สมาชิกสามารถปรับตัวและดำเนินกิจกรรมการให้คำปรึกษากลุ่ม ยอมรับในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นและสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างอิสระ

2) จากกิจกรรมสร้างสัมพันธภาพ สมาชิกสามารถแสดงความคิดเห็น ทศนคติของตนเอง และสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้สึกระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มได้

ข้อสังเกตการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่ม

สมาชิกทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และอิสระ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสร้างความคุ้นเคยกันได้อย่างรวดเร็ว

ชั้นยุติกกลุ่ม

ผลที่ได้จากการเข้าร่วมการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งนี้ มีดังนี้

- 1) สมาชิกกลุ่มมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันมากขึ้น
- 2) สมาชิกกลุ่มเกิดการเรียนรู้กฎกติกาในการอยู่ร่วมกันในกลุ่ม มรบบบทบาทหน้าที่ของตนเอง
- 3) สมาชิกกลุ่มมีความเข้าใจในการให้คำปรึกษากลุ่มและเล็งเห็นถึงประโยชน์ของการให้คำปรึกษากลุ่ม อีกทั้งยังยินดีให้ความร่วมมือในการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งต่อ ๆ ไป

การประเมินผล

จากการสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกพบว่า มีสมาชิกบางคนไม่ค่อยกล้าพูด กล้าตอบคำถามแต่เมื่อสมาชิกคนอื่น ๆ เริ่มแสดงความคิดเห็นสมาชิกก็เริ่มที่จะกล้าพูดกล้าสนทนามากยิ่งขึ้น สมาชิกสามารถปรับตัวให้เข้ากับสมาชิกคนอื่น ๆ และเข้าร่วมการให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ส่งผลให้การให้คำปรึกษาครั้งต่อ ๆ ไปมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปผลให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 2

เรื่อง การเสริมสร้างความสนใจในอาชีพ

สถานที่ ห้องแนะแนว โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒

ผลการดำเนินงาน

ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาเน้นย้ำสมาชิกทุกคนในเรื่องกฎกติกา และการรักษาความลับ สมาชิกเข้าใจพร้อมรับการปฏิบัติตามอย่างดี นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยพูดคุยกันมาในครั้งที่แล้ว

ขั้นดำเนินการกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคการระลึกความทรงจำในวัยเด็ก ตามทฤษฎีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเอเดเลอร์ เพื่อมุ่งให้สมาชิกได้วิเคราะห์และประเมิน ความรู้สึก การมองโลก เป้าหมาย และค่านิยมของสมาชิกที่จะไปสู่อาชีพที่สนใจ โดยรายละเอียดโดยสรุปมีดังต่อไปนี้

นักเรียน A เล่าว่า ตำรวจและผู้พิพากษาเป็นอาชีพในดวงใจ ส่วนอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุดคือ ผู้พิพากษา เพราะดูประกอบอาชีพนี้ จึงมีแรงบันดาลใจอยู่เสมอ โดยลักษณะของผู้พิพากษานั้นต้องเที่ยงตรง ยุติธรรม เป็นคนขยันอ่านหนังสือและความจำดี

นักเรียน B เล่าว่า ตนเองเลือกอาชีพช่างเสริมสวยและนักกีฬา โดยอาชีพที่เหมาะสมกับตนมากที่สุดคือช่างเสริมสวย เพราะตนเองรักสวยรักงาม มักตามแม่ไปร้านเสริมสวย เจ้าของร้านหน้าดีสวยเลยอยากเป็นแบบนั้นบ้าง ซึ่งลักษณะสำคัญของอาชีพนี้ต้องมีใจรักงานบริการ

นักเรียน C เล่าว่า ตนเองเลือกอาชีพทหารกับแพทย์ ตัดสินใจเลือกค่อนข้างยากเพราะชอบทั้ง 2 อาชีพนี้ เมื่อพูดคุยกับสมาชิกคนอื่นแล้วสรุปว่า แพทย์คืออาชีพที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด เพราะเป็นคนที่เรียนเก่งที่สุดในห้อง อีกทั้งชอบวิชาเกี่ยวกับการคำนวณ ชอบช่วยเหลือคนอื่น จิตใจโอบอ้อมอารี ซึ่งลักษณะของอาชีพแพทย์นั้นต้องเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อส่วนรวม ทำงานภายใต้ความกดดันได้ดี และต้องขยันตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา

นักเรียน D เล่าว่า การเลี้ยงกุ้งเครย์ฟิชและโปรแกรมเมอร์เป็นอาชีพในดวงใจตนเองเหมาะสมกับการเลี้ยงกุ้งเครย์ฟิชขายเพราะศึกษาข้อมูลอาชีพนี้มาตลอดและปัจจุบันยังเลี้ยง

อยู่หลายตัว ซึ่งทำแล้วมีความสุขมาก รวมทั้งมีรายได้เพิ่มเติมด้วย การประกอบอาชีพนี้นั้นต้องเป็นรักสัตว์ เอาใจใส่สูง พร้อมเปิดรับข้อมูลใหม่เสมอ

นักเรียน E เล่าว่า อาชีพในดวงใจของตน คือ พยาบาลกับแอร์โฮสเทล ซึ่งอาชีพที่เหมาะสมกับตนมากที่สุดเป็นพยาบาล เพราะชอบช่วยเหลือเพื่อนเวลาได้รับบาดเจ็บ เป็นคนไม่กลัวเลือด โดยเพื่อนส่วนใหญ่ก็คิดตรงกับตนเอง ส่วนตัวคิดว่าพยาบาลไม่เพียงแต่รักษาและช่วยคนป่วย แต่ต้องยิ้มเก่ง พูดจาไพเราะ รักในงานบริการ

นักเรียน F เล่าว่า ตนเองเลือกอาชีพเภสัชกรกับครู อาชีพเภสัชกรเหมาะสมกับตนที่สุด เนื่องจากเป็นความใฝ่ฝันตั้งแต่เด็ก และมักจะจำชื่อยาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งลักษณะอาชีพนี้นั้นต้องมีความจำดี แนะนำสิ่งเกี่ยวกับสุขภาพได้อย่างถูกต้อง

นักเรียน G เล่าว่า อยากเป็นดารากับนักร้อง โดยอาชีพที่เหมาะสมกับตนมากที่สุดคือดารา ช่วงประถมศึกษาเคยแสดงละครของโรงเรียนบ่อยครั้ง และแสดงได้รับคำชมจากคนอื่นด้วย ซึ่งคิดเสมอว่าลักษณะของดารานักแสดงต้องกล้าแสดงออก ปรับเปลี่ยนอารมณ์เก่ง และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

นักเรียน H เล่าว่า ตนเองเลือกอาชีพเจ้าของร้านกาแฟและนักมายากล ส่วนอาชีพที่เหมาะสมที่สุดนั้นเป็นเจ้าของร้านกาแฟ เนื่องจากเคยทำงานที่ร้านกาแฟช่วงปิดภาคเรียน ทำหน้าที่ชงกาแฟ ถูกคำชมว่ากาแฟที่ชงนั้นอร่อยมาก แสดงว่ามีพรสวรรค์ด้านนี้ โดยอาชีพนี้นั้นต้องมีความอดทนสูง และมีความคิดสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลาเพื่อเป็นเอกลักษณ์ของร้าน

ชั้นยุติกกลุ่ม

จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ นักเรียนสามารถเข้าใจพฤติกรรมของตนได้อย่างชัดเจน และสามารถวางแผนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ แล้วต่อยอดไปถึงการวางแผนการเรียนเพื่อเข้าสู่อนาคต

การประเมินผลการให้คำปรึกษา

สมาชิกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้คำปรึกษาครั้งนี้

สรุปผลการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้
คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 3

เรื่อง การเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพ

สถานที่ ห้องแนะแนว โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒

ผลการดำเนินงาน

ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาเน้นย้ำสมาชิกทุกคนในเรื่องกฎกติกา และการรักษาความลับ สมาชิกเข้าใจพร้อมรับการปฏิบัติตามอย่างดี นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยพูดคุยกันมาในครั้งที่แล้ว

ขั้นดำเนินการกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาใช้แบบวัดความถนัดทางอาชีพ ของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ เพื่อมุ่งให้สมาชิกได้สะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจ ความรู้ บุคลิกภาพ และความสามารถของบุคคล โดยรายละเอียดโดยสรุปมีดังต่อไปนี้

นักเรียน A กล่าวว่า มีทักษะด้านการพูดและความสัมพันธ์กับผู้อื่น สังเกตได้จากผู้อื่นจะตั้งใจฟังและสนใจเมื่อตนเองพูดเสมอ ซึ่งไม่ตรงกับอาชีพที่สนใจในการให้คำปรึกษาคั้งก่อน

สำหรับอาชีพที่มีทักษะคล้ายคลึงกับทักษะของตน เช่น ครู ผู้จัดการพยาบาล พนักงานต้อนรับ วิทยากร มัคคุเทศก์ จิตแพทย์

นักเรียน B กล่าวว่า มีทักษะด้านศิลปะและความคิดริเริ่ม สังเกตมักจะสร้างสรรค์งานหรือการบ้านที่แปลกใหม่จากเพื่อน ๆ ซึ่งไม่ตรงกับอาชีพที่สนใจในการให้คำปรึกษาคั้งก่อน

สำหรับอาชีพที่มีทักษะคล้ายคลึงกับทักษะของตน เช่น นักดนตรี นางแบบ ผู้กำกับละคร

นักเรียน C กล่าวว่า มีทักษะในการติดต่อผู้อื่นและพัฒนาความรู้หรือฝึกอบรมผู้อื่น เห็นได้จากการที่เป็นคนคอยประสานงานทุกอย่างระหว่างเพื่อนกับครู ซึ่งไม่ตรงกับอาชีพที่สนใจในการให้คำปรึกษาคั้งก่อน

สำหรับอาชีพที่มีทักษะคล้ายคลึงกับทักษะของตน เช่น นักฝึกอบรม นักจิตวิทยา พุท

นักเรียน D กล่าวว่า มีทักษะในการสังเกต วิเคราะห์ วิจัยปัญหาอย่างมีเหตุผล เห็นได้จากจำพฤติกรรมของเพื่อนเกือบทั้งห้องได้ รวมทั้งพฤติกรรมของคนที่ย้ายแปลงไปในทางรุนแรงแล้วจะคุยกับเพื่อนที่สนิทเกี่ยวกับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปของเพื่อนคนอื่น ๆ ซึ่งไม่ตรงกับอาชีพที่สนใจในการให้คำปรึกษาครั้งก่อน

สำหรับอาชีพที่มีทักษะคล้ายคลึงกับทักษะของตน เช่น แพทย์ เกษตรกร นักวิทยาศาสตร์ นักทดลอง นักวิจัย นักสังคมสงเคราะห์

นักเรียน E กล่าวว่า มีทักษะในการทำงานสลับซับซ้อนมากกว่าเป็นผู้ลงมือทำ และทักษะการแก้ปัญหา เห็นได้จากการทำงานยากที่เพื่อนไม่ทำ ตนเองจะชอบทำงานนั้น ๆ และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะในทุกเรื่องได้เป็นอย่างดี ซึ่งไม่ตรงกับอาชีพที่สนใจในการให้คำปรึกษาครั้งก่อน

สำหรับอาชีพที่มีทักษะคล้ายคลึงกับทักษะของตน เช่น นักคำนวณ ครูสอนคณิตศาสตร์ ศัลยแพทย์

นักเรียน F กล่าวว่า มีทักษะทางภาษา ด้านการพูดและความสัมพันธ์กับผู้อื่น สังเกตได้จากมีเพื่อนเยอะ ไปที่ไหนก็มีแต่คนรู้จัก ซึ่งไม่ตรงกับอาชีพที่สนใจในการให้คำปรึกษาครั้งก่อน

สำหรับอาชีพที่มีทักษะคล้ายคลึงกับทักษะของตน เช่น นักจิตวิทยา ครู นักออกแบบ มัคคุเทศก์ นักจัดรายการ(ดีเจ) ผู้จัดการโรงแรม

นักเรียน G กล่าวว่า มีทักษะการจัดการ และมีความสามารถในการวางแผน จัดระบบงาน จัดระบบบุคคล มอบหมายงานหรือสั่งการ และการประเมินผลงาน สังเกตได้จากการจัดการงานกลุ่มที่ทุกคนต้องมีส่วนร่วม และตนเองจะเป็นหัวหน้ากลุ่มเสมอ ซึ่งไม่ตรงกับอาชีพที่สนใจในการให้คำปรึกษาครั้งก่อน

สำหรับอาชีพที่มีทักษะคล้ายคลึงกับทักษะของตน เช่น ทนายความ ผู้พิพากษา แอร์โฮสเตส

นักเรียน H กล่าวว่า มีทักษะในการค้าขายและมีความเป็นผู้นำ มีความคิดริเริ่ม กล้าคิด กล้าทำ มีทักษะในการพูด เห็นได้จากการวางแผนการขายของในงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน แล้วขายหมดภายในเวลาไม่นาน ซึ่งตรงกับอาชีพที่สนใจในการให้คำปรึกษาครั้งก่อน

สำหรับอาชีพที่มีทักษะคล้ายคลึงกับทักษะของตน เช่น นักธุรกิจ นาย
ธนาคาร นายหน้าขายที่ดิน นักการเมือง ทนายความ

ชั้นยุติกกลุ่ม

จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ นักเรียนสามารถเข้าใจทักษะด้านอาชีพของตน
และสามารถวางแผนพัฒนาทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ แล้วต่อยอดไปถึงการวางแผนการเรียน
เพื่อเข้าสู่อนาคต

การประเมินผลการให้คำปรึกษา

สมาชิกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้คำปรึกษาครั้งนี้

**สรุปผลการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้
คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model**

ครั้งที่ 4

เรื่อง การเสริมสร้างบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพ

สถานที่ ห้องแนะแนว โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒

ผลการดำเนินงาน

ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาเน้นย้ำสมาชิกทุกคนในเรื่องกฎกติกา และการรักษาความลับ สมาชิกเข้าใจพร้อมรับการปฏิบัติตามอย่างดี นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยพูดคุยกันมาในครั้งที่แล้ว

ขั้นดำเนินการกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาใช้แบบวัดความถนัดทางอาชีพ ของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ เพื่อมุ่งให้สมาชิกได้สะท้อนให้เห็นถึงแรงจูงใจ ความรู้ บุคลิกภาพ และความสามารถของบุคคล โดยรายละเอียดโดยสรุปมีดังต่อไปนี้

นักเรียน A เล่าว่า บุคลิกภาพที่โดดเด่นของตนเองคือชอบคุยกับผู้อื่นทั้งที่รู้จักและไม่รู้จัก พูดเก่ง ร่าเริง มีความรับผิดชอบสูง ซึ่งเป็นคนที่มีนิสัยแบบนี้ตั้งแต่เด็ก โดยบุคลิกภาพของตนเช่นนี้ไม่สัมพันธ์กับอาชีพที่เลือกไว้ก่อนหน้านี้ เนื่องจากอาชีพข้างต้นต้องมีบุคลิกภาพกล้าคิด กล้าทำ

นักเรียน B เล่าว่า ชอบการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี มีความคิดแปลก ๆ ใหม่ และไม่ชอบการอยู่ในระเบียบเป็นบุคลิกภาพที่โดดเด่นของตนเหมือนจากตอนที่เด็กเลย เนื่องจากครอบครัวล้วนเป็นแบบนี้ทั้งสิ้น บุคลิกภาพเช่นนี้สัมพันธ์กับอาชีพที่เลือกไว้ตอนต้น เพราะความแปลกใหม่เป็นสิ่งลูกค้าต้องการ

นักเรียน C เล่าว่า มีความเป็นตัวของตัวเองชอบใช้ชีวิตและกิจกรรมตามลำพังคือบุคลิกภาพที่โดดเด่น แตกต่างจากตอนเด็ก เนื่องจากช่วงวัยเด็กเพื่อนเยอะมาก ชอบรวมกลุ่มกับเพื่อน แต่โดนแกล้งบ่อย ๆ โตขึ้นจึงชอบการอยู่ตามลำพัง โดยบุคลิกภาพนี้สัมพันธ์กับอาชีพที่เลือกไว้ที่ไม่จำเป็นต้องสร้างสัมพันธภาพทางสังคมกับคนอื่น

นักเรียน D เล่าว่า ชอบเสียงดนตรี เอาความคิดตนเองเป็นที่ตั้ง เมื่ออยากได้อะไรต้องได้ตามปรารถนา ชอบอะไรมักอยู่กับสิ่งนั้นได้เป็นเวลานานเป็นบุคลิกภาพที่โดดเด่นของ

ตนและเป็นเช่นนี้มาตั้งแต่เด็ก ทั้งเป็นบุคลิกภาพที่สัมพันธ์กับอาชีพของตนที่เคยเลือกไว้ เพราะอาชีพนี้ต้องเกิดจากความชอบและความจริงจัง

นักเรียน E เล่าว่า บุคลิกภาพที่โดดเด่นคือชอบช่วยเหลือผู้อื่น ชอบเป็นจุดสนใจ และชอบสมาคม ตอนเด็กบุคลิกภาพก็เป็นเช่นนี้ โดยลักษณะเช่นนี้สัมพันธ์กับอาชีพที่เลือกไว้ข้างต้น เนื่องจากการช่วยเหลือคนอื่นเป็นสิ่งสำคัญของอาชีพนี้

นักเรียน F เล่าว่า ตนเองชอบใช้กำลัง ไม่ชอบอยู่ในห้องสี่เหลี่ยมเมื่ออยู่ในสถานที่แบบนี้จะรู้สึกอึดอัด หงุดหงิด ไม่ชอบเป็นจุดเด่นสำหรับคนอื่น ซึ่งเป็นเช่นนี้มาตั้งแต่ยังเด็ก เนื่องจากเล่นกับเพื่อนผู้ชายมาตลอด นิสัยจะคล้าย ๆ กัน บุคลิกภาพไม่สัมพันธ์กับอาชีพที่เลือกไว้เลย เห็นได้จากสถานที่ที่ทำงานตรงข้ามกันโดยสิ้นเชิง

นักเรียน G เล่าว่า ตนเองมีบุคลิกภาพที่โดดเด่นคือชอบสังเกต ชอบค้นหาความรู้ใหม่ ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง เป็นบุคลิกภาพที่ปรากฏขึ้นช่วงประถมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากชอบดูสารคดีแล้วเอามาถามพ่อแม่ถึงเนื้อหาที่อยู่ในสารคดี บุคลิกภาพดังกล่าวนี้สัมพันธ์กับอาชีพในดวงใจเพราะต้องนำสิ่งที่ได้มาปรับใช้ให้เข้ากับสถานการณ์

นักเรียน H เล่าว่า ตนเองชอบครุ่นคิดคนเดียว เก็บตัว ซึ่งเป็นบุคลิกภาพที่โดดเด่นซึ่งยังเหมือนกับตอนเด็ก ๆ เนื่องจากลูกคนเดียว ไม่มีเพื่อนเล่น บุคลิกภาพที่กล่าวมานั้นไม่สัมพันธ์กับอาชีพที่เลือกไว้ข้างต้น เพื่อนอาชีพนั้น ๆ ต้องเน้นการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

ขั้นยุติกลุ่ม

จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ นักเรียนสามารถเข้าใจบุคลิกภาพของตน และสามารถวางแผนเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ แล้วต่อยอดไปถึงการวางแผนการเรียนเพื่อเข้าสู่อนาคต

การประเมินผลการให้คำปรึกษา

สมาชิกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้คำปรึกษาครั้งนี้

**สรุปผลการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้
คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model**

ครั้งที่ 5

เรื่อง การเสริมสร้างทุนทางอาชีพ

สถานที่ ห้องแนะแนว โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒

ผลการดำเนินงาน

ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาเน้นย้ำสมาชิกทุกคนในเรื่องกฎกติกา และการรักษาความลับ สมาชิกเข้าใจพร้อมรับการปฏิบัติตามอย่างดี นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยพูดคุยกันมาในครั้งที่แล้ว

ขั้นดำเนินการกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาใช้เทคนิคคำถามจัดลำดับ (Scaling Question) เพื่อให้สมาชิกได้กำหนดเป้าหมายวางแผนด้านอาชีพและนำไปสู่การวางแผนการเรียนของตนเอง โดยรายละเอียดโดยสรุปมีดังต่อไปนี้

นักเรียน A กล่าวว่า เมื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพแล้ว ตนเองอยู่ในระดับ 7 โดยด้านที่สอดคล้องคือด้านทักษะ หากจะไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้ต้องพัฒนาความมั่นใจและความกล้าแสดงออก

นักเรียน B กล่าวว่า เมื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพแล้ว ตนเองอยู่ในระดับ 9 โดยด้านที่สอดคล้องคือด้านทักษะและด้านบุคลิกภาพ หากจะไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้ต้องพัฒนาเรื่องการแบ่งเวลาเรียนและทำกิจกรรม

นักเรียน C กล่าวว่า เมื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพแล้ว ตนเองอยู่ในระดับ 7 โดยด้านที่สอดคล้องคือด้านความสนใจ หากจะไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้ต้องพัฒนาสมาธิให้จดจ่อกับสิ่งที่ทำอยู่ให้แน่น

นักเรียน D กล่าวว่า เมื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพแล้ว ตนเองอยู่ในระดับ 7 โดยด้านที่สอดคล้องคือด้านความสนใจ หากจะไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้ต้องพัฒนาความกระตือรือร้นในทุกเรื่อง

นักเรียน E กล่าวว่า เมื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพแล้ว ตนเองอยู่ในระดับ 6 โดยด้านที่สอดคล้องคือด้านทักษะ หากจะไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้ต้องพัฒนาการเข้าสังคม คุยกับคนอื่นเยอะ ๆ

นักเรียน F กล่าวว่า เมื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพแล้ว ตนเองอยู่ในระดับ 8 โดยด้านที่สอดคล้องคือด้านบุคลิกภาพ หากจะไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้ต้องพัฒนาเรื่องการฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการพูดให้เข้าใจ

นักเรียน G กล่าวว่า เมื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพแล้ว ตนเองอยู่ในระดับ 7 โดยด้านที่สอดคล้องคือด้านความสนใจ หากจะไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้ต้องพัฒนาการวางแผน หรือการวางแผนขอบเขตในเรื่องที่ทำ

นักเรียน H กล่าวว่า เมื่อเปรียบเทียบทุนทางอาชีพแล้ว ตนเองอยู่ในระดับ 10 โดยด้านที่สอดคล้องคือด้านความสนใจและด้านทักษะ หากจะไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้ต้องลดความมั่นใจในตัวเองลง และหมั่นให้กำลังใจผู้อื่นด้วย

ชั้นยุติกลุ่ม

จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ นักเรียนสามารถทุนทางอาชีพ และตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาที่เรียนตามทุนอาชีพของตนเอง

การประเมินผลการให้คำปรึกษา

สมาชิกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้คำปรึกษาครั้งนี้

สรุปผลการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้
คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 6

เรื่อง การวางแผนการเรียนเพื่อเข้าสู่อนาคต

สถานที่ ห้องแนะแนว โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒

ผลการดำเนินงาน

ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาเน้นย้ำสมาชิกทุกคนในเรื่องกฎกติกา และการรักษาความลับ สมาชิก
เข้าใจพร้อมรับการปฏิบัติตามอย่างดี นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคย
พูดคุยกันมาในครั้งที่แล้ว

ขั้นดำเนินการกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาได้นำเทคนิค WDEP ตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
มาประยุกต์ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยให้สมาชิกกรอกพฤติกรรมในการเรียนของตนเอง โดย
รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

นักเรียน	พฤติกรรมที่ เกี่ยวกับการ เรียน	พฤติกรรมที่ ต้องการ เปลี่ยนแปลง (W)	สำรวจ พฤติกรรม การเรียน ของตนเอง ในปัจจุบัน (D)	ประเมิน พฤติกรรม การเรียน ของตนเอง (E)	วางแผนเพื่อ เปลี่ยน แปลง พฤติกรรม การเรียน (P)
นักเรียน A (ครู)	ความ รับผิดชอบ	การผิดวัน ประกันพุ่ม / ส่งงานล่าช้า กว่ากำหนด	เมื่อครูสั่งงาน และกำหนด วันส่ง มักจะ ส่งช้าอยู่เสมอ แต่คุณภาพ ของงานดี เยี่ยม	เป็น พฤติกรรมที่ แก้ไขได้ไม่ รุนแรงมาก	วางแผนการ ทำงานอย่าง เป็นระบบ โดยทำปฏิทิน การทำงาน

นักเรียน	พฤติกรรมที่ เกี่ยวกับการ เรียน	พฤติกรรมที่ ต้องการ เปลี่ยนแปลง (W)	สำรวจ พฤติกรรม การเรียน ของตนเอง ในปัจจุบัน (D)	ประเมิน พฤติกรรม การเรียน ของตนเอง (E)	วางแผนเพื่อ เปลี่ยน แปลง พฤติกรรม การเรียน (P)
นักเรียน B (ดารา / นักแสดง)	กาลเทศะ	การแต่งหน้า และหลับใน เวลาเรียน	ระหว่างเวลา เรียนมักแอบ แต่งหน้าหรือ ลอง เครื่องสำอาง ตลอด และ แอบหลับอยู่ เสมอ บางครั้ง หลับทั้งชั่วโมง	เป็น พฤติกรรมที่ ควรรีบแก้ไข เพราะส่งผล กระทบต่อ การเรียน โดยตรง	แบ่งเวลาการ แต่งหน้า ควร ทำในช่วงพัก เที่ยง และ ต้องแต่ง อย่าง พอเหมาะ / พักผ่อนให้ เพียงพอเพื่อ ไม่ให้หลับใน ห้องเรียน
นักเรียน C (นักกีฬา)	ชอบวิชาพล- ศึกษา / ชอบ การปฏิบัติ มากกว่า ทฤษฎี	สมาธิสั้น ขาด ความตั้งใจใน สิ่งที่ไม่ชอบ และเบื่อง่าย	ตั้งใจเรียน เฉพาะวิชาที่ ชอบและ สนใจ ส่วน วิชาที่ไม่ชอบ จะไม่สนใจ เลย	พฤติกรรม ในลักษณะ นี้ต้อง ปรับปรุง แต่ ไม่ถือว่า เลวร้าย เพราะผล การเรียนอยู่ ในระดับ ปานกลาง	พยายาม ค้นหาจุดที่ เกี่ยวข้องกัน ระหว่างวิชา พล-ศึกษากับ วิชาอื่น เพื่อ กระตุ้นความ สนใจ / ฝึกนั่ง สมาธิวันละ 5-10 นาที
นักเรียน D (เลี้ยงกุ้ง เคร์พีชขาย)	ในระหว่าง เรียนภาค บ่ายมักจะใจ	ลดความเหม่อ ลอยในการ เรียนภาคบ่าย	นั่งเหม่อลอย มองออกนอก หน้าต่างเสมอ	พฤติกรรม น่าเป็นห่วง เพราะวิชาที่	ฝึกใจตนเอง ไม่ให้คิด ฟุ้งซ่าน จด

นักเรียน	พฤติกรรมที่ เกี่ยวกับการ เรียน	พฤติกรรมที่ ต้องการ เปลี่ยนแปลง (W)	สำรวจ พฤติกรรม การเรียน ของตนเอง ในปัจจุบัน (D)	ประเมิน พฤติกรรม การเรียน ของตนเอง (E)	วางแผนเพื่อ เปลี่ยน แปลง พฤติกรรม การเรียน (P)
	ลดย่อยอยู่เสมอ			เรียนภาค บ่ายสำคัญ เช่นเดียวกับ ภาคเช้า	จ่อกับการ เรียนอย่าง เดียว / สลับที่ นั่งกับเพื่อน เพื่อลดการ เหม่อลอย
นักเรียน E (โปรแกรมเมอร์)	เวลาเรียน หรือทำ กิจกรรมมัก ชอบอยู่คน เดียว	การอยู่คน เดียวหรือ สันโดษ / ต้องการสังคม เพิ่มขึ้น	ตนเองมักไม่ ชอบการทำ กิจกรรมกลุ่ม และถ้าเข้า กลุ่มไปแล้ว มักไม่ค่อย แสดงความ ความเห็น	เป็น พฤติกรรมที่ ไม่เหมาะสม ต้องรีบ ปรับปรุงเพื่อ เปิดโลก- ทัศน์ที่กว้าง ขึ้น	เปิดใจเพื่อให้ เห็นข้อดีของ การทำงาน กลุ่ม / กล้า พูด กล้า แสดงความ ความเห็น โดย อาจจะเริ่มคุย กับเพื่อนที่ สนิทที่สุด จนถึงคุยกับ คนรอบข้าง ตามลำดับ
นักเรียน (F) (วิศวกร)	การพูดจา ก้าวร้าว / ไม่ มีความมั่นใจ ในตนเอง	การพูดเสียง แข็ง ก้าวร้าว ไม่มีทางเสียง / การขาดความ มั่นใจ	เมื่อนำเสนอ งานหน้าชั้น เรียนจะเกิด ความ ประหม่า พูด	เป็น พฤติกรรมที่ สามารถ เปลี่ยนแปลง ได้ โดยการ	ให้เพื่อนที่ พูดจาไพเราะ ช่วยฝึกฝน และรับฟัง ความคิดเห็น

นักเรียน	พฤติกรรมที่ เกี่ยวกับการ เรียน	พฤติกรรมที่ ต้องการ เปลี่ยนแปลง (W)	สำรวจ พฤติกรรม การเรียน ของตนเอง ในปัจจุบัน (D)	ประเมิน พฤติกรรม การเรียน ของตนเอง (E)	วางแผนเพื่อ เปลี่ยน แปลง พฤติกรรม การเรียน (P)
			วากวน พูดไม่ ตรงประเด็น พูดผิด ๆ ถูก ๆ รวมทั้ง เมื่อพูดกับครู มักจะขาด หางเสียง เสมอจึงถูก ตำหนิ	ฝึกฝนอย่าง สม่ำเสมอ	ของเพื่อนเมื่อ บกพร่องใน การสื่อสาร พร้อมทั้งหา วิธีแก้ไข / ฝึกฝนการพูด ที่หน้ากระจก เพื่อลดความ ประหม่า รวมทั้งพูดช้า ลงเพื่อลด น้ำเสียงแข็ง
นักเรียน G (นัก ออกแบบ เสื้อผ้า)	ไม่ชอบการ จัดบันทึก แบบบรรยาย แต่ชอบการ วาดหรือสร้าง ผังแนวคิด ด้วยตนเอง	การทำงานไม่ ตรงตาม รูปแบบที่ครู กำหนดไว้ มัก คิดนอกกรอบ	เมื่อทำงานใน รายวิชาต่าง ๆ ไม่ทำตาม รูปแบบที่ กำหนดให้ ทำ ตามใจตนเอง มักคิดว่า ความคิดของ ตนเองถูกต้อง เสมอ	พฤติกรรมนี้ แก้ไขได้ แต่ ต้องใช้เวลา พอสมควร	ก่อนทำงาน ในรายวิชา ต่าง ๆ อ่าน คำชี้แจงหรือ คำสั่งให้ ชัดเจน / ฝึก สมาธิเพราะ จะช่วยให้ สามารถ ควบคุมความ ปรารถนาของ ตนเองได้ /

นักเรียน	พฤติกรรมที่ เกี่ยวกับการ เรียน	พฤติกรรมที่ ต้องการ เปลี่ยนแปลง (W)	สำรวจ พฤติกรรม การเรียน ของตนเอง ในปัจจุบัน (D)	ประเมิน พฤติกรรม การเรียน ของตนเอง (E)	วางแผนเพื่อ เปลี่ยน แปลง พฤติกรรม การเรียน (P)
					ประยุกต์ใช้ ความคิดเริ่ม สร้างสรรค์ หรือการคิด นอกกรอบได้ แต่ต้องมี ขอบเขต
นักเรียน H (เจ้าของร้าน กาแฟ)	มีความ เชื่อมั่นและ มั่นใจใน ความรู้ ความสามารถ ของตนเอง	มั่นใจในตัวเอง มากเกินไปทั้ง เรื่องเรียน และ การเข้าสังคม	มักแสดงว่า ตนเองมี ความรู้ ทักษะ ที่เหนือกว่า คนอื่น ๆ จึง ไม่รับฟังความ คิดเห็นผู้อื่น / คิดว่าตนเอง ถูกเสมอ	เป็น พฤติกรรม สูงเสี่ยงที่ จะถูกสังคม รังเกียจ ต้อง รีบ เปลี่ยนแปลง ให้เร็วที่สุด	รับฟังความ คิดเห็นผู้อื่น โดยคำนึงถึง มารยาทการ ฟังเป็นหลัก / แสดงความ คิดเห็นได้แต่ ต้องไม่ดูถูกดู แคลน ความสามารถ ผู้อื่น / ต้อง มีทักษะการ สังเกตอาการ และอารมณ์ ของคนที่เรา คุยด้วย

ชั้นยุติกลุ่ม

จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้ นักเรียนสามารถเข้าใจพฤติกรรมของตนได้อย่างชัดเจน และสามารถวางแผนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ แล้วต่อยอดไปถึงการวางแผนการเรียนเพื่อเข้าสู่อนาคต

การประเมินผลการให้คำปรึกษา

สมาชิกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้คำปรึกษาครั้งนี้

**สรุปผลการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้
คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model**

ครั้งที่ 7

เรื่อง การวางแผนการเรียน เปรียบเทียบผลการเรียนกับแผนการเรียน ผู้การเตรียมตัวเลือกอาชีพ
สถานที่ ห้องแนะแนว โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒

ผลการดำเนินงาน

ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาเน้นย้ำสมาชิกทุกคนในเรื่องกฎกติกา และการรักษาความลับ สมาชิก
เข้าใจพร้อมรับการปฏิบัติตามอย่างดี นอกจากนี้ผู้ให้คำปรึกษาทบทวนเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคย
พูดคุยกันมาในครั้งที่แล้ว

ขั้นดำเนินการกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาได้นำเทคนิค WDEP ตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริง
มาประยุกต์ใช้ในการให้คำปรึกษากลุ่ม โดยให้สมาชิกสืบค้นข้อมูลในการเรียนของตนเอง โดย
รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

นักเรียน A กล่าวว่า แผนการเรียนปัจจุบันของตน คือ แผนคณิตศาสตร์ -
ภาษาอังกฤษ และสิ่งที่คาดหวัง คือ ศึกษาต่อคณะครุศาสตร์ สาขาภาษาอังกฤษ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย โดยต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับวิชาภาษาอังกฤษตามที่เรียนมาเพื่อต่อยอด อีกทั้งยังเป็น
แนวทางในการประกอบอาชีพครูตามที่ตนสนใจ

นักเรียน B กล่าวว่า แผนการเรียนปัจจุบันของตน คือ แผนภาษาอังกฤษ
ภาษาจีน และสิ่งที่คาดหวัง คือ ศึกษาต่อคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดยใช้
ความสามารถด้านการสื่อสารจากแผนการเรียนของตนได้โดยตรง อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการ
ประกอบอาชีพดารา นักแสดงตามที่ตนคาดหวัง

นักเรียน C กล่าวว่า แผนการเรียนปัจจุบันของตน คือ แผนภาษาไทย สังคม
ฯ คอมพิวเตอร์ และสิ่งที่คาดหวัง คือ ศึกษาต่อคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยใช้ความสามารถพิเศษด้านกีฬาของตน และผลการเรียนที่ค่อนข้าง
สูงจากแผนการเรียนข้างต้นยื่นศึกษาต่อ ซึ่งเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพนักกีฬาตามที่ตน
คาดหวัง

นักเรียน D กล่าวว่า แผนการเรียนปัจจุบันของตน คือ แผนการจัดการธุรกิจ การค้าสมัยใหม่ และสิ่งที่คาดหวัง คือ ศึกษาต่อคณะเกษตรศาสตร์ สาขาประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยจะนำความรู้จากที่เรียนในแผนดังกล่าวมาต่อยอดเพื่อประกอบ อาชีพที่คาดหวังไว้

นักเรียน E กล่าวว่า แผนการเรียนปัจจุบันของตน คือ แผนภาษาไทย สังคม ๗ คอมพิวเตอร์ และสิ่งที่คาดหวัง คือ ศึกษาต่อวิทยาลัยสื่อศิลปะ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ตนชอบและเรียนในแผนดังกล่าวมา ศึกษาให้ละเอียด ซึ่งแนวทางในการประกอบอาชีพโปรแกรมเมอร์ตามที่ตนคาดหวัง

นักเรียน F กล่าวว่า แผนการเรียนปัจจุบันของตน คือ แผนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสิ่งที่คาดหวัง คือ ศึกษาต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาเครื่องกล สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งต้องใช้เนื้อหาสาระจากแผนการเรียนนี้เป็น พื้นฐานโดยเฉพาะวิชาฟิสิกส์ อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพวิศวกรตามที่ตนคาดหวัง

นักเรียน G กล่าวว่า แผนการเรียนปัจจุบันของตน คือ แผนการจัดการธุรกิจ การค้าสมัยใหม่ และสิ่งที่คาดหวัง คือ ศึกษาต่อคณะมัณฑนศิลป์ สาขาการออกแบบเครื่องแต่ง กาย มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเกี่ยวข้องกับแผนการเรียนโดยตรงที่เน้นการจัดการธุรกิจที่มีการ แข่งขันสูงและต้องเน้นสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบ อาชีพนักออกแบบเสื้อผ้าตามที่ตนคาดหวัง

นักเรียน H กล่าวว่า แผนการเรียนปัจจุบันของตน คือ แผนการจัดการธุรกิจ การค้าสมัยใหม่ และสิ่งที่คาดหวัง คือ ศึกษาต่อคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดยต้อง ต่อยอดจากแผนการเรียนที่จะต้องวางแผนและมีแนวทางเพื่อประกอบธุรกิจในอนาคต ซึ่งเป็น แนวทางในการประกอบอาชีพเจ้าของร้านกาแฟตามที่ตนคาดหวัง

ชั้นยุติกลุ่ม

จากการให้คำปรึกษากลุ่ม ในครั้งนี้ นักเรียนสามารถเข้าใจวางแผนการเรียนเพื่อเข้าสู่ อนาคต

การประเมินผลทำให้คำปรึกษา

สมาชิกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้คำปรึกษาครั้งนี้

โปรแกรมการให้คำปรึกษากลุ่มเพื่อเสริมสร้างทุนทางอาชีพของนักเรียนโดยการให้
คำปรึกษากลุ่มตามแนวคิด The Career Diamond Model

ครั้งที่ 8

เรื่อง ยุติการให้คำปรึกษากลุ่มและปัจฉิมนิเทศ

สถานที่ ห้องแนะแนว โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา ๒

ผลการดำเนินงาน

ขั้นเริ่มต้นกลุ่ม

ในขั้นเริ่มต้นกลุ่มสมาชิกทุกคนมาพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งสุดท้ายอย่างตั้งใจ ผู้นำกลุ่มกล่าวว่าการให้คำปรึกษาครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้าย สมาชิกหลายคนกล่าวว่า อยากให้มีกิจกรรมแบบนี้อีก สนุกมากและมีความสุขที่ได้เข้าร่วมการให้คำปรึกษาในครั้งนี้ และจากการให้คำปรึกษาพบว่า สมาชิกปรับตัวได้ดีมาก สังเกตจากใบหน้าสมาชิกทุกคนดูสดชื่น มีกำลังใจในการใช้ชีวิตของตนเองมากยิ่งขึ้น

ขั้นดำเนินการกลุ่ม

สมาชิกกลุ่มสรุป และให้กำลังใจเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ทุกคนตั้งใจฟังและ แสดงออกอย่างมีความสุข ยิ้มและเล่นกับสมาชิกท่านอื่น ๆ ไม่มีความกังวล และผ่อนคลายมากกว่าในการให้คำปรึกษากลุ่มครั้งแรก

ขั้นยุติการให้คำปรึกษา

จากการให้คำปรึกษากลุ่มในครั้งนี้พบว่าสัมพันธภาพภายในกลุ่มอยู่ในเกณฑ์ดีมาก มีการให้กำลังใจ แลกเปลี่ยนความรู้สึก และจากการสอบถามพบว่านักเรียนยินดีและตั้งใจที่ได้มีเพื่อนเพิ่มขึ้น

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	วิภาวรรณ โคกมา
วัน เดือน ปี เกิด	2 มีนาคม 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดน่าน
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 200 ซอยนิมิตใหม่ 64 ถนนนิมิตใหม่ แขวงสามวาตะวันออก เขตคลองสามวา จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10510

